

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av kreditinstitutslagen och till vissa lagar i samband därmed

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att för tryggande av deponenternas tillgodohavanden bildas en insättningsgarantifond, till vilken depositionsbankerna skall höra. Syftet med insättningsgarantifonden skall vara att trygga deponenternas tillgodohavanden om en enskild depositionsbank blir insolvent. Depositionsbankerna skall solidariskt ansvara för fondens verksamhet och kostnader. De medel som samlas i insättningsgarantifonden skall inte användas för stödjande av en enskild banks soliditet utan endast för betalning av deponenternas fordringar.

I propositionen föreslås att ur insättningsgarantifonden skall kunna betala ut en ersättning på högst 150 000 mk per deponent och per bank. Av insättningsgarantifondens medel ersätts fordringar på en depositionsbank på konton som uppfyller av finansinspektionen antagna allmänna villkor eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har bokförts på kontona. De depositionsbanker som är delvis eller helt ansvariga för varandras skulder och förbindelser behandlas vid betalning av deponenters fordringar som en enda bank.

Insättningsgarantisystemet finansieras i första hand genom årliga garantiavgifter. Minimibeloppet av de likvida tillgångar som samlas i insättningsgarantifonden är enligt propositionen 2 % av beloppet de depositioner som ersätts. Insättningsgarantifonden skall ha rätt att ta upp lån, om dess likvida medel i en ersättningssituation inte räcker till för betalning av deponenternas fordringar.

Depositionsbankerna betalar varje år till insättningsgarantifonden en garantiavgift. Den årliga garantiavgiften består av en för alla banker gemensam fast avgiftsandel samt en på soliditeten baserad avgiftsandel. Storleken av den fasta avgiftsandelen är 0,05 % av beloppet av en depositionsbankens depositioner som ersätts. Den på soliditeten baserad avgiftsandelen fastställs på basis av en konsoliderad soliditetsprocent, i vilken förutom kreditrisken har beaktas positionsrisken, avvecklings- och motpartirisken samt valutariskerna och övriga risker. De banker som hör till sammanslutningen av andelsbanker betraktas som en enda bank också vid beräkning av garantiavgiften.

Säkerhetsfonderna skall kunna fortsätta sin verksamhet för depositionsbankerna på det sätt som bestäms i lagen. De skall dock inte längre ha i uppgift att trygga depositioner. Medlemskap i en säkerhetsfond inte längre skall vara obligatorisk.

Dessutom innehåller propositionen förslag till ändringar i lagen om utländska kreditinstitus och finansiella instituts verksamhet i Finland, affärsbankslagen, sparbankslagen, andelsbankslagen, lagen om ändring av andelsbankslagen (575/1996), lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebanksform, lagen om finansinspektionen, lagen om statens säkerhetsfond, förmögenhetsskattelagen, lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen angående stämpelskatt.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 1998.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Nuläge	4
1.1. Lagstiftning	4
1.1.1. Depositionsbankernas säkerhetsfonder	4
1.1.2. Statens säkerhetsfond	6
1.2. Praxis	6
1.2.1. Depositionsbankernas säkerhetsfonder	6
1.2.2. Statens säkerhetsfond	8
2. Bedömning av nuläget	8
2.1. Nuläget beträffande bankerna	8
2.1.1. Bankernas lönsamhet	8
2.1.2. Bankernas soliditet	11
2.2. Utsikterna beträffande bankernas lönsamhet	11
2.2.1. Utsikterna beträffande efterfrågan på krediter	12
2.2.2. Utsikterna beträffande ökningen av depositionerna	12
2.2.3. Bankernas egna åtgärder för förbättrande av lönsamheten	14
2.2.4. Verkningarna av den europeiska ekonomiska och monetära unionen	14
2.3. Depositionsbankernas säkerhetsfonder	14
2.3.1. Säkerhetsfondernas uppgift	14
2.3.2. Insättningsgarantins omfattning	15
2.3.3. Finansieringen av insättningsgarantin	16
2.3.4. Garantiavgifterna	16
3. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	17
3.1. Insättningsgarantidirektivet	17
3.2. Insättningsgarantisystemet i andra länder	18
3.2.1. Sverige	18
3.2.2. Norge	19
3.2.3. Danmark	20
3.2.4. Förenta Staterna	20
4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	21
4.1. Mål	21
4.2. De viktigaste förslagen	22
4.2.1. Organiseringen av insättningsgarantisystemet och dess uppgifter	22
4.2.2. Säkerhetsfonderna	23
4.2.3. Insättningsgarantins omfattning	24
4.2.4. Finansieringen av insättningsgarantisystemet	26
4.2.5. Fastställandet av garantiavgifterna	26
5. Propositionens verkningar	28
5.1. Ekonomiska verkningar	28
6. Beredningen av propositionen	30
6.1. Arbetsgrupper	30
6.2. Remissutlåtanden	30

7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	30
7.1. Utökad information om bankernas verksamhet	30
7.2. Insättningsgarantifondens rättsliga form	30
7.3. Riksdagens bankstödskläm och upphävandet av den	31

DETALJMOTIVERING 32

1. Lagförslagen	32
1.1. Kreditinstitutslagen	32
1.2. Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland	43
1.3. Affärsbankslagen	44
1.4. Sparbankslagen	44
1.5. Andelsbankslagen	44
1.6. Lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i en lag om ändring av andelsbankslagen	44
1.7. Lagen om upphävande av 14 och 15 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform	44
1.8. Lagen om finansinspektionen	45
1.9. Lagen om statens säkerhetsfond	45
1.10. Förmögenhetsskattelagen	46
1.11. Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	46
1.12. Lagen angående stämpelskatt	46
2. Ikraftträdande	46
3. Lagstiftningsordning	46

LAGFÖRSLAGEN 46

1. Lag om ändring av kreditinstitutslagen	46
2. Lag om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland	54
3. Lag om ändring av affärsbankslagen	56
4. Lag om ändring av sparbankslagen	57
5. Lag om ändring av andelsbankslagen	58
6. Lag om ändring av ikraftträdelsestadgandet i en lag om ändring av andelsbankslagen	59
7. Lag om upphävande av 14 och 15 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform	59
8. Lag om ändring av lagen om finansinspektionen	60
9. Lag om ändring av lagen om statens säkerhetsfond	60
10. Lag om ändring av 5 § förmögenhetsskattelagen	61
11. Lag om ändring av 8 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet	61
12. Lag om ändring av 51 § lagen angående stämpelskatt	61

BILAGA 64

Parallelltexter	64
---------------------------	----

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

1.1.1. Depositionsbankernas säkerhetsfonder

De gällande bestämmelserna om depositionsbankernas säkerhetsfonder finns i 6 kap. kreditinstitutslagen (1607/1993). Kapitlet reviderades genom en lag som trädde i kraft den 1 juli 1995 (897/1995) för genomförande i Finland av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar (*nedan insättningsgarantidirektivet*). Enligt lagens 55 § skall depositionsbankerna, för tryggnad av deponenternas fordringar och av en stabil verksamhet för depositionsbankerna, höra till sin respektive bankgrupps säkerhetsfond. Affärsbankerna hör till affärsbankernas och Postbankens Ab:s säkerhetsfond (*nedan APSF*), sparbankerna till sparbankernas säkerhetsfond (*nedan SbsF*) och andelsbankerna till andelsbankernas säkerhetsfond (*nedan ASF*). Aktia Sparbank Ab hör till sparbankernas säkerhetsfond och Andelsbankernas Centralbank Ab till andelsbankernas säkerhetsfond. En depositionsbank skall enligt paragrafens 3 mom. meddela sin säkerhetsfond och finansinspektionen på vilket sätt deponenternas fordringar hos dess filialer utomlands är tryggade. Säkerhetsfonden skall enligt 56 § ha stadgar, som finansministeriet fastställer.

Säkerhetsfondens förvaltning sköts enligt 57 § av en delegation som utses av de kreditinstitut som hör till fonden samt av en styrelse som delegationen utser. Av styrelsemedlemmarna skall åtminstone en företrädare för filialerna till de utländska kreditinstitut som är medlemmar av säkerhetsfonden. Finansministeriet har rätt att till delegationen och styrelsen utse en medlem som företrädare för staten och dess säkerhetsfond, om säkerhetsfonden har beviljats stödlån eller annat stöd som avses i lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) eller motsvarande stöd på grundval av fullmakter i statsbudgeten.

Säkerhetsfondens verksamhet grundar sig på de garantiavgifter som varje år uppbärs hos de banker som hör till fonden. Det sammanlagda beloppet av de garantiavgifter som

årligen bärs upp skall enligt 58 § uppgå till minst 0,05 % och högst 1 % av de sammanräknade senast fastställda balansomslutningarna för de banker som hör till fonden. Garantiavgiften skall basera sig på de risker depositionsbanken tar i sin verksamhet. Grunden för beräkning av avgiften skall dock vara densamma för alla banker som hör till säkerhetsfonden. Finansinspektionen skall godkänna beloppet av garantiavgiften, och finansinspektionen har dessutom rätt att bestämma att en säkerhetsfond skall höja avgiften om den anser att den avgift som delegationen fastställt inte räcker till för tryggnad av deponenternas fordringar och för täckande av säkerhetsfondens övriga förpliktelser.

Uppbörderna av garantiavgiften kan enligt 60 § avbrytas, om den såsom skillnaden mellan säkerhetsfondens tillgångar och skulder beräknade nettoförmögenheten utgör minst 1 % av de sammanräknade balansomslutningarna för de depositionsbanker som hör till fonden. En bank som hör till fonden har enligt 59 § inte rätt att kräva att dess andel i säkerhetsfonden skall avskiljas för den själv eller överlåta den till någon annan. En bank får inte heller räkna sin andel som bankens medel.

Av säkerhetsfondens medel betalas enligt 61 § deponenternas fordringar på konton som avses i 50 § kreditinstitutslagen eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har bokförts på kontona. I lagen föreskrivs inte om något maximibelopp för ersättningen, utan fordringarna ersätts till det fulla beloppet. Säkerhetsfondsskyddet omfattar inte depositioner som gjorts i en depositionsbank av kreditinstitut och finansiella institut eller av staten.

Depositioner som deponenterna har hos samma bank och som berättigar till ersättning betalas enligt 61 a § av säkerhetsfondens medel i finska mark. Deponenternas fordringar på en finsk banks filialer inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ersätts av den finska säkerhetsfondens medel. Ersättningen kan dock inte vara större än ersättningen enligt skyddssystemet i den stat där filialen är belägen, och den kan inte överstiga det finska säkerhetsfondsskyddet.

Säkerhetsfonden skall enligt 61 a § betala

deponenternas fordringar inom tre månader från det att finansinspektionen har konstaterat att banken är insolvent på det sätt som avses i lagen. Finansinspektionen kan bevilja säkerhetsfonden ytterligare tid för betalningen av deponenternas fordringar. En förutsättning för detta är att behovet av mera tid baserar sig på särskilda skäl eller exceptionella omständigheter. Säkerhetsfonden skall underrätta deponenterna om finansinspektionens beslut och meddela vilka åtgärder de skall vidta för att trygga sina fordringar.

Depositionsbanken skall enligt 61 c § ge sina deponenter uppgifter om säkerhetsfondsskyddet samt om ändringar i tidigare uppgifter. Enligt lagens 61 d § får banken inte i sin marknadsföring använda uppgifter om det egna säkerhetsfondsskyddet på ett sätt som äventyrar stabiliteten på finansmarknaden eller deponenternas förtroende. Dessutom får en bank i sin marknadsföring endast använda uppgifter om det egna säkerhetsfondsskyddet.

Enligt 62 § kan en bank som hör till fonden dessutom beviljas understödslån och understöd av säkerhetsfondens medel. Understödslån eller understöd kan beviljas, om banken har råkat i sådana ekonomiska svårigheter att det är nödvändigt att understödslån eller understöd beviljas. Säkerhetsfondens delegation har enligt 63 § rätt att på förslag av styrelsen för den bank som beviljats understöd avstå från att återkräva ett understödslån, om återkravet vore oskäligt mot den bank som har fått lånet. Det ekonomiska läget för den bank som har fått understödslån kan fortfarande vara så dåligt att det inte är motiverat att återkräva lånet.

Säkerhetsfonden kan enligt 64 § också på det sätt som föreskrivs särskilt ta upp lån, om dess egna medel inte räcker till för beviljande av understödslån eller understöd. Vid behov är de depositionsbanks som hör till säkerhetsfonden skyldiga att bevilja säkerhetsfonden lån, om fondens egna medel inte räcker till för uppfyllande av förpliktelserna.

Enligt 65 § är en säkerhetsfond skyldig att investera fondens medel på ett säkert sätt som tryggar fondens likviditet. För tryggande av säkerhetsfondens likviditet har investeringarna i fastigheter samt i aktier och andelar i fastighetssammanslutningar liksom även i aktier i bostadsaktiebolag begränsats till högst 25 % av fondens balansomslut-

ning, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

Enligt 7 a § lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) kan en i Finland belägen filial till ett kreditinstitut som har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet höra till en sådan finsk säkerhetsfond som avses i 6 kap. kreditinstitutslagen för att komplettera sin hemstats skydd i fråga om deponenternas fordringar. En förutsättning för detta är att filialen tar emot depositioner från allmänheten och att skyddet i dess hemstat inte kan anses vara lika omfattande som det skydd som den finska säkerhetsfonden garanterar. Beslutet om medlemskap fattas av respektive säkerhetsfond på ansökan av det utländska kreditinstitutet. Enligt lagens 7 b § kan ett utländskt kreditinstituts filial uteslutas från medlemskap i säkerhetsfonden, om det inte har iakttagit bestämmelserna i lagen eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den eller säkerhetsfondens stadgar. Depositioner som har gjorts före beslutet om uteslutning omfattas dock trots uteslutningen av skyddet tills de förfaller till betalning.

Ett kreditinstitut som har fått koncession i någon annan stat än en som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall enligt 9 § hos finansministeriet anhålla om koncession för en filial som skall inrättas i Finland. Ministeriet kan besluta om filialens medlemskap i en finsk säkerhetsfond på de villkor som ministeriet bestämmer. Enligt lagens 9 a § kan säkerhetsfondens tillgångar, när det gäller ett utländskt kreditinstitut som avses ovan och som försatts i likvidation eller konkurs, användas endast för betalning av sådana fordringar tillhörande deponenterna som finns på konton som avses i 50 § kreditinstitutslagen och som bjuds ut till allmänheten av en filial som är belägen i Finland och hör till säkerhetsfonden, förutsatt att de inte kan betalas med tillgångarna i det kreditinstitut som befinner sig i likvidation eller med konkursboets medel.

Enligt lagens 9 b § kan finansministeriet utesluta en sådan filial till ett utländskt kreditinstitut som avses ovan från medlemskap i säkerhetsfonden, om filialen inte har iakttagit bestämmelserna i lagen eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den eller säkerhetsfondens stadgar. Filialen skall underrätta deponenterna om uteslutningen ur

säkerhetsfonden. De depositioner som har gjorts före utslutningen är dock skyddade tills de förfaller till betalning.

Enligt lagens 13 § kan filialen till ett utländskt kreditinstitut höra till den säkerhetsfond till vilken finska depositionsbanker med motsvarande samfundsform hör. Enligt paragrafen kan en filial också utträda ur säkerhetsfonden. En filial till ett kreditinstitut som har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet beviljas utträde av den ifrågasvarande säkerhetsfonden, och en filial till ett kreditinstitut som har fått koncession i någon annan stat än en som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet beviljas utträde av finansministeriet. Filialen skall också ge deponenterna uppgifter om säkerhetsfondsskyddet för deponenternas fordringar eller motsvarande skyddssystem samt om ändringar i de tidigare uppgifterna.

1.1.2. Statens säkerhetsfond

Enligt 1 § lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) har statens säkerhetsfond i uppgift att trygga stabiliteten i depositionsbankernas verksamhet och deponenternas tillgodohavanden. Av fondens medel har affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankernas säkerhetsfond kunnat beviljas lån på specialvillkor (*stöd lån*). På fondens ansvar kan dessutom borgen ställas för lån som upptas av de nämnda säkerhetsfonderna. Av fondens medel kan tecknas aktier och andelar i finska depositionsbanker, ställas borgen för lån som upptas av bankerna och beviljas annat finansieringsstöd, om sådant behövs för att trygga bankens verksamhet och stabiliteten på finansmarknaden.

Statens säkerhetsfond kan också äga eller förvalta aktier i ett aktiebolag där staten eller fonden på grundval av aktieinnehav har bestämmanderätten och vars syfte är att köpa eller på något annat sätt förvärva och sköta samt sälja eller på något annat sätt överlåta egendom och ansvarsförbindelser som hör till en bank som är föremål för statens eller fondens stödåtgärder (*egendomsförvaltningsbolag*).

Fonden har dessutom rätt att äga aktier också i ett aktiebolag vars syfte är att äga ett egendomsförvaltningsbolags aktier, och även i andra aktiebolag, om ägandet kan anses nödvändigt för tryggnad av en banks verk-

samhet och stabiliteten på finansmarknaden.

Till statens säkerhetsfond hör enligt 2 § de medel som inflyter av fondens verksamhet och de medel som beviljas fonden i statsbudgeten. Enligt lagens 3 § är fonden en utanför statsbudgeten stående fond som sköts av ministeriet. Beslut i frågor som hänför sig till fondens stödåtgärder fattas enligt 14 § av ministeriet, om det inte har uppdragits åt statsrådets allmänna sammanträde att besluta om dem.

1.2. Praxis

1.2.1. Depositionsbankernas säkerhetsfonder

Affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond (APSF)

I juni 1997 var Merita Bank Ab, Postbanken Ab, Interbank Ab och Ålandsbanken Ab medlemsbanker i APSF. De utländska kreditinstitutens filialer i Finland har hört till insättningsgarantisystemet via APSF. I juni 1997 fanns inga filialer till utländska banker som medlemmar i säkerhetsfonden.

Affärsbankerna har betalat garantiavgifter till säkerhetsfonden enligt den miniminivå som föreskrivs i lagen. T.o.m. 1992 var avgiften 0,01 % av de sammanräknade balansslutningarna för de banker som hörde till fonden, vilket som mest motsvarade drygt 40 milj. mk per år (tabell 1). Efter den lagändring som trädde i kraft vid ingången av 1993 har avgifterna varit 0,05 % av de sammanräknade balansslutningarna, och beloppet av inlutna avgifter har stigit till ca 200 milj. mk per år. Beloppet av den garantiavgift som uppbars hos affärsbankerna för 1996 var 195,8 milj. mk. Tillgångarna i fonden uppgick vid utgången av 1996 till 898 milj. mk, vilket motsvarade ca 0,23 % av medlemsbankernas sammanräknade balansslutningar. Garantiavgiften för de utländska filialer som tidigare varit medlemmar i APSF bestämdes på basis av beloppet av allmänhetens depositioner.

Ur APSF har inga understöd eller understödslån beviljats medlemsbankerna. År 1993 betalade säkerhetsfonden till statens säkerhetsfond 357 milj. mk, vilket användes för täckande av STS-Banken Ab:s förluster.

Tabell 1. Garantiavgifterna till APSF och beloppet av eget kapital 1986—1996

	Garanti- avgift, % av balans- räkningen	Garanti- avgifter, mmk	Fondens eget kapital, mmk	Beviljade understöd, mmk
1986	0,01	14,2	89,3	-
1987	0,01	17,5	109,1	-
1988	0,01	26,0	37,5	-
1989	0,01	31,6	172,4	-
1990	0,01	42,2	222,5	-
1991	0,01	38,6	273,3	-
1992	0,01	41,8	335,1	-
1993	0,05	209,7	207,3	357,0
1994	0,05	223,4	441,5	-
1995	0,05	210,0	676,3	-
1996	0,05	195,8	897,9	-

Andelsbankernas säkerhetsfond (ASF)

I juni 1997 fanns det 298 medlemsbanker i ASF, av vilka till det centralinstitut inom sammanslutningen av andelsbanker, Andelsbankcentralen-ABC andelslag, som bildades 1997 hör 251 andelsbanker och aktiebolagen Andelsbankernas Centralbank Ab, OP-Hembanken Ab och Okopankki Oy. Av medlemmarna i ASF är 44 lokala andelsbanker som står utanför sammanslutningen. Fram till 1986 insamlades till ASF årligen 2—9 milj. mk i garantiavgifter, vilket var 0,01—0,015 % av de sammanräknade balansomslutningarna för medlemsbankerna. Beloppet av understöd och understödslån från säkerhetsfonden till medlemsbankerna var litet fram till 1986.

Fr.o.m. 1987 höjdes nivån på garantiavgiften så, att avgiften 1990 var ca 112 milj. mk, dvs. 0,08 % av de sammanräknade balansomslutningarna (tabell 2). Fondens eget kapital uppgick då till 108 milj. mk. Beloppet av understödsbeslut som fattades 1991—1996 uppgick till sammanlagt 3 971 milj. mk (tabell 3), och som en följd härav tvingades man höja garantiavgifterna ytterligare. Sedan 1992 har avgiftsandelens varit 0,50 % av de sammanräknade balansomslutningarna, vilket har motsvarat en garantiavgift på 788-921 milj. mk per år. Beloppet av den garantiavgift som uppbars hos medlemsbankerna för 1996 var 904,8 milj. mk. Beloppet av säkerhetsfondens eget kapital uppgick vid utgången av 1996 till 32 milj. mk, efter att ha uppvisat ett underskott på 829 milj. mk 1992.

ASF har finansierat en betydande del av sina stödåtgärder med lån från medlemsbankerna. Från 1992 till 1994 var beloppet av upptagna lån 3 381 milj. mk, och detta belopp förblev nästan oförändrat fram till ut-

gången av 1996. ASF kommer under de närmaste åren att fortsätta att bära upp en höjd garantiavgift och amortera sina skulder inom den planerade tidtabellen.

Tabell 2. Garantiavgifterna till ASF och beloppet av fondens eget kapital 1986—1996

	Garantiavgift, % av balans- räkningen	Garantiavgift, mmk	Eget kapital mmk
1986	0,015	9,5	52,2
1987	0,054	40,1	72,4
1988	0,054	47,5	69,1
1989	0,060	71,5	67,5
1990	0,080	112,0	108,3
1991	0,310	461,0	94,9
1992	0,50	788,0	-829,6
1993	0,50	844,8	-603,2
1994	0,50	967,3	-310,0
1995	0,50	920,9	22,6
1996	0,50	904,8	32,2

Tabell 3. ASF:s stöd till andelsbankerna 1986—1996.

	Understöd, mmk	Understöds- lån, mmk	Kapital- investeringar, mmk
1986	-	-	-
1987	26,6	-	-
1988	57,4	-	-
1989	82,8	-	-
1990	84,5	-	-
1991	487,6	40,0	-
1992	1 657,4	1 561,0	-
1993	567,6	232,3	2 048,2
1994	487,2	319,0	1 603,1
1995	387,6	71,8	444,0
1996	333,0	2,6	-582,0

Sparbankernas säkerhetsfond (SbSF)

I juni 1997 hörde 39 sparbanker och Aktia Sparbank Ab till SbSF. Fram till 1985 uppbar SbSF garantiavgifter hos medlemsbankerna enligt den miniminivå som föreskrivs i lagen. Härefter förblev avgiften alltså låg, och beloppet av fondens eget kapital hade inte ökat märkbart fram till 1990 (tabell 4). På grund av det ökade stödbehovet hos medlemsbankerna höjdes garantiavgiftens belopp 1991 till 158 milj. mk, dvs. avgiften fyrfaldigades jämfört med det föregående året. Som högst var avgiften 1992, då sammanlagt 944 milj. mk uppbars hos medlemsbankerna, dvs. 0,50 % av de sammanräknade balansomslutningarna. Beloppet av de stödbeslut som fattats steg samma år till 1 400

milj. mk (tabell 5).

Sparbanken i Finland - SBF Ab:s affärsverksamhet såldes 1993, vilket 1994 märktes i form av en lägre garantiavgift. Sparbankernas Central-Aktie-Bank befriades 1995 och 1996 från garantiavgift. Garantiavgiften för 1996 var 0,175 % av medlemsbankernas sammanräknade balansomslutningar, vilket motsvarade 30,6 milj. mk.

Tabell 4. Garantiavgifterna till SbsF och beloppet av fondens eget kapital 1986—1996.

	Garantiavgift, % av balans- räkningen	Garantiavgift, mmk	Eget kapita, mmk
1986	0,015	10,5	41,9
1987	0,015	12,4	52,7
1988	0,015	15,6	58,3
1989	0,015	22,3	46,2
1990	0,02	36,1	55,0
1991	0,08	158,5	6,4
1992	0,50	944,1	-447,4
1993	0,15	248,5	-21,0
1994	0,20	104,6	54,0
1995	0,175	29,0	73,7
1996	0,175	30,6	104,0

Tabell 5. SbsF:s stöd till sparbankerna 1986—1996.

	Understöd, mmk	Understöds- lån, mmk	Kapital investeringar,, mmk
1986	-	-	-
1987	-	-	-
1988	-	-	-
1989	38,0	-	-
1990	32,0	-	-
1991	188,0	-	-
1992	1 400,0	-	-
1993	8,0	-	-
1994	19,3	-	17,5
1995	4,8	-	1,8
1996	6,5	-	-

1.2.2. Statens säkerhetsfond

Den stödfullmakt om 20 000 milj. mk som beviljats statens säkerhetsfond hade använts våren 1993, varefter bankstöd började betalas av de anslag som reserverats i statsbudgeten (tabell 6). Sedan dess har säkerhetsfonden deltagit i beredningen av beslut om användningen av anslag och fullmakter samt i administrationen av det beviljade stödet och i tillsynen över stödvillkoren. De centrala besluten om stöd till banksystemet överfördes 1993 till att fattas av statsrådet. Där-

för överfördes säkerhetsfonden, alltjämt som en fond utanför statsbudgeten, till att lyda under statsrådet och finansministeriet. Lagändringen gällande statens säkerhetsfonds ställning trädde i kraft den 1 maj 1996. Som en följd av ändringen är bankerna inte längre medlemmar i säkerhetsfonden, och hos dem uppbärs därför inga garantiavgifter. Statens säkerhetsfond har främst finansierat sina stödåtgärder genom lån som upptagits på den internationella kapitalmarknaden.

De ränteintäkter, kontanta betalningar och medel från försäljning av börsaktier som influtit till fonden har använts för att betala fondens utgifter för skötsel av lån. För betalning av fondens utgifter för skötsel av lån och för fullgörande av dess övriga förbindelser har årligen reserverats ett anslag i statsbudgeten. För 1992—1997 reserverades anslag om sammanlagt 4 800 milj. mk, varav 924 milj. mk var oanvänt i september 1997.

Säkerhetsfondens stödfullmakter användes för stödande av Sparbankernas Central-Aktie-Bank, Sparbanken i Finland - SBF Ab, Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal Ab och STS-Banken Ab. Härefter har bankstöd av de medel som reserverats i statsbudgeten betalats främst för stödande av Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal. För de verk samma bankerna reserverades i den första tilläggsbudgeten för 1992 ett anslag om 8 000 milj. mk för kapitalstöd. Av detta bankstöd under kreditkrisen använde bankerna sammanlagt 7 900 milj. mk, av vilket återstår att betala 4 900 milj. mk. Bankerna torde återbetala stödet till staten i sin helhet.

2. Bedömning av nuläget

2.1. Nuläget beträffande bankerna

2.1.1. Bankernas lönsamhet

Bankernas lönsamhet förbättrades klart 1996, och samma utveckling fortsatte under den första hälften av 1997. De inhemska depositionsbankernas sammanräknade rörelsevinst för 1996 var ca 1,9 mrd. mk efter fem år med förlust (tabell 7). En förbättring av lönsamheten inom banksektorn väntas också 1997 och 1998. Skillnaderna i lönsamhet mellan de olika bankerna kan dock vara förhållandevis stora.

Depositionsbankernas förluster 1991—1995 berodde på de kraftigt ökade kreditförlusterna. Den förbättring och stabili-

sering av bankernas ekonomiska situation som ägt rum är också främst en följd av att kreditförlusterna har minskat. Kreditförlusterna minskade 1996 klart i alla banker och

var nästan hälften mindre än under det föregående året. Under det första halvåret av 1997 fortsatte kreditförlusterna att minska.

Tabell 6. Det offentliga bankstödet 9/1997, (netto, mmk).

	Finlands Bank		Statsbudgeteten		
		Statens kapital-placering	Kapital-bevis	Aktie-o.a. kapital	Borgen/garanti
SCAB	4 068 ¹	580	800	1 232 ⁷	45
Sparbankerna		130			
EFB Arsenal Ab				21 242	16 900
EFB Arsenal - SSP Ab				250 ³	1 100
ACA		-			
Andelsbankerna		1 530			
Postbanken		903			
Merita Bank		1 726			
EFB Arsenal - Silta Oy					
Sammanlagt	4 068	4 869	800	22 724	18 045
- slutliga förluster	4 068			250	
		Statens säkerhetsfond			
	Riskdebeturån	Kapital-bevis	Aktie- o.a. kapital	Övrigt stöd	
SCAB		2 700	1 000 ⁸	256 ⁵	
Sparbankerna					
EFB Arsenal Ab			1 558		
EFB Arsenal - SSP Ab	1 400	2 884 ⁶	3 050 ¹	377 ⁴	
ACA					
Andelsbankerna					
Postbanken					
Merita Bank					
EFB Arsenal - Silta Oy		3 036 ⁹			
Affärsb. och PSB:s säkerhetsfond				- 357	
Sammanlagt	1 400	8 620	5 608	276	
- slutliga förluster		4 131	4 050		
	Borgen/garantier totalt	Utbetalt stöd totalt	Alla totalt		
SCAB	45	10 636	10 681		
Sparbankerna		130	130		
EFB Arsenal Ab	16 900	22 800	39 700		
EFB Arsenal - SSP Ab	1 100	7 961	9 061		
Sparbanksgruppen totalt	18 045	41 527	59 572		
ACA		-	-		
Andelsbankerna		1 530	1 530		
Andelsbanksgruppen totalt		1 530	1 530		
Postbanken		903	903		
Merita Bank		1 726	1 726		
EFB Arsenal - Silta Oy		3 036	3 036		
Övriga banker totalt		5 665	5 665		
Sammanlagt	18 045	48 722	66 767		
Affärsb. och PSB:s säkerhetsfond		-357	-357		
TOTALT	18 045	48 365	66 410		
- slutliga förluster		12 499	12 499		
Ränteutgifter för bankstödet			14 700 ²		

¹ FB:s slutliga förslut om övertagande av Scab.

² Prognos till 9/1997.

³ Realiserad förlust på SSP:s aktier.

⁴ Täckande av SSP:s pensionsansvar och den till mottagarbankerna betalda andelen av specialuppföljningsposterna enligt avtalet om överlåtande av SBF.

⁵ Köp av SCAB:s dotterbank Skopbank International S.A. i Luxemburg och den londonbaserade dotterbanken FennoScandia Ltd till SSF.

⁶ Realiserad förlust på SBF:s kapitalbevis.

⁷ Handelspriset av Sponda Ab:s aktiestock.

⁸ Scab:s aktier har bokförats värdelösa.

⁹ Innebar nedskrivning med 1 247 milj. mk på Arsenal Siltas kapitalbevis.

Tabell 7. De inhemska depositionsbankernas resultatutveckling 1990—1997 (jan.—juni.), mrd. mk.

	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*	1996*	1-6/1996*	1-6/1997*
Finansnetto	15,0	13,9	10,7	13,0	13,7	12,4	11,1	5,5	5,7
Övriga intäkter	10,0	10,3	9,5	9,7	8,6	8,2	10,4	5,4	5,5
Intäkter totalt	25,0	24,2	20,2	22,7	22,3	20,6	21,5	10,9	11,2
Rörelsekostnader (inkl. avskrivningar)	20,1	21,4	16,8	17,2	17,9	17,2	16,4	8,1	7,8
Resultat före kredit- och garantiförluster	4,9	2,8	3,4	5,5	4,4	3,4	5,1	2,8	3,4
Kredit- och garanti- förluster	2,5	7,6	14,0	14,7	11,2	6,2	3,2	1,7	0,6
Rörelseresultat	2,4	-4,8	-10,6	-9,2	-6,8	-2,8	1,9	1,1	2,8
Balansomslutning	791,3	801,6	688,9	726,8	667,8	616,6	601,5	602,8	623,8
Oreglerade fordringar			38,1	35,9	25,4	19,6	12,3	17,9	10,9
Risikvägda fordringar		430,6	404,7	488,5	419,5	371,7	380,4	372,1	382,9
Soliditet, %		9,7	10,7	10,7	11,7	12,0	12,3	12,4	12,8
Räntemarginal		5,0	5,2	5,5	5,0	4,8	4,1	4,3	4,2

*Exkl. Egendomsförvaltningsbolaget Arsenal

Källa: Finansinspektion

Behovet av att bokföra kreditförluster har minskat på grund av att de oreglerade fordringarna minskar och kreditriskerna krymper. Kvaliteten på de oreglerade fordringarna har förbättrats så att skillnaden mellan säkerheternas och fordringarnas värde har minskat. Bankernas kreditrisker har även minskat till följd av den goda lönsamhetsutvecklingen hos många kundföretag samt deras förbättrade soliditet. De förbättrade utsikterna inom samhällsekonomin och den märkbart lägre räntenivån har gjort det lättare för företagen att sköta sina skulder och minskat bankernas kreditförluster.

Således är det att vänta att bankernas kreditförluster 1997 stabiliseras på normal internationell nivå inom bankverksamheten. Särskilt viktigt är det dock att den gynnsamma ekonomiska utvecklingen fortsätter på hemmamarknadssektorn, där bankerna fortfarande har ett stort antal oreglerade fordringar.

De kreditförluster som bankerna bokförde 1991—1996 samt företagens och hushållens strävan att minska skuldsättningen har tårt på bankernas balansomslutningar och därigenom minskat bankernas finansiella intäkter och övriga intäkter. Finansnettot har minskat även som en följd av att differensen mellan utlånings- och inlåningsräntorna krympt. Räntedifferensen har minskat när räntenivån sjunkit, eftersom utlåningsräntorna till följd av räntebindningarna har rört på sig mera och i snabbare takt än inlåningsräntorna. I bankernas kreditgivning har tyngdpunkten i allt högre grad förskjutits mot korta marknadsräntor och bankernas egna referensräntor, medan på inlåningssidan depositionerna

på dagligkonto får allt större betydelse, där räntorna inte är lika rörliga nedåt som vid utlåningen. Dessutom har den skärpta konkurrensen mellan bankerna efter depressionen försvagat bankernas räntenetto och deras övriga intäkter.

Den grundläggande lönsamheten hos bankerna (resultatet före kredit- och garantiförluster) förbättrades 1996 klart jämfört med det föregående året. Samma utveckling fortsatte under det första halvåret av 1997. Medan finansnettot krympt har i intäkterna kunnat märkas en förbättring när det gäller enskilda resultat inom värdepappershandeln. De sjunkande räntorna höjde värdet på statens skuldebrev som innehades av bankerna och ökade försäljningsvinsterna i fråga om dem. Dessutom ökade värdestegringen på aktier och de exceptionella försäljningsintäkterna av aktier nettot av värdepappershandeln.

Det försämrade finansnettot för bankerna har sedan 1994 berott på den allt snävare marginalen mellan inlånings- och utlåningsräntorna. Finansnettot slutade vid utgången av 1996 att minska, trots att räntorna på statens kapitalbevis fr.o.m. 1996 fullt ut började belasta bankernas finansnetto. Särskilt en ökning av lånen till hushållen kunde förbättra finansnettot 1997. Under den första hälften av 1997, slutade räntemarginalen att minska, när den allmänna räntenivån började stiga. Det ledde till en lindring förbättring av bankernas finansnetto.

Den minskning av personalen och av antalet kontor som inleddes i början av 1990-talet återspeglades tydligare än förut i bankernas resultat 1996 och i den första hälften

av 1997. Bankernas rörelsekostnader kommer sannolikt att fortsätta att minska också i framtiden. De genomförda saneringsplanerna när nästan full effekt 1997 i form av minskade kostnader för bankerna. Under det första halvåret av 1997 hade rörelsekostnaderna minskat jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år. Om kostnaderna minskar på väntat sätt kommer detta i hög grad att bidra till en förbättring av bankernas lönsamhet 1997—1998.

2.1.2. Bankernas soliditet

Den sammanlagda soliditeten för alla depositionsbankerna i juni 1997 var 12,8 % (tabell 7). Förhållandet mellan primärt eget kapital och riskvägda fordringar var 8,2 %.

Att det har varit möjligt att bevara bankernas soliditet på en skälighetsnivå trots de senaste årens förluster har berott på att de i kreditinstitutslagen avsedda riskvägda fordringarna i balansräkningen och ansvaren utanför balansräkningen har minskat betydligt. Bristen på eget kapital har inte utgjort något hinder för ökningen av depositionsbankernas utlåning, och kreditstockens utveckling har huvudsakligen bestämts av efterfrågefaktorer. Soliditeten har dessutom kunnat upprätthållas tack vare det stöd under kreditkrisen som staten beviljade bankerna 1992, vilket i september 1997 hos de verksamma bankerna uppgick till 4 900 milj. mk (tabell 6).

Bankernas soliditet förbättrades 1996 och under den första hälften av 1997 tack vare vinster. Beloppet av riskvägda fordringar hade i juni 1997 ökat något jämfört med året förut.

Av bankernas sammanräknade primära egna medel var i september 1997 ca 8 600 milj. mk kapitalbevis som staten och ASF tecknat. Även om bankernas soliditet och således deras risktagningsförmåga är förhållandevis god, är den fortfarande i hög grad beroende av nämnda investeringar. Givetvis finns det stora skillnader mellan bankerna.

Beloppet av bankernas oreglerade fordringar understeg 11 000 milj. mk i juni 1997 efter att ett år tidigare ha varit inemot 18 000 milj. mk. Förutom av minskningen av oreglerade fordringar har bankernas situation också underlättats av de minskade kreditriskerna, som beror på den förbättrade kvaliteten på de oreglerade fordringarna, samt av de minskade riskerna vid fastighetssägande som är en följd av de sjunkande räntorna. Inom banksektorn väntas soliditeten och förmågan att bära förluster bli ännu bättre 1997.

2.2. Utsikterna beträffande bankernas lönsamhet

Ytterligare nedskärningar i rörelsekostnaderna förbättrar bankernas grundläggande lönsamhet ytterligare. Bankernas rörelsresultat kommer också att förbättras tack vare de minskade kreditförlusterna. År 1997 har bankerna möjligheter att uppnå en större rörelsevinst än föregående år och således att förbättra soliditeten. Redan fattade beslut minskar kostnaderna också 1998.

Det finns på kort sikt möjligheter att få bankernas finansnetto att vända uppåt. Bankernas utlåning i mark har slutat minska, och de förbättrade ekonomiska utsikterna samt den låga räntenivån kommer sannolikt att stimulera efterfrågan på krediter också framöver. Bankerna har också sänkt räntorna på dagligkontona samtidigt som antalet sådana konton ökar klart i förhållande till den övriga medelsanskaffningen i form av depositioner. Detta sänker medelräntan vid medelsanskaffningen. Dessutom inverkar minskningen av oreglerade och lågavkastande fordringar positivt på finansnettot. En förbättring av bankernas lönsamhet förutsätter dock att kostnaderna och kreditförlusterna fås att minska.

Den största osäkerhetsfaktorn när det gäller bankernas lönsamhetsutveckling är att differensen mellan in- och utlåningsräntorna krymper ytterligare till följd av konkurrensen eller på grund av att dagligkontonas popularitet blir lägre än väntat. En ytterligare minskning av räntedifferensen med 0,5 procentenheter skulle minska bankernas finansnetto med uppskattningsvis drygt en miljard mark årligen. De ovan nämnda faktorerna som dämpar minskningen av räntedifferensen är huvudsakligen tillfälliga. På längre sikt kan räntedifferensen krympa ytterligare till följd av den skärpta konkurrensen och bankernas förbättrade kostnadseffektivitet.

En annan faktor som kan försvaga finansnettot är den snabba ökningen av de i Finland belägna utländska bankernas andel av företagens upplåning. De stora finska företagen har i allt högre grad ersatt i synnerhet sina inhemska bankkrediter i utländsk valuta med krediter som bankerna arrangerar gemensamt. De inhemska bankerna är då ofta arrangörer tillsammans med de utländska bankerna. Räntenettet av dessa krediter är i dag ytterst litet. En väsentlig ökning av konkurrensen från utlandet i detaljstankverksamheten kan också bidra till att minska finansnettot.

En förbättring av bankernas lönsamhet kan

också äventyras om den ekonomiska utvecklingen blir väsentligt svagare än vad som förutspåtts. En tillbakagång i den ekonomiska utvecklingen skulle minska bankernas resultat genom att efterfrågan på krediter blir svagare och de oreglerade fordringarna minskar långsammare eller rentav ökar. Detta skulle försämra bankernas finansnetto och öka kreditförlusterna. Dessutom skulle en svagare utveckling än väntat i fråga om tillgångarnas värden, särskilt priset på fastigheter, medföra såväl ökade kreditförluster som en upptrappning av de problem som hänför sig till bankernas balansräkningar.

2.2.1. Utsikterna beträffande efterfrågan på krediter

Den långvariga minskningen av bankernas

markkrediter avstannade 1996 och förbyttes i en långsam uppgång. Valutakrediterna har fortsatt att minska, men beträffande den totala utlåningsvolymen verkar minskningen ha avstannat (tabell 8).

Efterfrågan på krediter till hushållen visade tecken på att öka under 1996, då antalet nya krediter till hushållen var märkbart större än under det föregående året. Samma utveckling fortsatte under den första hälften av 1997. Det stora antalet amorteringar har dock haft en dämpande effekt på kredituppgången. De sjunkande räntorna har för sin del inverkat på amorteringarna. Hushållens efterfrågan på krediter väntas öka framöver på grund av de sjunkande räntorna och uppgången i den privata konsumtionen. Hushållens tillit till ekonomin har stärkts.

Tabell 8. Depositionsbankernas kreditstock 1992—1997 (juni), mmk

	Företagens markkrediter	Hushållens markkrediter av	Bostadslån hushållens markkrediter	Valutakrediter	Utlåning totalt
1992	77 261	180 396	104 864	98 724	373 183
1993	83 285	171 540	100 591	69 819	339 607
1994	81 130	162 913	97 132	47 078	311 761
1995	78 601	155 990	95 219	33 124	291 291
1996	82 894	152 594	96 472	24 156	289 144
1997/1	77 954	151 419	95 495	19 284	284 739
1997/2	79 050	151 542	95 652	20 076	287 852
1997/3	79 043	151 711	95 412	18 834	287 054
1997/4	79 582	151 867	95 963	18 707	288 064
1997/5	79 532	152 515	96 579	18 491	289 235
1997/6	79 190	152 671	96 796	17 709	288 484

Källa: Finlands Bank

Företagens krediter i mark började lindrigt öka under 1996. Ökningen av företagens kreditstock har också avtagit på grund av det stora antalet av amorteringar. Dessutom, verkar den snabbaste tillväxtfasen av industriinvesteringar ha passerats. Dessutom, ökningen av kreditefterfrågan kan framöver i allt högre grad väntas gälla hemmamarknadssektorerna.

2.2.2. Utsikterna beträffande ökningen av depositionerna

Depositionerna på dagligkonton ökade märkvärdigt under 1996 (tabell 9). Ökningen har framför allt berott på bortfallet av skat-

tefria tidsbundna konton för 24 och 36 månader, och detta bortfall fortsätter också 1997. Enligt lagen om skattelättnader för depositioner och obligationer (726/1988) var det under 1996 inte längre möjligt att göra skattefria 24 månaders depositioner bundna till grundräntan. Den sista möjligheten att göra depositioner på skattefria grundräntebundna konton för 36 månader var vid utgången av 1993. Från dessa skattefria tidsbundna konton frigörs under 1997 ytterligare ca 16 000 milj. mk. Hittills har en betydande del av de medel som frigjorts överförts till dagligkontona, och det sammanlagda markbeloppet på dessa steg under 1996 med ca 25 000 milj. mk.

Tabell 9. Depositionsbankernas depositioner från allmänheten 1992—1997 (juni), mmk.

	Diglig- konton	Tidsbunda konton	Övriga depositioner	Valutade- positioner	Depositioner totalt
1992	125 425	115 976	23 206	15 679	280 278
1993	131 365	113 852	23 983	15 788	284 575
1994	143 547	110 230	22 109	13 332	288 743
1995	163 521	104 017	23 850	14 843	306 231
1996	191 188	49 997	42 461	12 495	296 141
1997/1	193 644	64 580	26 762	12 234	297 220
1997/2	187 201	65 932	26 364	12 043	291 540
1997/3	192 368	66 681	26 341	11 876	297 267
1997/4	188 808	67 011	26 320	10 794	292 933
1997/5	193 120	67 204	26 172	12 243	298 740
1997/6	195 479	66 900	25 914	13 522	301 814

Källa: Finlands Bank

De källskattepliktiga tidsbundna depositionernas popularitet har däremot minskat kontinuerligt, och de medel som frigjorts från skattefria tidsbundna konton har inte överförts till källskattepliktiga konton. Avkastningen på källskattepliktiga konton efter avdrag av skatt har på grund av räntenedgången blivit låg i förhållande till t.ex. de skattefria dagligkontona. Höjningen av källskatten till 28 % har också gynnat depositioner på skattefria dagligkonton.

Medel från depositionskonton har måttligt förflyttats utanför banksektorn. På lång sikt finns det inga omständigheter som skulle kunna ändra denna utvecklingsriktning, eftersom den avkastning bankerna ger på källskattepliktiga konton är förhållandevis låg jämfört med en del alternativa investeringsobjekt. I synnerhet statsobligationerna, olika slag av placeringsfonder samt de investeringsobjekt som försäkringsbolagen erbjuder har klart börjat öka i popularitet bland investerarna. Om utvecklingen i Finland följer den internationella utvecklingen, kommer bankdepositionernas andel av allmänhetens besparingar att minska också på längre sikt till förmån för bl.a. värdepappersmarknadsinvesteringar, placeringsfonder och frivilligt pensionssparande. Investeringen i fonder befinner sig i Finland fortfarande på en låg

nivå internationellt sett men ökar klart. De ändringar som gjorts i lagen om placeringsfonder (480/1987) och som bl.a. tillåter penningmarknadsfonder i Finland torde öka fondernas popularitet.

När medel som frigjorts från skattefria tidsbundna konton har överförts till dagligkonton har bankernas räntekostnader minskat. Utvecklingen i fråga om dagligkontona är dock en central osäkerhetsfaktor med tanke på bankernas lönsamhet, eftersom bankerna tvingas ty sig till sådana former av medelsanskaffning som är dyrare än depositionerna, om depositionsflykten tilltar. Minskningen av räntan på dagligkonton i början av 1997 har inte in alla fall i det första halvåret minskat mängden av medel på dagligkonton. En del av de medel som möjligen försvinner från dagligkontona återkommer sannolikt till bankerna, men i form av en dyrare medelsanskaffning.

Det sammanlagda beloppet av depositioner från allmänheten fördelade sig vid utgången av 1996 sektorvis så, att hushållens andel var 74 %, samfundsföretagens 17 %, kommunernas 2 % och de övriga sektorernas 7 %. I genomsnitt är storleken på hushållens depositioner klart mindre än inom de övriga sektorerna (tabell 10).

Tabell 10. Inhemska depositioner från allmänheten sektorvis 1993—1996, mmk, %

Depositioner	31.12.1993		31.12.1994		31.12.1995		31.12.1996	
	mmk	%	mmk	%	mmk	%	mmk	%
Kommunerna	7 264	2,6	9 570	3,4	7 677	2,5	6 577	2,2
Hushållen	218 903	78,6	217 666	76,9	227 073	74,9	222 308	74,4
Samfundsföretagen	40 435	14,5	40 441	14,3	45 993	15,2	49 416	16,6
Övriga sektorer	11 908	4,3	15 412	5,4	22 421	7,4	20 325	6,8
Sammanlagt	278 510	100	283 089	100	303 164	100	298 626	100

Källa: Tilastokeskus

2.2.3. Bankernas egna åtgärder för förbättrande av lönsamheten

De finska bankernas svaghet vid en internationell jämförelse har snarare bestått i de höga kostnaderna än i de små intäkterna. Fram till utgången av 1995 ökades problemen av att kostnaderna inte minskade nämnvärt medan intäkterna krympte. År 1996 och 1997 har kostnaderna dock minskat i klart högre grad.

Det är viktigt att de finska bankerna får ned sina kostnader. Det är svårt att på kort sikt öka bankernas finansnetton i väsentlig utsträckning, eftersom efterfrågan på krediter inom de närmaste åren inte torde öka i motsvarighet till den minskning som ägde rum under depressionsåren. Det är dock möjligt att öka de övriga intäkterna, även om konkurrensen är hård. Bankerna kan effektivare utnyttja sin koncernstruktur och öka sina intäkter genom nya former av sparande, t.ex. fondsparande och frivilligt pensionssparande. Tack vare de förbättrade ekonomiska utsikterna kan det väntas att intäkt-utvecklingen inom bankerna tar en positiva riktning. De resultat som de inhemska bankerna uppnått på den internationella marknaden pekar inte på att verksamheten i utlandet skulle kunna bidra till att förbättra bankernas lönsamhet i någon större utsträckning.

Bankerna har goda möjligheter att öka intäkterna av expeditiönsavgifterna, eftersom betalningsförmedlingen så gott som helt sköts via bankerna och huvudparten av hushållens depositioner alltjämt finns hos bankerna. Det faktum att det finska banksystemet är så tekniskt avancerat och kundinriktat, vilket tar sig uttryck i ett brett nätverk av kontor, automater och betalterminaler, möjliggör en utvidgning av funktionerna och erhållande av nya intäkter från ett område utanför den traditionella bankverksamheten.

2.2.4. Verkningarna av den europeiska ekonomiska och monetära unionen

Beslutet om övergången till den europeiska ekonomiska och monetära unionens (EMU) tredje etapp inverkar på bankernas lönsamhet. Hos bankerna kommer de positiva effekterna av EMU till synes först på lång sikt i takt med att den samhällsekonomiska utvecklingen förbättras och ekonomin stabiliseras. Övergången till en gemensam valuta utvidgar bankernas marknad, vilket kan öppna nya intäktsmöjligheter också för de finska bankerna. Det finska banksystemets höga

tekniska nivå skapar förutsättningar att erövra nya marknadsandelar i den allt hårdare konkurrensen.

I övergångsskedet åsamkas bankerna extra kostnader bl.a. på grund av att datasystemen måste ändras. Övergången till en gemensam valuta ökar konkurrensen och gör värdepapperiseringen snabbare, vilket minskar bankernas intäkter. Bankerna kommer också att gå miste om intäkter i anslutning till valutor och täckande av valutakursrisker.

Enligt en utredning som de europeiska bankföreningarnas förbund gjort tillsammans med bankföreningar i olika länder kommer minimikostnaderna för övergången till en gemensam valuta att uppgå till sammanlagt ca 45—55 mrd. mk för alla de europeiska bankerna. Kostnaderna för de finska bankerna har uppskattats till ca 600—700 milj. mk. De finska bankernas avancerade tekniska nivå verkar vara en faktor som minskar de problem och kostnader som hänför sig till införandet av en gemensam valuta.

2.3. Depositionsbankernas säkerhetsfonder

2.3.1. Säkerhetsfondernas uppgift

Det gällande insättningsgarantisystemet, som grundar sig på bankgruppsvisa säkerhetsfonder, har under normalförhållanden räckt till för att trygga deponenternas fordringar och förhindra depositionsflykt. Systemet med säkerhetsfonder var inte avsett för förhållanden med en allvarlig bankkris utan för att avhjälpa tillfälliga soliditetsstörningar och för sin del förebygga systemkriser. När bankkrisen började blev det uppenbart att det inte enbart genom säkerhetsfondernas verksamhet var möjligt att trygga en stabil verksamhet för bankerna och deponenternas tillgodohavanden. När krisen fördjupades blev man tvungen att bilda statens säkerhetsfond, vars verksamhet var avsedd att vara temporär.

En depositionsbank skall enligt den gällande lagen höra till en säkerhetsfond för att trygga en stabil verksamhet för depositionsbankerna och deponenternas fordringar. APSF har i praktiken inte understött sina medlemsbankers verksamhet av konkurrensskäl, trots att den gällande lagen ger möjlighet till detta. APSF:s främsta uppgift kan också anses vara att trygga deponenternas tillgodohavanden. Däremot har ASF:s och SbsF:s verksamhet bestått i att solidariskt stöda de enskilda medlemsbankernas soliditet. Andels- och sparbänkerna, som bedriver lokalbanksverksamhet, är ofta små banker,

och det är i praktiken svårt för dem att sprida riskerna. Ersättandet av depositioner har förebyggts genom säkerhetsfonderna så, att de enskilda medlemsbankerna i praktiken inte har försatts i likvidation eller konkurs. Man har strävat efter att förebygga likvidationer genom intern tillsyn inom gruppen samt genom fusion av svaga banker. Eftersom de lokala bankerna, som stöder varandra ekonomiskt, inte kan utöva tillsyn över varandras verksamhet, är den tillsyn och riskhantering som bankgruppernas centralorganisation utövar av stor betydelse med tanke på systemets funktionsduglighet. Depositionsbankernas egna säkerhetsfonder har inte under den tid de bedrivit sin på lag grundade verksamhet behövt betala ut deponenters fordringar.

Deltagandet i åtgärderna för stödjande av soliditeten på grundval av bankernas solidariska ansvar är enligt den gällande lagen inte frivilligt, eftersom det är obligatoriskt för depositionsbankerna att höra till en säkerhetsfond. Av solida banker med låg risknivå förutsätts således att de stöder mera riskbenägna banker.

Det nuvarande systemet med säkerhetsfonder tryggar inte deponenternas tillgodohavanden på bästa möjliga sätt. I praktiken skulle de lokala bankerna använda tillgångarna i sina säkerhetsfonder för stödjande av medlemsbankernas soliditet innan det blev aktuellt att betala ut depositioner ur fonderna. I fonderna har inte samlats in medel särskilt med tanke på insättningsgarantin. Eftersom det finns tre olika säkerhetsfonder, kan kostnaderna för insättningsgarantin inte på ett effektivt sätt spridas på alla depositionsbankerna. En effektivare spridning av kostnaderna skulle förutsätta att insättningsgarantin och åtgärderna för stödjande av medlemsbankernas soliditet skiljs åt. Det bör inte förutsättas att en enskild bank för att den hör till insättningsgarantisystemet skall ansvara för sådana risker som hänför sig till säkerhetsfondens övriga medlemsbanker.

Till följd av den stöd- och understödsverksamhet som de lokala bankernas säkerhetsfonder bedriver är tröskeln för användning av medel ur fonden låg, eftersom stödåtgärderna inte förutsätter att banken försätts i likvidation. Stödåtgärderna ökar i praktiken deponenternas skydd så länge som en säkerhetsfond har tillräckligt med medel för att upprätthålla en medlemsbanks soliditet. När stödbehovet ökar minskar insättningsgarantin för de övriga bankerna som hör till säkerhetsfonden, eftersom inga särskilda medel har samlats in för tryggnad av deponenter-

nas fordringar.

Ett stödjande av soliditeten kan dessutom uppmuntra de enskilda bankerna till en alltför stor risktagning på bekostnad av de övriga medlemsbankerna, om den interna tillsynen inom bankgruppen inte har ordnats på ett effektivt sätt. Det att en bank får fortsätta sin verksamhet med låg soliditet kan öka kostnaderna vid den slutliga konkursen, om en bank som är i dåligt skick ges möjligheter till ökad risktagning.

2.3.2. Insättningsgarantins omfattning

I det nuvarande systemet har insättningsgarantin över huvud taget inte begränsats när det gäller ersättningens maximibelopp. Säkerhetsfonden skall betala deponenternas fordringar till det fulla beloppet, oberoende av depositionens storlek. Det obegränsade maximibeloppet av insättningsgarantin försvagar säkerhetsfondernas finansiella styrka, eftersom redan ett enda ersättningsfall kan åsamka den ifrågavarande bankgruppens säkerhetsfond orimligt stora kostnader. En realisering av det solidariska ansvaret och förhöjningar av garantiavgifterna som en följd härav kan dessutom snedvrیدا konkurrensen mellan banker som hör till olika säkerhetsfonder.

Den bankstödskläm som riksdagen godkände i februari 1993 innebär att staten förutom deponenternas fordringar garanterar också bankernas övriga fordringsägares fordringar till dess att klämman upphävs. För att klämman skall kunna upphävas måste förtroendet för banksystemet ha återställts. En begränsning av insättningsgarantin är ägnad att öka deponenternas förtroende för att insättningsgarantisystemet klarar av att betala deponenternas fordringar om banken försätts i likvidation.

På grund av den obegränsade insättningsgarantin är allmänhetens alla depositioner i praktiken helt riskfria, även om bankverksamheten är förenad med en konkursrisk. Därför nöjer sig deponenterna med en lägre avkastning, vilket snedvrider konkurrensen mellan depositionsbankerna och företag som erbjuder investeringsformer som utgör alternativ till depositionerna. På grund av den obegränsade insättningsgarantin är bankernas medelsanskaffning alltför förmånlig i förhållande till riskerna, vilket kan leda till ett ousamt riskbetående. Deponenterna saknar dessutom motivation att övervaka bankens verksamhet, eftersom depositionerna betraktas som helt riskfria. Bland de deponenter som är berättigade till insättningsgaranti

finns stordeponenter, företag och professionella investerare, vilka bör bära sitt ansvar i fråga om de risker som hänför sig till bankens verksamhet på samma sätt som övriga fordringsägare vars fordringar och investeringar inte är skyddade. En begränsning av insättningsgarantin skulle öka antalet instanser som övervakar en banks verksamhet och således minska bankernas möjligheter att använda deponenternas medel i alltför riskfylld investeringsverksamhet.

Eftersom insättningsgarantin i Finland inte har begränsats som i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen, har filialen till en utländsk bank från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet möjlighet att komplettera sin hemstats skydd hos en finsk säkerhetsfond. I praktiken kan detta försvåra inträdet på marknaden för den utländska filialen, eftersom den måste ansluta sig till en säkerhetsfond för att få en lika omfattande garanti för sina depositioner som de finska bankerna. Å andra sidan kan det att en filial som är medlem av säkerhetsfonden blir insolvent leda till att säkerhetsfonden blir ersättningsskyldig, vilket kan undvikas genom att insättningsgarantin hålls på samma nivå som i de övriga medlemsstaterna.

I det nuvarande systemet saknar det i praktiken betydelse om insättningsgarantin gäller bankvis, eftersom allmänhetens depositioner ersätts till det fulla beloppet. När skyddet begränsas måste man fastställa de kriterier enligt vilka en enskild bank har rätt till insättningsgaranti för sina depositioner.

2.3.3. Finansieringen av insättningsgarantin

Finansieringen av det gällande säkerhetsfondssystemet grundar sig på uppbörd av årliga garantiavgifter samt vid behov på upplåning. Säkerhetsfonderna har strävat efter att fastställa nivån på garantiavgifterna enligt medlemmarnas stödbehov vid respektive tidpunkt, varför i fonderna inte har samlats något eget kapital med tanke på överraskande ersättningssituationer. Eftersom det är omöjligt att på förhand uppskatta antalet ersättningsfall och stödbehovet, förutsätter en mera trovärdig finansiering att till säkerhetsfonderna insamlas medel tillräckligt långt på förhand.

Det stora antalet depositioner som omfattas av insättningsgarantin försvagar dessutom det nuvarande systemets finansiella styrka och trovärdighet. Garantiavgifterna har varit låga i alla säkerhetsfonder i förhållande till nivån på garantin. Ansvaret för finansieringen av garantin har inte heller

fördelats på alla depositionsbankerna, och som en följd härav drabbar hela den ekonomiska belastning som ett ersättningsfall medför en enda säkerhetsfond. Därför kan det vara svårt för den enskilda säkerhetsfonden att få finansiering i form av krediter utanför dess egen bankgrupp. En effektivare spridning av kostnaderna skulle förbättra möjligheterna för insättningsgarantisystemet att klara av ersättningssituationer självständigt, utan stöd från staten.

En säkerhetsfond kan enligt den gällande lagen på det sätt som bestäms i fondens stadgar ta upp lån för stödande av sina medlemsbanker. Dessutom kan i en säkerhetsfonds stadgar föreskrivas om skyldighet för medlemsbankerna att bevilja lån för uppfyllande av fondens förpliktelser. Rätten att ta upp lån och den möjligheten att ålägga medlemsbankerna att bevilja säkerhetsfonden lån har bidragit till att man inte har samlat in tillräckligt stora garantiavgifter på förhand. För förbättrande av systemets funktionsduglighet och för att de negativa sporrande effekterna skall kunna minimeras vore det önskvärt att garantiavgifternas betydelse ökade i säkerhetsfondernas finansiering.

2.3.4. Garantiavgifterna

I den gällande lagen finns inga detaljerade bestämmelser om storleken av den bankvisa garantiavgiften. Säkerhetsfonderna uppbär varje år hos sina medlemsbanker en avgift för vilken i lagen endast fastställs en övre och en undre gräns. Garantiavgiften uppbärs inte på förhand på basis av bankens ekonomiska situation utan i efterskott så, att alla de banker som hör till samma säkerhetsfond ansvarar för de faktiska kostnaderna. En enskild medlemsbanks garantiavgift står då inte i relation till de kostnader som bankens verksamhet sannolikt kommer att åsamka de övriga medlemsbankerna. Detta har lett till att garantiavgiften inte på ett effektivt och enhetligt sätt är relaterad till riskerna i verksamheten. I säkerhetsfondens stadgar bestäms hur avgiften fördelar sig på medlemsbankerna. I vilken mån avgiften är relaterad till riskerna bestäms således i sista hand enligt vilken säkerhetsfond banken hör till.

Det totala beloppet av de årliga garantiavgifterna till en säkerhetsfond uppbärs enligt den gällande lagen som en fast andel av balansräkningen. Att avgiften fastställs i relation till balansräkningen passar i och för sig väl i säkerhetsfondssystemet, där man genom solidariskt ansvar förhindrar att en enskild medlemsbank försätts i konkurs. Af-

färsbankerna har inte stött varandras soliditet såsom spar- och andelsbankerna, utan APSF:s syfte är i praktiken att trygga deponenternas tillgodohavanden. Det är således ändamålsenligast att den totala avgift som uppbärs hos affärsbankerna ställs i relation till beloppet av depositionerna och inte till balansräkningen.

Med tanke på insättningsgarantin gynnar en garantiavgift enligt den gällande lagen dessutom sådana banker där depositionernas andel vid medelsankaffningen relativt sett är större. Hos en depositionsbank i sämre ekonomisk ställning uppbärs inte på förhand en högre garantiavgift, trots att dess verksamhet ökar sannolikheten för att fondens medel används. Eftersom det ekonomiska läget för en bank som erhållit stöd är dåligt, måste man eventuellt helt frångå uppbörden av garantiavgift hos den. Kostnaderna måste då således i sin helhet betalas av de övriga bankerna.

APSF har alltid uppburit garantiavgifter hos medlemsbankerna enligt det minimibelopp om vilket bestäms i lagen. Garantiavgifterna till ASF och SbSF har bestämts enligt de stöd som betalats till medlemsbankerna, varvid avgiftsnivån har varit betydligt högre än hos affärsbankerna. De höjda avgifterna hos andels- och sparbankerna har inneburit att de mera riskbenägna medlemsbankernas förlustbringande verksamhet har finansierats i efterskott med stöd från de solida bankerna. Det nuvarande systemet tillåter en ökad risktagning hos en enskild bank på bekostnad av de övriga medlemsbankerna.

Eftersom säkerhetsfonderna inte har uppburit tillräckligt stora garantiavgifter på förhand, har ett plötsligt ökat stödbehov kunnat leda till oskäligt stora garantiavgifter av engångsnatur. En hastig ökning av kostnadsbördan kan äventyra också de solida medlemsbankernas och i värsta fall hela bankgruppens soliditet. Till följd av bankkrisen och depressionen har ASF tvingats att genom specialtillstånd av finansinspektionen hos sina medlemsbanker ta upp lån vars återbetalning förutsätter att hos andelsbankerna uppbärs garantiavgifter som är klart högre än normalt.

3. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

3.1. Insättningsgarantidirektivet

Europeiska gemenskapen utfärdade den 30 maj 1994 Europaparlamentets och rådets

direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar. Avsikten var att medlemsstaterna senast den 1 juli 1995 skulle ändra sina lagar och andra författningar i enlighet med direktivet. Enligt direktivet skall huvudkomponenterna i garantisystemen harmoniseras i medlemsstaterna. Särskilt skall man se till att betalningen av ersättningar till insättarna (deponenterna) kan ske så snabbt som möjligt på basis av en harmoniserad miniminivå.

Direktivet innehåller inga detaljerade bestämmelser om hur finansieringen och administrationen av insättningsgarantin skall ordnas. Medlemsstaterna får således gott om spelrum vid organiseringen av systemet. Insättningsgarantin är dock obligatorisk för alla kreditinstitut som tar emot insättningar (depositioner), och dessa skall själva svara för finansieringen av systemet. Insättningsgarantisystemets finansiella styrka skall dessutom stå i proportion till beloppet av skyddade åtaganden. Enligt direktivet kan ett kreditinstitut som inte uppfyller sina förpliktelser uteslutas ur systemet, vilket i praktiken innebär att dess auktorisation återkallas.

Insättningsgarantidirektivet betonar konsumentskyddsaspekten, varvid insättningsgarantins primära uppgift är att ersätta små insättningar. Systemet skall dessutom förhindra depositionsflykt och därigenom främja stabiliteten i banksystemet. Ett system för garanti av insättningar skall enligt direktivet kunna betala ut insättarnas fordringar inom tre månader från den dag då de behöriga myndigheterna konstaterar att kreditinstitutet är insolvent. Denna tidsfrist får förlängas endast under extraordinära omständigheter.

Medlemsstaterna skall dessutom se till att kreditinstitutet tillhandahåller insättarna information om de väsentliga egenskaperna hos insättningsgarantin. Särskilt viktig anses information om skyddets omfattning och dess olika former.

Förutom att fastställa en övre gräns för insättningsgarantins storlek kan medlemsstaterna påverka garantins omfattning genom att begränsa skyddet i fråga om de insättningar eller insättare som räknas upp i en bilaga till direktivet. Det är möjligt att på sociala grunder ge vissa insättare eller insättningar ett heltäckande skydd. Garantin kan förenas med en självrisk, som får vara högst 10 % av insättnings storlek. Maximibeloppet av insättningsgarantin skall dock alltid nå upp till minst den miniminivå om vilken föreskrivs i direktivet, dvs. 20 000 ecu, ca 120 000 mk.

Enligt direktivet får insättare hos filialer i de övriga medlemsstaterna ersättning ur in-

sättningsgarantisystemet i bankens hemland. Filialer som är verksamma i en stat som är medlem av Europeiska unionen skall alltid ha möjlighet att komplettera insättningsgarantin i sitt hemland i sådana fall då värdlandet har ett högre skydd. Det frivilliga kompletterandet av insättningsgarantin gäller såväl ersättningens maximibelopp som skyddets omfattning. Detta hindrar ett kreditinstituts filial från att använda en högre nivå på garantin för att skaffa sig konkurrensfördelar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

3.2. Insättningsgarantisystemet i andra länder

3.2.1. Sverige

I Sverige trädde lagen om insättningsgaranti i kraft vid ingången av 1996. Före denna tidpunkt hade svenska staten indirekt stått för insättningsgarantin, och inget egentligt insättningsgarantisystem fanns. Som medlem av Europeiska unionen var Sverige skyldigt att upprätta ett insättningsgarantisystem i enlighet med kraven i direktivet.

I Sverige sköts organiseringen av insättningsgarantin i offentlig regi, men de kreditinstitut som hör till systemet svarar för alla kostnader i anslutning till det. Det är obligatoriskt för alla svenska kreditinstitut som tar emot insättningar att ansluta sig till systemet. I Sverige upprättades ett för alla banker gemensamt insättningsgarantisystem, där myndigheterna har en central roll. För administrationen av systemet svarade först en myndighet, Bankstödsnämnden, som inrättades i samband med bankkrisen. Dess namn ändrades den 1 juli 1996 till Insättningsgarantinämnden. Landets regering utser en ordförande och sex ledamöter i nämnden.

Insättningsgarantin har i det svenska systemet inte begränsats med avseende på insättaren. En insättning som omfattas av skyddet skall uppfylla vissa kriterier beträffande likviditeten, varvid tidsbundna insättningar saknar insättningsgaranti. Insättningsgarantisystemet omfattar alla insättarkategorier, utom de banker och värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag som tar emot insättningar som omfattas av garantisystemet. Kreditinstitutens filialer utomlands behandlas i Sverige enligt insättningsgarantidirektivet, vilket innebär att det är förbjudet att till en annan medlemsstat exportera en mera omfattande nationell insättningsgaranti.

Ersättningen ur insättningsgarantisystemet kan vara högst 250 000 kr, dvs. ca 175 000 mk, per insättare och bank. Beloppet inne-

håller upplupen ränta fram till dagen för konkursbeslutet. Hushållens andel av bankernas inlåning är i Sverige mycket stor, och därtill har endast 3 % av hushållen insättningar som överstiger 250 000 kr.

I Sverige ersätter insättningsgarantisystemet en insättares fordringar vid konkurs oberoende av om han har skulder i den bank som försatts i konkurs eller inte. Ersättningsförfarandet grundar sig på allmän praxis vid konkurs och överensstämmer med direktiven.

Hos de kreditinstitut som omfattas av insättningsgarantisystemet uppbärs varje år avgifter för finansiering av systemet. Avgiftens storlek kan variera mellan bankerna, men medlemsbankerna skall årligen till fonden betala ett belopp som motsvarar sammanlagt 0,25 % av de insättningar som omfattas av garantin. När det totala beloppet av tillgångarna i fonden uppgår till 2,5 % av de skyddade insättningarna, sjunker de sammanlagda årliga avgifterna till 0,1 % av de insättningar som omfattas av garantin. För de årliga avgifterna har dessutom uppställts en maximigräns på 0,30 %. Nivån på de insättningar som omfattas av skyddet fastställs på årets sista dag, och Insättningsgarantinämnden beslutar om den exakta tidpunkten för betalningen av avgifterna.

I Sverige uppskattades kostnaderna för insättningsgarantisystemet till i genomsnitt ca 1 000 milj. kr per år. Om beloppet av de insättningar som omfattas av garantin uppgår till ca 400 000 milj. kr, skulle detta motsvara en sammanräknad avgift på 0,25 % per år. Den målsatta nivån på 2,5 % för de fonderade medlen skulle då motsvara ca 10 000 milj. kr, och den skulle uppnås på åtta år.

Insättningsgarantinämnden beaktar i de årliga avgifterna kreditinstitutens soliditet, varvid de bankvisa avgifterna kan variera. Avgiften för ett enskilt kreditinstitut, uttryckt i procent av de insättningar som omfattas av garantin, skall vara minst 60 % och högst 140 % av den totala andel som alla banker betalar.

Insättningsgarantinämnden har rätt att ta upp lån om dess egna medel i ett ersättningsfall inte räcker till för att trygga insättarnas fordringar. Vid betalning av ersättning skall dock alltid fondens medel användas i första hand. Riksgäldskontoret beslutar om villkoren för upplåningen, och bankerna svarar själva för kostnaderna för denna.

3.2.2. Norge

I Norge togs bankgruppsvisa säkerhetsfon-

der i bruk på 1920- och 1930-talet. Den gällande lagstiftningen grundar sig på 1961 års lag, enligt vilken det är obligatoriskt att ansluta sig till en fond. Säkerhetsfonderna har till uppgift att vid behov stöda medlemsbankerna och se till att de kan ansvara för sina förbindelser.

Som en följd av den senaste tidens bankkris samt integrationsutvecklingen i Europa revideras insättningsgarantisystemet i Norge. En proposition med förslag till en lag som gällde revidering av insättningsgaranti avläts till den norska regeringen den 10 maj 1996. En central utgångspunkt i lagförslaget är att säkerställa att kundernas fordringar hos finansiella institut skyddas. Av skyddsmekanismerna betraktas soliditetskraven som primära. Som sekundära betraktas de finansiella institutens egna säkerhetsfundsarrangemang. Statens uppgift är att i sista hand trygga finansieringssystemets verksamhet. Revideringen av insättningsgarantisystemet betraktas i Norge som en del av en större helhet, som omfattar noggrannare definition av det allmännas roll och ansvar samt effektivisering av tillsynen över bankerna och försäkringsinrättningarna. Norge måste, eftersom landet hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, i propositionen beakta kraven i insättningsgarantidirektivet.

I propositionen föreslås att insättningsgarantisystemet inte endast skall ha i uppgift att betala deponenternas fordringar utan att dessutom bevilja banker i kris lån. Depositioner ersätts till ett belopp av 2 milj. kr, dvs. ca 1,4 milj. mk per deponent och bank. Ersättningens maximibelopp är i internationell jämförelse exceptionellt stort. Beträffande skyddets omfattning föreslås i Norge inga sådana undantag som insättningsgarantidirektivet tillåter.

Dessutom föreslås i propositionen i samband med reformen en utvidgning av myndigheternas befogenheter och medel så, att man i tillräckligt god tid kan ingripa i sådana bankers verksamhet som råkat i ekonomiska svårigheter. Ett finansiellt institut åläggs dessutom att underrätta tillsynsmyndigheten (*Kreditilsynet*) om eventuella likviditets- och soliditetsproblem. Särskilda anvisningar meddelas om myndighetsövertagande av ett kreditinstitut som råkat i svårigheter. Dessutom föreslås det att myndigheterna skall ha en central roll i insättningsgarantisystemet.

Den statliga banksäkerhetsfonden (*Statens banksikringsfond*) inrättades den 15 mars 1991 för tryggnad av stabiliteten i det norska finansieringssystemet. Den statliga fon-

den fortsätter sin verksamhet med smärre ändringar, och den är avsedd för överraskande kriser i finansieringssystemet. Fondens huvudsakliga uppgift skall vara att fungera som administrativt organ i krissituationer. Statens banksikringsfond kan bevilja bankgruppernas säkerhetsfonder eller de enskilda bankerna direkt lån eller kapitalstöd för tryggnad av stabiliteten i finansieringssystemet. Villkoren för stöd och lån samt fondens förvaltning definieras i detalj i propositionen.

I propositionen föreslås att affärsbankernas säkerhetsfond (*Forretningsbankenes sikringsfond*) och sparbankernas säkerhetsfond (*Sparbankenes sikringsfond*) skall fortsätta som sina respektive bankgruppers insättningsgarantifonder. Alla norska affärs- och sparbanker som bedriver bankverksamhet skall i första hand höra till sin egen bankgrupps säkerhetsfond. Filialen till en utländsk bank som bedriver verksamhet i Norge skall ansluta sig till en säkerhetsfond, om dess hemland är beläget utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Säkerhetsfondernas centrala uppgift är att skydda medlemsbankernas deponenter. Fonderna kan vid behov ställa garantier för en medlemsbank eller bevilja den lån eller stöd, om banken inte klarar av att sköta sina förbindelser eller om dess verksamhet är hotad. Stödåtgärderna vidtas under myndigheternas tillsyn, och villkoren för dem fastställs särskilt. Båda fonderna har en direktion, som består av sju medlemmar som väljs vid ett allmänt sammanträde. Norges centralbank och tillsynsmyndigheten har båda en representant i direktionen.

Finansieringen av insättningsgarantin ordnas i Norge genom garantiavgifter som upp bärs på förhand hos medlemsbankerna. Enligt den gällande lagen skall sparbankernas säkerhetsfonds kapital vara minst 1,5 % av medlemsbankernas medelsanskaffning. Kapitallet hos affärsbankernas säkerhetsfond skall vara minst 2,0 % av depositionerna. För postbanken är beräkningsgrunden densamma som för sparbankerna. Beloppet av fondernas sammanräknade kapital skall på basis av balansuppgifterna vid utgången av 1995 vara ca 10 700 milj. kr, dvs. ca 7 700 milj. mk.

Vid utgången av 1994 fanns i sparbankernas säkerhetsfond 2 474 milj. kr, medan affärsbankernas säkerhetsfond uppvisade ett underskott på 263 milj. kr. Det ansågs att säkerhetsfondernas kapital under bankkrisen varit på en alltför låg nivå. I propositionen konstateras dock att ansvaret för kriser som omfattar hela banksystemet inte kan läggas på bankgruppernas säkerhetsfonder. På

grund härav behöver minimibeloppet av de medel som skall insamlas till fonderna inte ändras i väsentlig mån.

I propositionen föreslås bestämmelserna om säkerhetsfondernas kapital bli ändrade så att kapitalets belopp skall vara minst 1,5 % av medlemsbankernas depositioner och 0,5 % av deras eget kapital. På basis av balansuppgifterna vid utgången av 1995 skall säkerhetsfondernas kapital vara minst 10 000 milj. kr, dvs. 7 200 milj. mk.

Enligt den gällande lagen uppbärs hos bankerna en årlig garantiavgift, som är 0,15 % av bankens medelsanskaffning. Avgiften grundar sig på balansuppgifterna för det föregående året, och den uppbärs till dess att fondens kapital uppnår en viss miniminivå.

I propositionen föreslås också att grunderna för beräkning av garantiavgiften skall ändras. Beloppet av de årliga garantiavgifter som uppbärs hos alla banker skall enligt förslaget vara 0,1 % av det totala beloppet av depositioner. Dessutom uppbärs en på soliditeten grundad avgift på 0,05 %. I grunderna för avgiften beaktas härvid den enskilda bankens ekonomiska situation.

3.2.3. Danmark

I Danmark godkändes på sommaren 1995 en lagreform gällande insättningsgarantifonden. Enligt lagen är det obligatoriskt för de danska bankerna, sparkassorna, andelskassorna samt andra motsvarande kreditinstitut att ansluta sig till en gemensam insättningsgarantifond. Fonden är privat, men den lyder under myndigheterna med avseende på tillsyn och normering. Medlemsinstitutet ansvarar själva för kostnaderna för och förvaltningen av fonden. Filialer till utländska banker behandlas så som direktivet förutsätter. Systemet har till uppgift att trygga insättarnas fordringar om banken försätts i konkurs.

Insättningsgarantifonden skall i en ersättningsituation ha minst 4 mrd. kr, dvs. ca 3 mrd. mk, till sitt förfogande, varav åtminstone en fjärdedel i likvida medel som insamlats hos bankerna. Återstoden av medlen består av garantier som bankerna ställt. Minimibeloppet för de likvida medlen är ca 1 % av bankernas totala inlåning.

Myndigheterna (*Finanstilsynet* och *Danmarks Nationalbank*) fastställer storleken av de garantiavgifter som uppbärs hos medlemsbankerna. Det sammanlagda beloppet av de årliga likvida avgifter som uppbärs samt garantiförbindelser får inte överstiga 0,20 % av medlemsbankernas sammanlagda inlåning. De årliga kostnader som åsamkas ban-

kerna kan då inte överstiga 500 milj. kr, dvs. ca 400 milj. mk. Storleken av den garantiavgift som en enskild bank betalar fastställs i förhållande till de depositioner som omfattas av garantin. Utöver garantiavgifterna har insättningsgarantifonden vid behov rätt till statliga lån eller garantier. Ett särdrag i det danska systemet är bankgarantiernas stora betydelse vid finansieringen av insättningsgarantin.

Depositionerna ersätts helt och hållet upp till 300 000 kr, dvs. ca 240 000 mk, per bank och insättare. Insättningsgarantins omfattning har också fastställts enligt deponenten eller användningsändamålet för de medel som finns på kontot. Härvid omfattas bl.a. studie-, pensions- och bostadssparkonton i sin helhet av garantin. Ledningen för en problembank samt instanser som äger en viss andel av banken har inte rätt till skydd för sina depositioner.

3.2.4. Förenta Staterna

I Förenta Staterna reformerades insättningsgarantisystemet till följd av bankkrisen. De viktigaste insättningsgarantifonderna i landet är *Bank Insurance Fund (BIF)*, som är affärsbankernas fond, och *Savings Association Insurance Fund (SAIF)*, som är sparbankernas fond. Fonderna förvaltas av en oberoende federal myndighet *Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC)*, som har fått stora befogenheter att agera vid problemsituationer för bankerna.

Maximibeloppet för insättningsgarantin är 100 000 dollar, dvs. ca 550 000 mk per kund. Insättningsgarantin överstiger dock detta maximibelopp i fråga om vissa slag av konton, t.ex. pensionssparkonton. I Förenta Staterna finansieras insättningsgarantisystemet genom garantiavgifter, vilkas belopp fastställs i relation till bankernas sammanlagda inhemska inlåning. Sedan ingången av 1993 har garantiavgifterna för en enskild bank fastställts på basis av riskerna, varvid avgiftens storlek är beroende av hur stor risken är för att banken blir insolvent. De banker som hör till systemet indelas i tre grupper på två olika sätt. Den första indelningen görs på basis av soliditeten. Dessutom klassificeras bankerna på basis av tillsynsmyndighetens rapporter. Härigenom fås riskklasserna, enligt vilka garantiavgifterna fastställs. Hos de banker som hör till en och samma riskklass uppbärs en garantiavgift vars procentuella andel av inlåningen är lika stor. De banker som hör till den högsta riskklassen betalar en avgift på 0,31 % och de

som hör till den lägsta riskklassen en avgift på 0,23 %. Före reformen betalade alla bankerna en fast avgift på 0,083 %.

Tabell 11. Insättningsgarantins maximibelopp i olika länder. *Insättningsgarantidirektivet genomförts

	Garantins maximibelopp, egen valuta/ecu	Garantins maximibelopp, mk (kurserna 2.9.1997)
FINLAND*		Ei rajattu
SVERIGE*	SEK 250 000	170 000
DANMARK*	DKK 300 000	240 000
FRANKRIKE*	FF 400 000	360 000
PORTUGAL*	ECU 33 750 (för depositioner över 15 000 ecu självrisk)	200 000
IRLAND*	£ 20 000 (90 %)	175 000
STORBRITANNIEN*	£ 20 000 (90 %)	160 000
NEDERLÄNDERNA*	NFL 45 000	120 000
BELGIEN*	ECU 20 000	120 000
GREKLAND*	ECU 20 000	120 000
TYSKLAND	30 % av bankens eget kapital (affärsbanker)	
ÖSTERRIKE	ATS 260 000	110 000
ITALIEN	ITL 200 000 000 (för större depositioner självrisk)	600 000
SPANIEN	ESP 2 325 000	80 000
LUXEMBURG	LUF 600 000	90 000
SCHWEIZ	CHF 30 000	110 000
NORGE	NOK 2 000 000	1 450 000
FÖRENTA STATERNA	USD 100 000	550 000
Eu:s minimi	ECU 20 000	120 000

4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

4.1. Mål

Insättningsgarantidirektivet förutsätter att medlemsstaterna ändrar sina författningar gällande insättningsgarantisystemen så att de överensstämmer med miniminivån inom Europeiska unionen. I juli 1995 gjordes i kreditinstitutslagen de ändringar av teknisk natur som direktivet förutsatte, av vilka de viktigaste gällde säkerhetsfondernas ersättningskyldighet, förbudet mot export av insättningsgaranti, kompletterande skydd för utländska kreditinstituts filialer samt information om insättningsgarantin. Syftet med propositionen är att utveckla insättningsgarantisystemets struktur.

Avsikten med insättningsgarantisystemet är att främja stabiliteten i banksystemet genom att minska risken för att tillfälliga problem som drabbat en enskild bank eller hela banksystemet leder till att en stor mängd depositioner tas ut ur banksystemet. Målet med propositionen är att insättningsgarantisystemet revideras så, att insättningsgarantins syfte uppnås på ett sätt som är effektivt ur samhällets och bankernas synvinkel och som stärker det allmänna förtroendet för banksys-

temet. Ett mål är också att insättningsgarantibestämmelserna skall fås att motsvara utvecklingen på finansmarknaden och den övriga lagstiftningen gällande finansmarknaden.

I det gällande systemet har insättningsgarantin inte begränsats när det gäller ersättningsens maximibelopp, utan allmänhetens depositioner har skyddats oberoende av depositionens storlek. Till följd av detta blir de kostnader som åsamkas insättningsgarantisystemet i en ersättningssituation så stora att insättningsgarantins trovärdighet sätts på spel. Det nuvarande insättningsgarantisystemet kan inte trygga stabiliteten i bankverksamheten på bästa möjliga sätt. Avsikten är därför att skapa ett insättningsgarantisystem för vars finansiering bankerna själva kunde svara på ett trovärdigt sätt.

En insättningsgaranti som är onödigt stor kan också leda till att bankernas försiktighet vid risktagningen minskar och t.o.m. orsaka ett ovansamt riskbeteende. Detta minskar stabiliteten i banksystemet och ökar sannolikheten för att insättningsgarantisystemet måste utnyttjas. En onödigt stor insättningsgaranti leder dessutom till att deponenterna inte så noga överväger sina depositionsbeslut och försvagar således de begränsningar som marknaden ställer i fråga om bankernas risk-

tagande. Målet är att en del av deponenterna, i synnerhet innehavare av stora depositioner, i det nya systemet skall sporras till att övervaka de risker som hänför sig till bankernas verksamhet, på samma sätt som aktieägare och andra fordringsägare vars tillgodohavanden hos banken inte har skyddats. Begränsningen av insättningsgarantin sporrar deponenter som inte omfattas av skyddet till en bättre riskmedvetenhet, vilket för sin del också främjar stabiliteten i banksystemet.

För att insättningsgarantisystemet skall vara effektivt skall det i första hand trygga endast sådana deponenters tillgodohavanden som inte har tillräckliga möjligheter att bedöma riskerna i anslutning till bankens verksamhet. Insättningsgarantin förebygger då uppkomsten av sådan depositionsflykt som inte bygger på information om bankens verkliga ekonomiska situation. För att stabiliteten i banksystemet skall kunna bibehållas är det viktigt att insättningsgarantin förebygger uttryckligen detta slag av depositionsflykt.

Det finns i praktiken stora skillnader i säkerhetsfondernas verksamhet. Andelsbankerna och sparbankerna, vilka bedriver lokalbanksverksamhet, har understött varandras soliditet genom säkerhetsfonderna, medan säkerhetsfondens uppgift när det gäller affärsbankerna i praktiken endast har bestått i att trygga depositionerna. Detta har lett till att det har förekommit stora skillnader i de garantiavgifter som har betalats för insättningsgarantin beroende på till vilken säkerhetsfond en enskild bank har hört. Ett av syftena med propositionen är också att skapa ett insättningsgarantisystem där bankerna behandlas lika och där konkurrensen mellan bankerna inte snedvrids.

På grund av den speciella karaktären hos depositionsbankernas verksamhet är det nödvändigt med ett insättningsgarantisystem. Ett system där insättningsgarantin är onödigt omfattande ger dock bankerna en överlägsen konkurrensställning jämfört med de övriga företagen på finansmarknaden, varför det inte är motiverat att upprätthålla en större insättningsgaranti än vad som är nödvändigt med tanke på tryggheten av stabiliteten och konsumentskyddet.

4.2. De viktigaste förslagen

4.2.1. Organiseringen av insättningsgarantisystemet och dess uppgifter

Det föreslås att för tryggheten av deponen-

ternas tillgodohavanden bildas en insättningsgarantifond, till vilken depositionsbankerna skall höra. Syftet med insättningsgarantisystemet skall vara att trygga deponenternas tillgodohavanden om en enskild depositionsbank blir insolvent. Depositionsbankerna skall solidariskt ansvara för fondens verksamhet och kostnader. De medel som samlas i insättningsgarantifonden skall inte användas för stödande av en enskild banks soliditet utan endast för betalning av deponenternas fordringar. Detta ökar insättningsgarantins trovärdighet i deponenternas ögon. De nuvarande säkerhetsfonderna kan på det sätt som föreskrivs i lagen fortsätta sin verksamhet för tryggheten av en stabil verksamhet hos depositionsbankerna, men medlemskapet i en säkerhetsfond skall vara frivilligt.

Ordnandet av organisationen och finansieringen av insättningsgarantin samt omfattningen av skyddet är frågor som i hög grad anknyter till definitionen av insättningsgarantisystemets syfte. Det att insättningsgarantins uppgift begränsas till ersättande av depositioner gör det möjligt att avskilja åtgärderna för stödande av soliditeten från insättningsgarantin. Som en följd av detta kan alla depositionsbankerna solidariskt ansvara för insättningsgarantisystemet, till vilket det enligt förslaget är obligatoriskt för bankerna att höra. Härigenom kan insättningsgarantin begränsas och kostnaderna för systemet minskas. De föreslagna ändringarna är således ägnade att öka insättningsgarantisystemets trovärdighet.

Insättningsgarantisystemet skall trygga deponenternas tillgodohavanden och förbättra stabiliteten i banksystemet. För att stabiliteten skall kunna förbättras är det särskilt viktigt att de deponents fordringar tryggas som inte har tillräckliga möjligheter att bedöma hur riskfyllda depositionerna är. Insättningsgarantin förebygger således depositionsflykt, som kan fälla t.o.m. en solid bank och i värsta fall ha skadliga följdverkningar för hela samhällsekonomin. Ett trovärdigt insättningsgarantisystem ökar således det allmänna förtroendet för bankernas verksamhet.

Från konsumentskyddssynpunkt är det nödvändigt att trygga deponenternas tillgodohavanden, eftersom huvudparten av depositionerna finns på konton som används för finansiering av dagliga ekonomiska affärer. En stor del av deponenterna är hushåll som inte har tillräckliga förutsättningar att bedöma riskerna i fråga om en deposition. Med tanke på förverkligande av konsu-

mentskyddet är det också viktigt att systemet garanterar att dessa fordringar snabbt kan fås ut om en enskild depositionsbank blir insolvent. På detta sätt tryggar insättningsgarantin för sin del också betalningssystemets funktionsduglighet.

Till begränsningen av insättningsgarantisystemets uppgift och bildandet av en gemensam insättningsgarantifond hänför sig klara fördelar som är ägnade att förbättra systemets trovärdighet. När insättningsgarantifondens medel endast används för betalning av deponenternas fordringar minskar behovet av att använda fondens medel. Fondens medel kan under inga omständigheter användas för betalning av bankägares eller andra fordringsägares fordringar utan endast för betalning av deponents fordringar. Ett villkor för att betalningsskyldighet för fonden skall uppkomma är att finansinspektionen meddelar att en bank har blivit insolvent och att denna insolvens inte är tillfällig.

När kostnaderna för insättningsgarantin fördelas på alla depositionsbankerna ökar systemets trovärdighet. Bankerna kan samlas in medel till den gemensamma insättningsgarantifonden, eftersom medlen inte används för stödjande av medlemsbankernas soliditet. I en gemensam fond från vilken stödåtgärderna separerats kan insättningsgarantin ordnas på ett från bankernas synpunkt effektivt sätt, eftersom de kostnader som ett ersättningsfall åsamkar de enskilda bankerna blir lägre. Till följd av den effektivare spridningen av kostnaderna drabbar den ekonomiska belastning som följer av att en bank blir insolvent hela banksystemet och inte endast en enskild säkerhetsfond. Tack vare de effektivitetsvinster som uppnås när insättningsgarantifonden bildas kan beloppet av de garantiavgifter som på förhand uppbärs hos bankerna vara lägre än vad som är fallet i det nuvarande systemet, som grundar sig på säkerhetsfondernas verksamhet.

Insättningsgarantifonden har dessutom möjlighet att ta upp lån i en sådan situation då dess medel inte räcker till för betalning av deponenternas fordringar. En gemensam insättningsgarantifond har bättre förutsättningar än säkerhetsfonderna att skaffa finansiering utifrån. Skuldsättningen kunde ordnas på ett mera trovärdigt sätt än vad som är fallet i fråga om det nuvarande säkerhetsfondssystemet, eftersom insättningsgarantifondens betalningsförmåga är bättre och skuldbördan fördelas sig på alla depositionsbankerna. Tack vare den gemensamma insättningsgarantifonden blir tillgången på finansiering bättre och kostnaderna för sköt-

seln av lånen lägre.

När alla bankerna hör till en gemensam insättningsgarantifond kan en sådan uppfattning inte vinna fotfäste bland deponenterna att de depositionsbanker som hör till en viss säkerhetsfond har en mera omfattande insättningsgaranti än de övriga depositionsbankerna. En gemensam fond garanterar således likvärdiga konkurrensvillkor för de banker som tar emot depositioner. Dessutom kan uppbörderna av den på riskerna baserade bankvisa garantiavgiften ske effektivt och rättvist inom ramen för den gemensamma fonden.

Filialer från länder som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan inte åsamka insättningsgarantifonden några större kostnader, om insättningsgarantin i Finland är på samma nivå som i de övriga medlemsstaterna. Om antalet banker från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ökar i Finland, blir det dock allt viktigare att det solidariska ansvaret ökar och att kostnaderna för ersättningsfallen sprids på hela banksystemet. De ifrågavarande bankerna har möjlighet att ansluta sig till insättningsgarantifonden. I samband med beviljandet av koncession kan finansministeriet besluta om en filials medlemskap i insättningsgarantifonden på de villkor som ministeriet bestämmer.

Depositionsbankerna bär ansvaret för insättningsgarantifondens verksamhet. Myndigheternas roll som utövarare av tillsyn betonas. Fondens verksamhet koncentreras på förvaltning av de garantiavgifter som inflyter samt på ordnandet av eventuell finansiering i from av krediter utifrån. Administrationen av ersättningsituationer förutsätter att insättningsgarantifonden samarbetar med myndigheterna, framför allt med finansinspektionen. Om insättningsgarantifondens verksamhet och förvaltning bestäms i fondens stadgar, som fastställs av ministeriet.

4.2.2. Säkerhetsfonderna

I propositionen föreslås att säkerhetsfonderna skall kunna fortsätta sin verksamhet för tryggnad av en stabil verksamhet för depositionsbankerna på det sätt som bestäms i lagen. De skall dock inte längre ha i uppgift att trygga depositioner. Säkerhetsfonderna har haft stor betydelse för de lokala bankerna, eftersom fonderna har kunnat ordna behövlig finansiering när en enskild bank har fått soliditetsproblem. Det är svårt för en lokal bank att på annat sätt snabbt få finansiering i form av eget kapital. När säkerhets-

fondernas verksamhet är effektiv förebygger de att en enskild bank blir insolvent. De kostnader som en säkerhetsfond åsamkas är dock i hög grad beroende av hur effektivt tillsynen över medlemsbankerna och deras riskhantering har ordnats.

Det föreslås att medlemskap i en säkerhetsfond inte längre skall vara obligatoriskt för den enskilda banken. En bank skall själv kunna besluta om den anser det nödvändigt att delta i stödandet av andra till samma säkerhetsfond hörande depositionsbankers soliditet. Detta möjliggör en likvärdig behandling av bankerna, eftersom bankerna inte förutsätts bära ansvar för de andra medlemsbankernas risker. Det frivilliga medlemskapet skall inte heller utgöra något hinder för inträde på marknaden. I synnerhet när det gäller banker som konkurrerar sinsemellan är ett obligatoriskt medlemskap i en säkerhetsfond i enlighet med den gällande lagen inte ändamålsenligt.

En säkerhetsfond kan upplösas om medlemsbankerna enhälligt anser att dess verksamhet är onödig vid övergången till det nya insättningsgarantisystemet. Ett villkor för upplösningen är dock att säkerhetsfonden inte har förpliktelser vid tidpunkten för upplösningen. Om bankerna beslutar att upplösa en säkerhetsfond, skall de medel som i form av garantiavgifter insamlats till fonden enligt förslaget inte återbetalas till medlemsbankerna innan insättningsgarantifondens kapital når upp till den miniminivå om vilken bestäms i lagen. Detta är nödvändigt för att insättningsgarantins trovärdighet skall kunna upprätthållas vid övergången till det nya systemet. Om insättningsgarantifonden blir tvungen att betala ut ersättningar för tryggnade av deponenternas fordringar innan säkerhetsfondens medel har återbetalats till bankerna, kan bankerna om de så önskar använda tillgångarna i säkerhetsfonden för täckande av insättningsgarantifondens ansvar. Eftersom det inte längre är ändamålsenligt att öka tillgångarna i en säkerhetsfond som upphört med sin verksamhet, kan säkerhetsfonden betala den årliga avkastningen på kapitalet till medlemsbankerna.

En säkerhetsfond som fortsätter sin verksamhet ombildas till en sådan säkerhetsfond som avses i den föreslagna lagen, och dess tillgångar kan fortfarande användas för bankernas inbördes stödåtgärder. Säkerhetsfondens stadgar skall dock ändras inom ett år efter att lagen trätt i kraft. På en säkerhetsfond, som har förpliktelser när lagen träder i kraft, tillämpas dock fortfarande de tidigare stadgandena om säkerhetsfonder.

I propositionen föreslås dessutom att en säkerhetsfond inte skall kunna ta upp lån utan särskilt tillstånd av myndigheterna. Säkerhetsfondernas rätt att ta upp lån och möjligheten att ålägga medlemsbankerna att bevilja fonderna lån har för sin del lett till att tillräckliga garantiavgifter inte har samlats in på förhand, utan finansieringen har i praktiken främst ordnats genom möjligheten att ta upp lån. En säkerhetsfonds verksamhet skall grunda sig på användning av de tillgångar som finns i fonden. Härigenom minskar motivationen till ett ovarsamt riskbetående hos depositionsbankerna och förebyggs risken för att ekonomiska svårigheter sprider sig till de övriga medlemsbankerna i säkerhetsfonden.

4.2.3. Insättningsgarantins omfattning

Det är inte ändamålsenligt med ett större skydd än vad som förutsätts för att insättningsgarantisystemets syfte skall uppnås. Sådana deponenter, t.ex. hushåll och småföretag, som inte har tillräckliga förutsättningar att bedöma bankens ekonomiska läge skall omfattas av ett heltäckande skydd. Insättningsgarantin skall inte heller vara onödigt stor, så att den inte snedvrider deponenternas och bankernas syn på risktagande eller konkurrensen på finansmarknaden.

Vid begränsningen av insättningsgarantin skall de avgöranden som träffats i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen beaktas (tabell 11). Om nivån på skyddet motsvarar medelnivån i de övriga medlemsstaterna i fråga om såväl ersättningsens maximibelopp som insättningsgarantins omfattning blir systemet klarare. En i Finland verksam filial till en utländsk bank behöver då inte ansluta sig till det finska insättningsgarantisystemet för att komplettera sitt skydd så att det befinner sig på samma nivå som hos de finska depositionsbankerna. Ansökan om ett kompletterande skydd skulle i praktiken innebära ett hinder för inträde på marknaden för filialer från andra medlemsstater. I de medlemsstater i Europeiska unionen där lagstiftning gällande insättningsgaranti har satts i kraft i enlighet med insättningsgarantidirektivet har maximigränsen för insättningsgarantin satts mycket nära den minimigräns om vilken föreskrivs i direktivet. Det är också möjligt att gränserna för ersättningen för enhetligas ytterligare vid övergången till en gemensam valuta och i takt med att integrationen på marknaden fortsätter.

I propositionen föreslås att ur insättnings-

garantifonden skall kunna betalas ut en ersättning på högst 150 000 mk per deponent och bank. Av insättningsgarantifondens medel ersätts fordringar på en depositionsbank på konton som uppfyller av finansinspektionen antagna allmänna villkor eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har bokförts på kontona. De depositionsbanker som är delvis eller helt ansvariga för varandras skulder och förbindelser behandlas vid betalning av deponenters fordringar som en enda bank.

Begränsningen av insättningsgarantin till 150 000 mk erbjuder ett tillräckligt gott skydd för de deponenter som saknar förutsättningar att bedöma en depositionsbanks ekonomiska situation. Det föreslagna maximibeloppet av fordringar som ersätts förebygger således depositionsflykt på ett effektivt sätt och främjar stabiliteten i banksystemet.

För sådana depositioner vilkas belopp överstiger den föreslagna maximigränsen har en deponent ur insättningsgarantisystemet endast rätt till en ersättning enligt maximigränsen. Depositioner som överstiger 150 000 mk och som inte omfattas av ett heltäckande skydd kunde då bättre jämföras med investeringsobjekt som utgör alternativ till depositioner. Deponenter som blir utanför det heltäckande skyddet kunde utgöra en källa för marknadsdisciplin för depositionsbankerna på samma sätt som övriga fordringsägare vilkas fordringar inte är tryggade. En maximigräns på 150 000 mk skapar förutsättningar för en effektivare tillsyn via marknaden, vilket minskar bankernas möjligheter till ett alltför stort risktagande. Samtidigt omfattas dock en stor del av antalet depositioner och av de depositionskonton som används i betalningsrörelsen av insättningsgarantin. De banker som tar emot depositioner får inte heller onödiga konkurrensfördelar framom företag som erbjuder alternativa investeringsobjekt.

Maximigränsen på 150 000 mk ökar insättningsgarantins trovärdighet, eftersom beloppet av de depositioner som ersätts härvid blir mindre än enligt det nuvarande systemet. Insättningsgarantifonden får bättre möjligheter än förut att betala deponenternas fordringar i ersättningssituationer. På basis av uppgifterna om hur depositionerna fördelar sig bör det maximibelopp som ersätts inte vara lägre än vad som föreslagits. Om ersättningsbeloppet skulle vara lägre, skulle hushåll och småföretag för vilkas del det med tanke på förverkligandet av konsumentskyddet och tryggheten av stabiliteten

är nödvändigt med en heltäckande insättningsgaranti inte kunna garanteras ett sådant skydd. På basis av det minimibelopp av fordringar som enligt insättningsgarantidirektivet skall ersättas kunde insättningsgarantin inte heller vara mycket lägre än vad som föreslagits.

Vid sidan av maximigränsen är det möjligt att beträffande insättningsgarantins omfattning göra undantag för sådana depositioner och deponenter som uppräknas i en bilaga till insättningsgarantidirektivet. Insättningsgarantin kan t.ex. utvidgas på sociala grunder. I propositionen föreslås att skyddet utvidgas så att det helt och hållet täcker medel som en deponent har fått vid försäljning av en bostad och som han tänker använda för köp av en ny bostad. Inga andra undantag föreslås, eftersom ersättningens maximibelopp, 150 000 mk, garanterar ett tillräckligt omfattande skydd för de kontoslag som står till buds i Finland. Den föreslagna maximinivån på ersättningen gör insättningsgarantisystemet klart och överensstämmer med garantin i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

Insättningsgarantin skall fortfarande omfatta depositioner från allmänheten, definierade enligt vedertagen praxis. Depositioner av kreditinstitut och av staten omfattas inte av insättningsgarantin. Ersättning betalas inte heller till de andra bolagen i ett kreditinstituts koncern.

Om en depositionsbank inte i enlighet med depositionsavtalet har betalat en deponents fordringar på ett konto som uppfyller av finansinspektionen antagna allmänna villkor, kan deponenten anmäla saken till finansinspektionen. Finansinspektionen skall inom 21 dagar efter anmälan besluta om insättningsgarantifonden skall betala bankdeponenternas fordringar. En förutsättning för att betalningsskyldighet skall föreläggas är att fordringarna enligt erhållen utredning härom har lämnats obetalade på grund av bankens betalningssvårigheter eller andra ekonomiska svårigheter och att svårigheterna enligt finansinspektionens bedömning inte är tillfälliga.

Insättningsgarantifonden skall betala deponenternas fordringar inom tre månader efter finansinspektionens beslut. Om depositionsbanken har försatts i likvidation före beslutet, räknas tidsfristen från beslutet om likvidation. Finansinspektionen kan endast i undantagsfall bevilja insättningsgarantifonden ytterligare tid för betalningen av deponenternas fordringar.

4.2.4. Finansieringen av insättningsgaranti-systemet

Insättningsgarantisystemet finansieras i första hand genom årliga garantiavgifter. Minimibeloppet av de likvida nettotillgångar som samlas i insättningsgarantifonden är enligt förslaget 2 % av beloppet av de depositioner som ersätts. När detta minimibelopp har uppnåtts, kan garantiavgiften sänkas till en tredjedel av avgiftens fulla belopp. När fondens nettoförmögenhet uppgår till 10 % av de depositioner som ersätts kan uppbörderna av garantiavgifter avbrytas. Det totala beloppet av depositioner som ersätts bestäms på basis av bokslutsuppgifterna vid utgången av året. Insättningsgarantifonden har rätt att ta upp lån, om dess likvida medel i en ersättningsituation inte räcker till för betalning av deponenternas fordringar.

För att insättningsgarantisystemet skall vara trovärdigt förutsätts att till insättningsgarantifonden insamlas medel på förhand på föreskrivet sätt. Om insättningsgarantifonden tvingas ta upp lån, förutsätter återbetalningen av lånet att högre garantiavgifter än normalt uppbärs hos medlemsbankerna. Med tanke på systemets trovärdighet är det nödvändigt att insättningsgarantifondens nettoförmögenhet efter att ersättning har betalats ut tillräckligt snabbt kan fås upp till den miniminivå som förutsätts i lagen. Finansinspektionen bestämmer om storleken av den höjda garantiavgiften. Den kan dock för en enskild bank per år vara högst 1,5 % av det sammanlagda beloppet av depositioner som ersätts.

Det föreskrivna minimibeloppet av medel som skall samlas i fonden ökar tron på bankernas förmåga att ansvara för finansieringen av insättningsgarantin. Beloppet av medel som fonderas är i hög grad beroende av insättningsgarantisystemets syfte och därigenom av skyddets omfattning och fondens förväntade kostnader. Insättningsgarantifondens kostnader utgörs av ersättningar som skall betalas och förvaltningskostnader. Det är viktigt att det föreskrivs om ett minimibelopp för de medel som samlas i fonden, eftersom det är omöjligt att förutspå antalet framtida ersättningsfall. Det är motiverat att detta minimibelopp är 2 % av det totala beloppet av depositioner som ersätts, eftersom avkastningen på tillgångarna i fonden då garanterar att ett tillräckligt stort belopp inflyter varje år. När avkastningens betydelse ökar kan garantiavgifternas belopp också sänkas.

Det är ändamålsenligt att minimibeloppet av insättningsgarantifondens tillgångar ställs i relation till markbeloppet av de depositioner som ersätts, eftersom fondens syfte är att trygga deponenternas tillgodohavanden. På grund av ändringar i depositionsstocken kan beloppet av depositioner som ersätts variera. Någon exakt tidsgräns för när minimibeloppet skall uppnås kan således inte uppställas. Med tanke på systemets trovärdighet har garantiavgiftens storlek i propositionen bestämts så, att miniminivån kan uppnås inom en rimlig tid, dvs. 10—15 år. Om beloppet av depositioner som ersätts minskar kan den målsatta nivån uppnås snabbare.

Det är nödvändigt att insättningsgarantifonden skall ha rätt att ta upp lån, eftersom fondens kostnader inte kan uppskattas på förhand. Dessutom kan fonden i ersättningsfall snabbt behöva stora belopp, som måste lånas. Insättningsgarantifondens centrala syfte är att trygga en snabb betalning av deponenternas fordringar. Fonden ser då till att deponenterna inte såsom övriga fordringsägare behöver driva in sina fordringar hos banken på rättslig väg. För insättningsgarantifonden kan således vid konkurs uppkomma fordringar som det kan räcka mycket länge att driva in.

4.2.5. Fastställandet av garantiavgifterna

Depositionsbankerna betalar varje år till insättningsgarantifonden en garantiavgift vars belopp grundar sig på riskerna i bankens verksamhet och beloppet av depositioner som ersätts. Den årliga garantiavgiften består av en för alla banker gemensam fast avgiftsandel samt av en på soliditeten baserad avgiftsandel, som skall ge en bild av riskerna i bankens verksamhet. Storleken av den fasta avgiftsandelen är 0,05 % av beloppet av en depositionsbanks depositioner som ersätts. Den på soliditeten grundade avgiftsandelen fastställs på basis av en soliditetsprocent, i vilken förutom kreditrisken har beaktats positionsrisken, avvecklings- och motpartsrisken samt valutakursriskerna och övriga risker. Den på soliditeten grundade avgiften skall enligt förslaget vara beroende av soliditetsprocenten så, att en högre soliditetsprocent leder till en mindre avgift medan en lägre soliditetsprocent har en högre avgift som följd. De banker som hör till sammanläggningen av andelsbanker betraktas som en enda bank också vid beräkning av garantiavgiften.

Fastställandet av garantiavgiften för en enskild bank kan komprimeras i formeln

$$S^* [0,05/100 + (0,125/100 * E_1/E_2)],$$

där

S = beloppet av skyddade depositioner
 E_1 = beloppet av konsoliderade egna medel som behövs för täckande av de konsoliderade risker som avses i kreditinstitutslagen
 E_2 = beloppet av konsoliderade egna medel enligt kreditinstitutslagen.

I propositionen föreslås att riskerna i bankens verksamhet skall beaktas i den bankvisa garantiavgiften så, att grunden för avgiften är densamma för alla banker. En ändring av principerna för fastställandet av avgiften i denna riktning har utgjort en viktig del av insättningsgarantireformen också i andra länder. Jämfört med den garantiavgift som enligt den gällande lagen betalas till säkerhetsfonderna är den riskbaserade avgiften entydig och enhetlig för alla banker.

Den bankvisa garantiavgiften har i propositionen fastställts så, att den sporrar banker till att upprätthålla en tillräcklig soliditet. En teoretisk utgångspunkt vid fastställandet av avgiften är att de årliga garantiavgifterna skall motsvara de kostnader som väntas uppkomma för insättningsgarantifonden under året. Förvaltningskostnadernas andel av kostnaderna är liten, och deras storlek kan uppskattas. Insättningsgarantifondens årliga kostnader är likväl huvudsakligen beroende av antalet väntade ersättningsfall, vilket är omöjligt att uppskatta. I praktiken skulle fastställandet av en korrekt garantiavgift förutsätta att man för varje banks del kunde bedöma sannolikheten för att banken blir insolvent. Endast härigenom kunde den faktiska belastning som en banks insolvens skulle innebära för insättningsgarantifonden uppskattas.

Det är skäl att sprida insamlandet av garantiavgifter över en längre tidsperiod, så att garantiavgifterna inte plötsligt måste höjas om ett ersättningsfall inträffar. Med hänvisning till insättningsgarantins trovärdighet och till rättvisesynpunkter bör avgifterna betalas på förhand. Detta garanterar också att den bank som har gett upphov till kostnaderna deltar i täckandet av de kostnader som åsamkas insättningsgarantifonden. Om avgifterna inte uppbärs på förhand under en tillräckligt lång tidsperiod måste, om banken råkar i svårigheter, högre garantiavgifter uppbäras i en sådan situation då det är svårare för banken att klara av avgifterna.

Den fasta avgiftsandelens garanterar att en

enskild banks garantiavgift inte ens i fråga om en mycket solid bank kan sjunka under 0,05 % av beloppet av depositioner hos banken som ersätts. Härigenom garanteras att tillräckliga avgifter årligen inflyter till fonden. Den på soliditeten baserade avgiftsandelens, vars storlek varierar, ökar snabbare ju lägre soliditetsprocent banken har. Detta är ägnat att sporra de enskilda bankerna till att upprätthålla tillräcklig soliditet och för sin del försäkra en rättvis allokering av garantiavgiften. Garantiavgiften föreslås vara större för en bank som på sannolika grunder förorsakar insättningsgarantifondens kostnader. En soliditetsprocent som uppgår till exempelvis 8 skall enligt förslaget förutsätta en garantiavgift på 0,175 %, medan en soliditetsprocent på 15 leder till en garantiavgift på 0,116 % för bankens del. På basis av soliditets- och depositionsavgifterna i juni 1997 skulle garantiavgiften för alla depositionsbanker uppgå till sammanlagt ca 240 milj. mk per år.

Enligt förslaget kan för en enskild bank det sammanlagda beloppet av den fasta avgiften och den avgiftsandel som varierar under normala förhållanden inte överstiga 0,30 %. I praktiken kan soliditeten för en bank bara temporärt understiga den gräns på 8 % om vilken föreskrivs i lagen, vilket automatiskt sätter en övre gräns för avgiftskoefficienten. Det är dock ändamålsenligt att fastställa en övre gräns, eftersom bankens soliditet vid någon enstaka tidpunkt, som kan sammanfalla med den tidpunkt då garantiavgiften fastställs, kan vara exceptionellt låg. Eftersom garantiavgiftens belopp enligt den föreslagna beräkningsmetoden ökar snabbt om soliditeten sjunker under den miniminivå om vilken föreskrivs i lagen, kunde garantiavgiften bli oskäligt stor om ingen övre gräns fanns.

Den viktigaste skillnaden mellan den föreslagna grunden för fastställande av avgiften och en avgift som ställs i relation till balansräkningen är att avgifterna fördelar sig på olika sätt på depositionsbankerna. En avgift som enbart fastställs i relation till balansräkningen belastar relativt hårdast de bankerna, vilkas medelsanskaffning består klart mindre av depositioner. En avgift som enbart fastställs i relation till de depositioner som omfattas av skyddet försäkrar en rättvis allokering av garantiavgiften i ett system vars uppgift är att enbart skydda depositioner. En avgiftsgrund som fastställs i relation till balansräkningen passar bättre i ett system vars syfte är att stödja medlemsbankernas soliditet.

Att använda bankens soliditetsprocent vid fastställandet av garantiavgiften är ett tydligt och tillräckligt enkelt sätt att beräkna avgiften. Soliditetsprocenten beräknas regelbundet för alla banker och är lättillgänglig. Av de nyckeltal som står till buds beskriver soliditeten bäst sannolikheten för att en enskild bank blir insolvent, dvs. att den hamnar i en situation då medel ur insättningsgarantifonden måste användas. Principen bör vara att de banker som har en högre soliditetsprocent betalar förhållandevis lägre garantiavgifter. En på soliditeten baserad bankvis garantiavgift har under de senaste åren tagits i bruk i bl.a. Norge, Sverige och Förenta Staterna.

Med tanke på fastställandet av den riskbaserade garantiavgiften finns det inget sådant nyckeltal som snabbt skulle reagera på förändringar i bankens ekonomiska situation. Detta problem är dock ofrånkomligt vid fastställandet av garantiavgiften, eftersom man i avgifter som uppbärs årligen inte kan beakta sådana snabba förändringar i bankens riskbeteende som inträffar efter uppbörden av avgiften. T.ex. användningen av derivativkontrakt möjliggör ett snabbt risktagande som inte kan beaktas vid fastställandet av garantiavgiften.

5. Propositionens verkningar

5.1. Ekonomiska verkningar

I propositionen föreslås att insättningsgarantin begränsas till 150 000 mk. Enligt den gällande lagen har insättningsgarantin inte alls begränsats beträffande det maximibelopp som ersätts. Enligt riksdagens gällande bankstödskläm garanterar finska staten dessutom att bankerna i Finland i alla lägen kan uppfylla sina förpliktelser i rätt tid. Som en följd av klämman är förutom de deponenter som omfattas av insättningsgarantin också bankernas andra skulder helt skyddade. Så länge som klämman är i kraft har reformen av insättningsgarantisystemet i sig inga direkta verkningar för deponenterna. För att en behärskad övergång till den begränsade insättningsgarantin skall kunna säkerställas är det skäl att begränsningen införs medan klämman ännu är i kraft. Härigenom kan en stabil verksamhet på finansmarknaden garanteras och eventuella överreaktioner till följd av åtgärden förhindras. Begränsningen av insättningsgarantin väntas ha en effektiv inverkan på riskbeteendet hos bankerna och hos de olika kategorierna av deponenter efter att bankstödsklämman har upphävts.

Strävan är att insättningsgarantin skall reformeras så att bankerna har bättre förutsättningar än förut att genom ett solidariskt ansvar klara av ersättningsituationer. De depositionsbanker som hör till insättningsgarantisystemet svarar själva för finansieringen av systemet, varvid staten under normala förhållanden inte åsamkas några kostnader för förvaltning eller ersättningsfall. Detta kan anses främja stabiliteten i banksystemet och minimera statens ekonomiska ansvar och således minska behovet av statligt stöd i framtiden. Begränsningen av insättningsgarantin på det sätt som föreslås ovan innebär att uppskattningsvis ca 40 % av deponiernas markbelopp blir utanför garantin. Detta motsvarade i juni 1997 ca 120 mrd. mk.

Av antalet till allmänheten erbjudna depositioner omfattas, på basis av det föreslagna maximibeloppet av ersättningen, 96 % av garantin till fullt belopp. Uttryckt i mark motsvarar detta ca 40 % av totalbeloppet depositioner för allmänheten. Till en ersättning på 150 000 mark föreslås dessutom de deponenter vara berättigade som i en bank som blivit betalningsoförmögen har depositioner som överstiger maximibeloppet. Detta höjer totalbeloppet depositioner som kan ersättas till 60 %, dvs. ca 180 mrd. mk, av totalbeloppet depositioner för allmänheten.

Tabell 12. Depositioner som ersätts med 150 000 mks maximigräns.

Den andel av deponenterna som omfattas av garantin till fullt belopp	96 %	
Andelen depositioner för allmänheten på högst 150 000 mk	40 %	123 mrd. mk
Skyddade depositioner sammanlagt	60%	185 mrd. mk
Allmänhetens depositioner 6/97		308 mrd. mk

Källa: Banker och finansinspektionen

Verkningarna av begränsningen av insättningsgarantin på konsumenternas och deponenternas beteende kan uppskattas bli små, eftersom en betydande del av antalet depositioner och därmed också av de depositionskonton som används i betalningsrörelsen omfattas av insättningsgarantin. Insättningsgarantin är tillräckligt omfattande för att trygga de deponenters tillgodohavanden som saknar förutsättningar att bedöma riskerna för att en depositionsbank blir insolvent.

Denna grupp kan främst anses omfatta hushåll och småföretag.

Det är möjligt att få ett heltäckande skydd för depositioner som överstiger maximibeloppet genom att sprida depositionerna på flera olika banker. Om t.ex. tre depositioner på 150 000 mk var görs i olika banker stiger det fulla skyddets belopp för deponenten till 450 000 mk. Deponenternas möjlighet att öka sin insättningsgaranti genom att sprida sina tillgångar kan i någon mån medföra att stora depositioner uppdelas på olika banker, eftersom en betydande del av depositionsbeloppet blir utanför insättningsgarantin. De enskilda depositionerna blir då mindre, men det sammanlagda beloppet av depositioner hos bankerna minskar inte nödvändigtvis i väsentlig mån. Spridningen av depositionerna på olika banker ökar beloppet av depositioner som omfattas av insättningsgarantin.

Begränsningen av insättningsgarantin sporrar deponenter och investerare till att följa bankernas verksamhet, eftersom alla depositioner inte längre kan betraktas som riskfria. Härigenom tvingas bankerna att noggrannare än förut överväga sina verksamhetsstrategier. Vid reformen försvagas depositionsbankernas konkurrensfördelar med avseende på företag som erbjuder alternativa investeringsobjekt, vilket ökar konkurrensen, effektiviteten och mångsidigheten beträffande investeringsalternativen på finansmarknaden. Det är att vänta att avkastningen på depositioner som blir utanför insättningsgarantin framöver bättre motsvarar avkastningen på de alternativa investeringsformerna.

Begränsningen av insättningsgarantin är efter upphörandet av skattelättnaderna för tidsbundna depositioner den viktigaste ändring som gjorts beträffande bankdepositionerna. Ändringen av den skattemässiga behandlingen av tidsbundna depositioner har ökat mängden av medel på dagligkonton, men inte minskat depositionsstocken. Begränsningen av insättningsgarantin som en enskild åtgärd kommer på lång sikt inte att minska depositionsstocken i väsentlig mån.

Begränsningen av insättningsgarantin, bortfallet av de nuvarande skattefria tidsbundna depositionerna samt genomförandet av de övriga lagreformer som Europeiska unionen förutsätter kommer i framtiden att öka konkurrensen om småinvesteringarnas tillgångar. Finansmarknaden blir mångsidigare och bankerna kommer i framtiden i allt högre grad att tvingas konkurrera om deponenternas medel med alternativa investeringsformer. På lång sikt kommer också depositionsrelativa andelen av allmänhetens till-

gångar av strukturella orsaker sannolikt att minska. Det är svårt att exakt uppskatta vilka verkningar begränsningen av insättningsgarantin som en enskild åtgärd har på bankdepositionerna och i vilken mån dessa kommer att stanna kvar i bankerna. Depositionerna utgör dock fortfarande grunden för depositionsbankernas medelsanskaffning, och deras betydelse vid medelsanskaffningen förblir central.

I propositionen föreslås dessutom att depositionsbankerna till insättningsgarantifonden varje år skall betala en avgift som grundar sig på riskerna i bankens verksamhet och beloppet av skyddade depositioner, i stället för som nu en avgift som fastställs i relation till balansräkningen. På basis av soliditets- och depositionsuppgifterna i juni 1997 skulle den årliga garantiavgiften för alla depositionsbankerna uppgå till sammanlagt ca 240 milj. mk. Debankvisa skillnaderna i beloppet av skyddade depositioner och soliditeten märks direkt i allokering av garantiavgifter mellan bankerna. Andelen skyddade depositioner är bankvis 55—75 %. Soliditeten varierar mellan 9—40 % bankvis.

Tabell 13. Depositionsbankernas depositioner och soliditet 30.6.1997, mmk, %.

	Depositioner mmk	Soliditet %
Meritakoncern	131 500	11,60
Sammanslutningen av andelsbanker	90 700	11,34
Postipankki-koncern	51 800	11,10
Sparbanker (40)	21 000	14,90
Lokala andelsbanker (44)	8 600	19,50
Ålandsbanken	2 600	15,80
Interbank	2 100	12,90
Totalt	308 300	

Källa: Finansinspektion

Den föreslagna miniminivån för tillgångarna i insättningsgarantifonden, 2 % av de depositioner som ersätts, förutsätter med ett depositionsbelopp på den nuvarande nivån att ca 3 500 milj. mk insamlas till fonden, om maximibeloppet av ersättningen är den föreslagna.

För att minimibeloppet skall uppnås inom 10—15 år förutsätts det att ca 280—200 milj. mk årligen inflyter i avgifter, förutsatt att inga ersättningsfall inträffar. När minimibeloppet har uppnåtts sjunker garantiavgiften till en tredjedel av den normala avgiften. Om insättningsgarantifonden tvingas ta upp lån, kan garantiavgifterna höjas till

högst det femdubbla beloppet av de normala avgifterna. Minimavgiften enligt den gällande lagen motsvarar på basis av balansuppgifterna för 1996 en årlig avgift på sammanlagt drygt 300 milj. mk. Bildandet av en gemensam insättningsgarantifond och begränsningen av insättningsgarantins omfattning möjliggör således klart lägre garantiavgifter än i dag.

Enligt propositionen betalar alla bankerna fr.o.m. 1998 garantiavgifter till insättningsgarantifonden. Bankerna åläggs inte längre efter övergången till det nya systemet att betala garantiavgifter till säkerhetsfonden, om denna inte har förpliktelser. APSF och SbsF kan då om de så önskar sluta bära upp garantiavgift hos sina medlemsbanker. ASF:s medlemsbanker betalar under en övergångsperiod garantiavgifter till insättningsgarantifonden och dessutom till sin säkerhetsfond, eftersom denna har gällande förpliktelser.

6. Beredningen av propositionen

6.1. Arbetsgrupper

Avsikten var att reformen av insättningsgarantisystemet skulle ske i två etapper, och reformen har beretts i många år. Finansministeriet tillsatte den 23 mars 1994 en arbetsgrupp som fick i uppgift att bereda förslag till ändringar föranledda av det direktiv om system för garanti av insättningar som utfärdats av Europeiska unionen. Arbetsgruppen skulle dessutom uppskatta vilka övriga ändringar som behövdes i insättningsgarantisystemet, främst gällande insättningsgarantins omfattning samt tidpunkten för genomförandet av reformen. Till följd av arbetsgruppens arbete ändrades kreditinstitutslagen så, att till lagens bestämmelser om säkerhetsfonder fogades de bestämmelser om skydd för deponenter som föranleddes av de förpliktande bestämmelserna i direktivet.

Finansministeriet tillsatte den 1 juni 1995 en ny arbetsgrupp med uppdrag att utgående från den tidigare arbetsgruppens promemoria bereda nödvändiga förslag till reform av insättningsgarantin och till lämplig tidpunkt för genomförande av reformen. Arbetsgruppen skulle dessutom utreda och lägga fram förslag gällande tidpunkten och sättet för upphävande av det uttalande gällande trygghandet av banksystemet som riksdagen godkände den 23 februari 1993, i anslutning till ändringarna i insättningsgarantin. Förslaget skulle ha formen av en regeringsproposition.

6.2. Remissutlåtanden

Utlåtanden om förslaget erhöles av 14 olika instanser, dvs. av justitieministeriet, finansinspektionen, Finlands Bank, konkurrensverket, konsumentombudsmannen, konsumentverket, affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, Andelsbankernas Centralförbund, andelsbankernas säkerhetsfond, Bankföreningen i Finland, Finlands Konsumentförbund, Paikallisosuuspankkiyhdistys, Sparbanksförbundet och sparbankernas säkerhetsfond.

I utlåtandena förhöll man sig i regel positiv till förslaget. Beträffande de viktigaste förslagen, dvs. bildandet av insättningsgarantifonden, begränsningen av insättningsgarantin till 150 000 mk samt ändringen av fastställandet av avgifterna ansågs så gott som undantagslöst att de bör understödhas.

7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

7.1. Utökad information om bankernas verksamhet

I och med att bankkrisen börjar vara överstånden och det ekonomiska läget förbättras är alltför omfattande skyddssystem inte längre nödvändiga, eftersom sådana leder till ovarsamt riskbetående. En begränsning av insättningsgarantin är ägnad att minska detta problem genom att medvetenheten om riskerna ökar och deponenterna uppmuntras till att skaffa information om riskerna. På grund av att den ekonomiska informationen om bankerna är knapphändig och att det är problematiskt att jämföra informationen förhåller det sig dock så, att man inte enbart genom en begränsning av insättningsgarantin kan uppnå de önskvärda effekterna. I regeringens proposition med förslag till lag om ändring av kreditinstitutslagen och lagen om värdepappersföretag samt till lagar i anslutning därtill (RP 208/1997 rd) förslås att det blir obligatoriskt för alla depositionsbanker att publicera delårsrapport och att priciperna för offentliggörande av kreditinstituts bokslut blir preciserade.

7.2. Insättningsgarantifondens rättsliga form

Vid övergången till det nya insättningsgarantisystemet skall alla bankerna ansluta sig till den gemensamma insättningsgarantifonden i stället för att som nu höra till en säkerhetsfond. Förvaltningen av den föreslagna

insättningsgarantifonden ordnas på samma sätt som i fråga om de nuvarande säkerhetsfonderna. Således ansvarar en delegation och en styrelse som denna valt för förvaltningen av fonden. Närmare föreskrifter om uppgifterna för dem som ansvarar för fondens förvaltning och om hur dessa uppgifter fördelas mellan delegationen och styrelsen meddelas i fondens stadgar. Insättningsgarantifonden är liksom säkerhetsfonderna till förvaltningsmodellen en icke självständig stiftelse.

Eftersom syftet med insättningsgarantisystemet är att upprätthålla stabiliteten i och det allmänna förtroendet för banksystemet, betonas vikten av reglering gällande insättningsgarantifondens förvaltning. Intressekonflikter mellan medlemsbankerna i fonden, vilka ansvarar för att medel inflyter till fonden, är mera sannolika och svårare att lösa när alla banker hör till samma fond. Insättningsgarantifondens och de andra motsvarande fondernas trovärdighet kunde förbättras genom att regleringen gällande den rättsliga formen för den fond som bildas och medlemsbankernas ansvarsförhållanden görs klarare än vad den är i dag.

Eftersom insättningsgarantin enligt förslaget till stor del grundar sig på fondering, blir fonden en för finska förhållanden betydelsefull investerare. Också av denna orsak måste man tydligare fästa uppmärksamhet vid fondens styrelses och dess operativa lednings självständighet, öppenheten i verksamheten, revisionen och beslutsfattandet i delegationen. Genom att fondens organisationsmodell utvecklas kan fondens investeringsverksamhet fås att bättre tillgodose insättningsgarantins och deponenternas intressen.

Den gällande bolagslagstiftningen lämpar sig inte som sådan som förvaltningsmodell för insättningsgarantifonden, säkerhetsfonderna eller andra med dem jämförbara fonder. Av ovan nämnda orsaker kommer regeringen inom kort att avlåta en proposition angående fondernas rättsliga form.

7.3. Riksdagens bankstödskläm och upphävandet av den

Som en följd av den ekonomiska depressionen drevs banksystemet in i en kris i början av 1990-talet. Riksdagen tvingades 1993 att utfärda en kläm enligt vilket staten garanterar att bankerna i Finland i alla lägen kan uppfylla sina förpliktelser. Avsikten var att denna bankstödskläm skulle vara en temporär åtgärd. Även om klämman på ett ändamålsenligt sätt har bidragit till att bibehålla funktionsdugligheten inom finansierings-

systemet, kan den om den fortsätter att gälla ha en snedvridande effekt på bankernas risktagning. Klämmens verkningar när det gäller verksamheten på finansmarknaden är av liknande slag som verkningarna av den obegränsade insättningsgarantin, dvs. den kan leda till ovarsamt riskbeteende.

Bankstödsklämman har inverkat på kostnaderna för statens upplåning, varför räntorna på statens skuldebrev inte helt har motsvarat den riskfria avkastning som annars krävs i fråga om dem. Bankstödsklämman har snedvridit räntebildningen beträffande de olika finansmarknadsinstrumenten. När det gäller statens kortfristiga upplåning tar sig detta uttryck i att räntorna på statens skuldförbindelser har stigit så att de närmar sig eller rentav är lika höga som räntorna på bankcertifikaten. Under normala förhållanden utgör statens skuldpaper en riskfri grund för penningmarknaden. Upphävandet av bankstödsklämman torde medföra en normalisering av räntorna på skuldebrev, vilket har en positiv effekt på kostnaderna för skötseln av statens lån.

En avveckling av bankstödssystemet förutsätter att riksdagens kläm upphävs. Av de allmänna principerna för bankstödet följer entydigt att klämman, liksom bankstödssystemet i allmänhet, är avsedd att vara tillfällig. Klämman kan upphävas först när bankernas ekonomiska situation är så stabil att upphävandet inte äventyrar bankernas möjligheter att själva svara för uppfyllandet av sina förpliktelser i rätt tid. Upphävandet av klämman får inte heller ha en sådan effekt på bankernas kreditvärdighetsklassificering att bankernas finansiering från utlandet blir märkbart dyrare.

Till sin rättsliga natur kan riksdagens kläm inte betraktas som privaträttslig borgen, utan den kan anses vara en allmän offentligrättslig viljeytring från statsmaktens sida. För att klämman skulle kunna betraktas som civilrättsligt förpliktande borgen, borde det finnas en klart påvisbar förmånstagare eller grupp av förmånstagare, och dessutom borde den hänföra sig till enskilda förbindelser. I klämman nämns dock inte någon förmånstagare, och den hänför sig inte till någon särskilt angiven utländsk förbindelse.

I Finland har man genom klämman velat stärka marknadsens förtroende för bankverksamheten. Statens trovärdighet förutsätter också att klämman upphävs så, att detta förtroende inte i onödan äventyras, också om det inte finns någon juridisk skyldighet härtill. Innan ett konkret förslag gällande upphävandet görs är det nödvändigt att av fi-

nansinspektionen inbegärs utlåtande om de enskilda bankernas soliditet och arten av deras affärsverksamhet.

Klämmen kan upphävas med retroaktiv verkan. Detta innebär att klämmens verkningar vid den tidpunkt då den upphävs upphör att gälla bankernas alla förbindelser, också sådana som har ingåtts under den tid klämmen var i kraft. Trots att staten i Finland inte har avgett några separata förbindelser i anslutning till enskilda lån, har klämmen uppmärksammats i utlandet, och

den har inverkat på villkoren för finansieringen.

Den lämpliga tiden för upphävning av klämmen är när bankernas lönsamhet har förbättrats klart, deras soliditet är tillräckligt stark och till fordringarna inte längre hänförs sig sådana problem som förekom under bankkrisen. När resultaten inom banksektorn har stabiliserat sig och man har övergått till en begränsad insättningsgaranti, kan läget betraktas som tillräckligt gott för att bankstödsklämmen skall kunna upphävas.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Kreditinstitutslagen

10 §. *Koncession.* Det föreslås att i 2 mom. görs en ändring som beror på de i lagens 6 kap. föreslagna ändringarna och på att insättningsgarantifonden bildas. Enligt den gällande lagen skall över en depositionsbanks ansökan om koncession inhämtas den säkerhetsfonds utlåtande till vilken banken kommer att höra. Enligt den föreslagna 55 § är det inte längre obligatoriskt för depositionsbankerna att höra till en säkerhetsfond. Däremot skall depositionsbankerna enligt 65 § höra till den för bankerna gemensamma insättningsgarantifonden. Därför föreslås att utlåtande om en depositionsbanks ansökan om koncession skall inhämtas av insättningsgarantifonden i stället för av säkerhetsfonden.

6 kap. Säkerhetsfond

55 §. *Medlemskap i säkerhetsfond.* Paragrafen föreslås bli ändrad så, att en depositionsbanks säkerhetsfond endast skall ha till uppgift att trygga en stabil verksamhet för depositionsbankerna. Till säkerhetsfondernas uppgifter skall inte längre höra att trygga deponenternas fordringar, utan denna uppgift överförs till den för alla depositionsbanker gemensamma insättningsgarantifonden.

Då bankernas säkerhetsfonder enligt förslaget inte har till uppgift att trygga deponenternas fordringar, skall en bank själv kunna bestämma om den deltar i stödjandet av övriga bankers soliditet. Därför föreslås det att medlemskapet i en säkerhetsfond skall vara frivilligt för depositionsbankerna. Säkerhetsfonderna nämns inte heller längre vid namn i lagen.

Eftersom medlemskapet i en säkerhetsfond är frivilligt är det inte längre motiverat att i lag ålägga depositionsbanker som har samma samfundsform att höra till samma säkerhetsfond. Bankerna skall själva ha rätt att överväga vems soliditet de vill stödja genom ett medlemskap i en säkerhetsfond. Det är inte heller motiverat att antalet säkerhetsfonder begränsas till tre såsom i den gällande lagen.

Paragrafens 2 mom. upphävs. I momentet finns bestämmelser om möjligheten för de affärsbanker som är andelsbankernas eller sparbänkernas centrala finansiella institut, eller som andelsbankernas eller sparbänkernas centrala finansiella institut äger, att höra till sin egen bankgrupps säkerhetsfond i stället för till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond. Då medlemskapet i en säkerhetsfond i lagen inte längre kopplas till bankens samfundsform, är bestämmelsen onödig.

Eftersom bankernas säkerhetsfonder inte längre skall ha till uppgift att trygga deponenternas fordringar, slopas paragrafens 3 mom. En motsvarande bestämmelse som gäller finska depositionsbankers filialer utomlands finns i den föreslagna 65 §.

56 §. *Utträde ur säkerhetsfond.* Paragrafen innehåller allmänna bestämmelser om utträde ur en säkerhetsfond. Enligt 1 mom. kan en depositionsbank utträda ur en säkerhetsfond. Banken bestämmer själv om utträdet ur fonden, och i lagen uppställs inga begränsningar gällande utträdet. För tydlighetens skull skall utträdet dock ske genom skriftlig anmälan till fondens styrelse. Utträdet träder i kraft vid utgången av det kalenderår som följer på det då anmälan om utträde gjordes. Av praktiska skäl torde utträdet ur säkerhetsfonder äga rum vid ingången av kalenderåret. Utträdet träder då i kraft två

år efter att anmälan om utträde gjordes. Detta motsvarar den i lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform och i andelsbankslagen fastställda övergångstid efter vars utgång en sparbank och ett sparbanksaktiebolag samt en andelsbank och en kooperativ bank i aktiebolagsform som ombildats till affärsbank övergår till APSF.

Om en bank utträder ur säkerhetsfonden, skall bankens deponenter ha rätt att säga upp sina depositioner så att de förfaller omedelbart, utan hänsyn till de uttagsbegränsningar eller de villkor gällande förfallandet som annars hänför sig till depositionen. Ett omnämnande om detta skall ingå i avtalsvillkoren för alla sådana depositioner som inte är av den typen som skall betalas vid anfordran.

57 §. *Säkerhetsfonds stadgar.* Paragrafen innehåller bestämmelser om stadgarna för en säkerhetsfond. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i stor utsträckning den gällande 56 § 1 och 2 mom. Eftersom medlemskapet i en säkerhetsfond skall vara frivilligt för bankerna, skall i stadgarna anges hur en depositionsbank antas som medlem i en fond och hur den utträder ur fonden. Detta är nödvändigt, eftersom i lagen inte finns närmare bestämmelser om när ett medlemskap börjar och när det upphör. Det är också möjligt att i stadgarna ta in föreskrifter om utslutning av en bank ur en säkerhetsfond. Detta är dock inte obligatoriskt.

Eftersom medlemskapet i en säkerhetsfond är frivilligt, kan de banker som hör till en fond om de så önskar också upplösa fonden. Lagförslaget innehåller inga bestämmelser om upplösandet av en säkerhetsfond, utan om detta föreskrivs i fondens stadgar.

Eftersom det inte längre hör till säkerhetsfondernas uppgifter att trygga deponenternas fordringar, innehåller paragrafen inte längre någon sådan bestämmelse om medlemskapet för utländska kreditinstituts filialer i Finland som finns i den gällande lagens 56 § 3 mom.

58 §. *Säkerhetsfonds förvaltning.* Paragrafen innehåller en bestämmelse om säkerhetsfondernas förvaltning. Den föreslagna paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande lagens 57 §. Paragrafen innehåller dock inget omnämnande om representationen för utländska kreditinstituts filialer i Finland, eftersom det inte längre ankommer på säkerhetsfonderna att trygga deponenternas fordringar och utländska kreditinstituts filialer av denna orsak inte längre kan höra till en säkerhetsfond.

59 §. *Garantiavgift till säkerhetsfond.* En-

ligt 58 § 1 mom. i den gällande lagen skall de depositionsbanker som hör till en säkerhetsfond varje år betala en garantiavgift till fonden. I 1 mom. föreslås att garantiavgiften inte skall vara obligatorisk, utan att säkerhetsfondens delegation skall bestämma om fastställandet av avgift. Eftersom säkerhetsfonden inte längre har till uppgift att trygga deponenternas fordringar utan att stödja medlemsbankernas soliditet, är det inte motiverat att ålägga fonderna att fortlöpande bära upp garantiavgifter. En säkerhetsfond är inte skyldig att bevilja en bank som hör till fonden soliditetsstöd, utan fonden bestämmer själv om beviljandet av stöd. Härigenom kan säkerhetsfonden också själv påverka storleken av sina förpliktelser samt behovet av att bära upp garantiavgift, liksom även beloppet av den garantiavgift som behövs för att fonden skall kunna uppfylla sina förpliktelser.

Om det beslutas att garantiavgift skall uppbäras, skall avgiften på samma sätt som enligt den gällande lagen grunda sig på de risker som bankerna tar i sin verksamhet. Utgångspunkten är att grunden för beräkning av garantiavgiften skall vara densamma för alla banker som hör till säkerhetsfonden. Om till en säkerhetsfond hör banker som har olika samfundsform, kan beräkningsgrunderna dock vara olika i fråga om banker som har olika samfundsform. Inte heller då får dock banker som har olika samfundsform utan grundad anledning försättas i sinsemellan olika ställning. Möjligheten att fastställa olika beräkningsgrunder för banker med olika samfundsform är motiverad, eftersom bankerna kan skilja sig i mycket hög grad från varandra när det gäller kapital- och balansstrukturen. Om beräkningsgrunden skulle vara likadan för alla banker kunde avgiften alltför ensidigt drabba en del av säkerhetsfondens medlemmar och belasta dessa i oskäligt hög grad. I synnerhet de banker som är andelsbankernas och sparbankernas centrala finansiella institut sköter för hela gruppens del sådana uppgifter som ökar deras balansräkningar men som gagnar de enskilda andelsbankerna och sparbankerna.

Det sammanlagda beloppet av de garantiavgifter som uppbärs till en säkerhetsfond varje år kan uppgå till högst 0,5 % av de sammanräknade balansomslutningarna för de banker som hör till fonden.

Om en säkerhetsfond har beviljats stödlån eller annat stöd som avses i lagen om statens säkerhetsfond eller motsvarande stöd på grundval av fullmakter i statsbudgeten och om återbetalningen av stödet förutsätter en

avgift som är högre än 0,5 %, kan garantiavgiften höjas till högst 1 % av de ovan nämnda sammanräknade balansomslutningarna. Enligt den gällande lagen kan garantiavgifterna uppgå till högst 1 % av nämnda balansomslutningar. Bestämmelsen har när det gäller garantiavgifternas maximibelopp dock sedan ingången av 1993 till sitt innehåll motsvarat den föreslagna bestämmelsen. Detta har grundat sig på motiveringen till regeringens proposition med förslag till lag om statens säkerhetsfond och vissa lagar som har samband med den (RP 32/1992 rd).

Eftersom säkerhetsfonderna själva skall få bestämma om uppbörden av garantiavgift, har de inte längre skyldighet att inhämta finansinspektionens godkännande för avgiften. Finansinspektionen har dock fortfarande rätt att bestämma att en säkerhetsfond skall höja garantiavgiften. Ett villkor för detta är att säkerhetsfonden har fått stöd antingen från statens säkerhetsfond eller av anslag som reserverats i statsbudgeten. Dessutom förutsätts det att finansinspektionen anser att den avgift som delegationen har fastställt inte räcker till för att trygga säkerhetsfondens förpliktelser. Bestämmelsen innebär i praktiken också att finansinspektionen kan bestämma att en säkerhetsfond skall bära upp garantiavgift, trots att fondens delegation inte har fastställt någon sådan avgift.

Enligt 4 mom. kan en säkerhetsfonds styrelse för viss tid befria en bank som hör till fonden från att betala garantiavgift. Om säkerhetsfonden har beviljat en bank stöd av fondens medel, är det inte ändamålsenligt att denna bank samtidigt betalar garantiavgift till fonden. Bestämmelsen motsvarar i övrigt 58 § 4 mom. i den gällande lagen, men det krävs inte längre att finansinspektionen bestämmer om grunderna för befrielsen.

60 §. *Säkerhetsfondernas självständighet.* Enligt paragrafen har en bank som hör till en säkerhetsfond inte rätt att kräva att dess andel i fonden skall avskiljas för den själv eller att överlåta andelen till någon annan. Andelen får inte heller räknas som bankens medel. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 59 § i den gällande lagen.

61 §. *Beviljande av stöd.* I paragrafen finns bestämmelser om hur de banker som hör till en säkerhetsfond kan beviljas understödslån eller understöd av fondens medel. Paragrafens bestämmelser motsvarar 62 § i den gällande lagen. Samtidigt med denna proposition behandlas i riksdagen en proposition gällande ändring av kreditinstitutslagen (RP 208/1997 rd) så, att kapitalplaceringen enligt den gällande lagen ersätts av

kapitallån som emitteras av kreditinstitut och om vilket bestäms i lagens 38 §. Det föreslås att i paragrafen görs de ändringar som föranleds av detta.

Bestämmelsen i 2 mom. är ny. Enligt den får en säkerhetsfond vid fattandet av stödbeslut inte utan grundad anledning försätta de banker som hör till fonden i en olikvärdig ställning sinsemellan. Bestämmelsen garanterar att en säkerhetsfond inte utan godtagbara skäl i likadana fall kan bedriva olika stödpolitik.

I momentet uppställs också närmare krav gällande fattandet av stödbeslut. En säkerhetsfonds stödbeslut skall alltid grunda sig på en noggrann utredning av det ekonomiska läget i fråga om den bank som skall understödjas. Genom bestämmelsen säkerställs att det stöd som beviljas grundar sig på fakta.

62 §. *Avstående från att återkräva understödslån.* Enligt paragrafen kan delegationen för en säkerhetsfond helt eller delvis avstå från att återkräva ett understödslån, om återkravet är oskäligt mot den bank som har fått lånet. Paragrafen motsvarar 63 § i den gällande lagen.

Till 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken en säkerhetsfond, när den fattar beslut om att avstå från att återkräva ett understödslån, skall iakta samma rättvisekrav enligt 61 § 2 mom. som när den fattar beslut om beviljande av stöd.

63 §. *Säkerhetsfonds upplåning.* Enligt paragrafen kan en säkerhetsfond endast i undantagsfall ta upp lån för sin verksamhet, om dess egna medel inte räcker till för beviljande av det stöd som avses i 61 §. En ändring jämfört med 64 § i den gällande lagen är att det i säkerhetsfondens stadgar inte kan finnas någon allmän föreskrift om möjlighet att ta upp lån eller om skyldighet för de banker som hör till en fond att bevilja fonden lån. En säkerhetsfonds uppgifter omfattar endast att stödja medlemsbankernas soliditet. Säkerhetsfonden har inte någon skyldighet att stödja sina medlemsbanker, utan fonden bestämmer själv om beviljandet av stöd. Därför bör också säkerhetsfondens verksamhet grunda sig på de medel som samlas i form av garantiavgifter, och endast under exceptionella förhållanden bör fonden kunna tillåtas skuldsätta sig.

Dessutom har möjligheten att ta upp lån enligt den gällande lagen lett till att säkerhetsfondernas stödåtgärder i hög grad har finansierats med lånemedel från medlemsbankerna, i stället för genom på förhand uppburna garantiavgifter. Detta kan inte be-

traktas som lämpligt med tanke på konkurrens mellan bankerna och med tanke på målet att begränsa en alltför stor risktagning hos bankerna. Enligt bestämmelsen får lån också tas upp endast av särskilda skäl samt med tillstånd av vederbörande ministerium och på de villkor som det bestämmer.

En säkerhetsfond kan skuldsätta sig endast under exceptionella förhållanden, och tillstånd till upptagning av lån kan inte ges i situationer då endast en eller ett antal av de banker som hör till säkerhetsfonden har råkat i sådana ekonomiska svårigheter som äventyrar soliditeten. En säkerhetsfond kan beviljas tillstånd att skuldsätta sig endast om det är fråga om en kris som gäller hela banksystemet.

64 §. *Investering av säkerhetsfonds medel.* Enligt paragrafen skall en säkerhetsfonds medel investeras på ett säkert sätt som tryggar fondens likviditet. Bestämmelsen motsvarar 65 § 1 mom. i den gällande lagen. Bestämmelsen i den gällande 65 § 2 mom., som begränsar en säkerhetsfonds rätt att investera sina medel i fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, ingår dock inte längre i lagen. Eftersom det inte längre hör till säkerhetsfondens uppgifter att ersätta deponenternas fordringar, och eftersom det är frivilligt att höra till en säkerhetsfond, är det varken motiverat eller ändamålsenligt att i lagen föreskrivs om investering av säkerhetsfondernas medel, utom på ett allmänt plan så som föreslås i 1 mom.

6 a kap. **Insättningsgarantifonden**

65 §. *Medlemskap i insättningsgarantifonden.* Uppgiften att trygga deponenternas tillgodohavanden överförs från bankgruppernas säkerhetsfonder till en enda, för alla depositionsbanker gemensam insättningsgarantifond. Det skall vara obligatoriskt för bankerna att höra till insättningsgarantifonden, såsom förutsätts i insättningsgarantidirektivet. En gemensam insättningsgarantifond stärker det allmänna förtroendet för insättningsgarantins funktionsduglighet samt ökar systemets trovärdighet och effektivitet jämfört med en insättningsgaranti som är spridd på flera separata säkerhetsfonder.

Insättningsgarantifondens uppgift skall enbart bestå i att trygga deponenternas tillgodohavanden. Fonden kan inte stödja sina medlemmars soliditet.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 55 § 3 mom. i den gällande lagen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att insättningsgarantifonden och finansinspektionen känner

till hur depositionerna hos finska depositionsbankers filialer i olika stater ersätts och vilket insättningsgarantifondens ansvar är.

65 a §. *Insättningsgarantifondens stadgar.* I paragrafen bestäms om insättningsgarantifondens stadgar. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar bestämmelserna om en säkerhetsfonds stadgar i 56 § i den gällande lagen. En skillnad jämfört med de gällande bestämmelserna om säkerhetsfondernas stadgar är att grunderna för bestämmande av garantiavgiften till fonden inte skall anges i insättningsgarantifondens stadgar, eftersom det enligt förslaget bestäms om dessa grunder i lag. I insättningsgarantifondens stadgar skall inte heller grunderna för användning av fondens överskott anges, eftersom insättningsgarantifondens medel endast kan användas för ersättande av deponenternas fordringar och för täckande av fondens förvaltningskostnader.

Paragrafens 3 mom., som innehåller bestämmelser om föreskrifter i stadgarna gällande ett utländskt kreditinstituts filial i Finland, motsvarar 56 § 3 mom. i den gällande lagen.

65 b §. *Insättningsgarantifondens förvaltning.* Insättningsgarantifondens förvaltning skall, liksom säkerhetsfondernas förvaltning enligt den gällande lagens 57 §, skötas av en delegation som utses av de depositionsbanker och utländska kreditinstitut som är medlemmar av fonden samt av en styrelse som delegationen utser.

65 c §. *Garantiavgift till insättningsgarantifonden.* Insättningsgarantisystemet finansieras i första hand genom de garantiavgifter som varje år uppbärs hos depositionsbankerna och hos filialerna till de utländska kreditinstitut som är medlemmar av insättningsgarantifonden. Beloppet av de bankvisa garantiavgifter som varje år uppbärs till säkerhetsfonderna skall enligt den gällande lagen grunda sig på de risker som banken tar i sin verksamhet. De garantiavgifter som bärs upp skall tillsammans utgöra minst 0,05 % och högst 1 % av de sammanräknade senast fastställda balansomslutningarna för de banker som hör till fonden. Om grunderna för bestämmandet av garantiavgiften bestäms närmare i de enskilda säkerhetsfondernas stadgar. I propositionen föreslås att om grunderna för bestämmande av garantiavgiften skall föreskrivas genom lag. Bestämmelser om garantiavgiftens storlek finns i 65 d—65 g §.

65 d §. *Storleken av en depositionsbanks garantiavgift.* Det föreslås att om grunderna för bestämmande av garantiavgifterna före-

skrivs i lagen så, att dessa grunder är lika för alla depositionsbanker. Den årliga garantiavgiften för en depositionsbank består enligt 1 mom. av en fast avgift, som är gemensam för alla banker, och av en avgift som grundar sig på bankens konsoliderade soliditet. Den fasta avgiften är 0,05 % av det sammanlagda beloppet av depositioner hos banken som ersätts. Vid beräkning av garantiavgiften inräknas i de depositioner som ersätts dock inte i 65 j § 3 mom. avsedda medel som erhållits vid försäljning av en bostad, eftersom bankerna inte har så noggranna uppgifter om kontonas användningsändamål som förutsätts enligt bestämmelsen. Inte heller kan det anses vara skäligt för deponenterna att sådana uppgifter skulle krävas av dem, utom i eventuella ersättningssituationer.

Den bankvisa garantiavgift som grundar sig på soliditeten har i propositionen bestämts så, att den skall sporra bankerna till att upprätthålla en tillräcklig soliditet. Ju bättre en banks konsoliderade soliditet är, desto mindre är den garantiavgift som banken skall betala. När den på soliditeten grundade avgiften räknas ut fastställs först förhållandet mellan det belopp av egna medel som krävs för täckande av de konsoliderade risker som beräknats enligt 9 kap. och beloppet av bankens egna konsoliderade medel, beräknat enligt 9 kap. Detta tal multipliceras sedan med det sammanlagda beloppet av depositioner hos banken som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom. Den avgift som grundar sig på bankens soliditet är 0,125 % av det belopp i mark som erhålls på basis av ovan nämnda räkneoperation.

För den på soliditeten grundade avgiften fastställs en övre gräns, som är 0,25 %. Bankens avgift är 0,25 %, om dess konsoliderade soliditet är 4 % eller lägre. Trots att en banks soliditet enligt lagen inte får understiga 8 %, är det möjligt att soliditeten undantagsvis vid den tidpunkt när garantiavgiften fastställs understiger den lagstadgade miniminivån. Trots det är banken inte nödvändigtvis insolvent på det sätt som avses i 65 i §, utan den förmår betala deponenternas förfallna fordringar och på det sätt som de bestämmelser som gäller den ifrågavarande samfundsformen förutsätter sanera sin verksamhet så, att dess soliditet på nytt når upp till miniminivån enligt lagen. En sådan bank har dock uppenbara ekonomiska svårigheter, varvid den ytterst höga garantiavgift till insättningsgarantifonden som skulle följa av den låga soliditeten kunde bli den utlösande faktorn till att banken försätts i likvidation.

Maximigränsen för garantiavgiften till insättningsgarantifonden är ägnad att förhindra dylika problem till följd av en oskäligt hög garantiavgift.

För att grunden för bestämmande av garantiavgifterna skall vara densamma för olika typer av banker, skall den på soliditeten grundade avgiften bestämmas utgående från bankens konsoliderade soliditet. På detta sätt försäkras man sig om att en post av eget kapital inte kan utnyttjas flera gånger när garantiavgiftens storlek beräknas.

Enligt 7 f § andelsbankslagen skall, när minimibeloppet av egna medel beräknas enligt 9 kap. kreditinstitutslagen, sammanslutningen av andelsbanker likställas med ett kreditinstitut. Bestämmelserna om minimibeloppet av egna medel i 9 kap. kreditinstitutslagen skall inte tillämpas på en andelsbank som hör till sammanslutningen, utan en enskild andelsbanks soliditet får tillfälligt understiga miniminivån enligt lagen. Enligt 7 e § andelsbankslagen skall sammanslutningen av andelsbanker likställas med ett kreditinstitut också när en kundrisk beräknas. Enligt 7 a, 84 a och 84 b § andelsbankslagen är centralinstitutet inom sammanslutningen av andelsbanker och de andelsbanker som hör till centralinstitutet dessutom solidariskt ansvariga för varandras skulder och förbindelser. Därför betraktas enligt 3 mom. depositionsbanker som hör till sammanslutningen av andelsbanker som en bank när garantiavgiften till insättningsgarantifonden räknas ut.

Då de banker som hör till sammanslutningen av andelsbanker betraktas som en bank när garantiavgiften räknas ut, är det ändamålsenligast att sammanslutningens centralinstitut betalar garantiavgiften till insättningsgarantifonden för bankernas räkning. Centralinstitutet skall bl.a. utöva tillsyn över de banker som hör till sammanslutningen och göra upp ett konsoliderat bokslut för sammanslutningen. Centralinstitutet får så gott som alla de uppgifter som behövs för bestämmandet av garantiavgiften vid utförandet av de övriga uppgifter som enligt lagen ankommer på det. Det är således inte ändamålsenligt att skapa nya system enkom för beräkandet av garantiavgiften till insättningsgarantifonden. Dylika system skulle i onödan belasta sammanslutningens centralinstitut och de banker som hör till det.

Eftersom de banker som hör till sammanslutningen av andelsbanker är medlemmar av insättningsgarantifonden, skall de också ansvara för de garantiavgifter som medlemskapet föranleder. Därför skall de andelsbanker som hör till sammanslutningen till cen-

tralinstitutet betala sin andel av den garantiavgift som det betalar för dessa bankers räkning. Avgiften fördelas mellan de andelsbanker som hör till sammanslutningen enligt deras på basis av 9 kap. beräknade soliditet. Härigenom fördelas den belastning som garantiavgiften till insättningsgarantifonden medför inom sammanslutningen på samma sätt som i fråga om garantiavgifterna för de övriga bankerna.

I sammanslutningen kan finnas banker som har fått stöd från bankernas säkerhetsfond eller, på det sätt som avses i 84 a § andelsbankslagen, från sammanslutningens centralinstitut. Det kan då vara motiverat att dessa banker, som befinner sig i ekonomiska svårigheter, inte i lika hög grad belastas med garantiavgifter till insättningsgarantifonden som de övriga banker som hör till sammanslutningen. Det är inte ändamålsenligt att betalningen av garantiavgiften till insättningsgarantifonden leder till att det uppstår ett behov av tilläggsstöd. Därför föreslås det att finansinspektionen också skall kunna bevilja tillstånd till att garantiavgiften fördelas mellan sammanslutningens medlemskreditinstitut på något annat sätt än enligt den på basis av 9 kap. beräknade soliditet.

Det sammanlagda belopp av depositioner och det belopp av egna medel som avses i paragrafen bestäms enligt 4 mom. på basis av det fastställda bokslutet för den räkenskapsperiod som föregår betalningen av garantiavgiften.

65 e §. *Garantiavgift för filialen till ett utländskt kreditinstitut.* I paragrafen föreskrivs om garantiavgiften för en i Finland belägen filial till ett utländskt kreditinstitut som är medlem av insättningsgarantifonden. Garantiavgiften för en i Finland belägen filial till ett utländskt kreditinstitut som har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bestäms enligt 1 mom. på samma grunder som garantiavgiften för en finsk depositionsbank. Soliditeten beräknas dock enligt bestämmelserna i det utländska kreditinstitutets hemstat, i stället för enligt 65 d §.

Garantiavgiften för filialen till ett kreditinstitut som har fått koncession i någon annan stat än en som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är enligt 2 mom. 0,05 % av det sammanlagda beloppet av filialens depositioner. Beträffande dessa filialer är det inte möjligt att på förhand fastställa beloppet av de depositioner som ersätts, eftersom enligt lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland endast den del av deponen-

ternas fordringar på en sådan filial som avses i bestämmelsen ersätts som den bank som försatts i likvidation eller bankens konkursbo inte betalar.

Det sammanlagda belopp av depositioner och det belopp av egna medel som avses i paragrafen bestäms enligt 3 mom., på samma sätt som i fråga om finska depositionsbanker, på basis av det fastställda bokslutet för den räkenskapsperiod som föregår betalningen av garantiavgiften.

65 f §. *Sänkning och höjning av garantiavgift.* I 1 mom. föreskrivs om minimibeloppet för de tillgångar som samlas i insättningsgarantifonden. Detta belopp föreslås vara 2 % av alla depositionsbankers sammanräknade depositioner som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom. Minimivån på 2 % är av den storleksklassen att avkastningen på tillgångarna i hög grad garanterar att till fonden årligen inflyter extra medel i tillräcklig mån. Därför är det möjligt att sänka den årliga garantiavgift som uppbärs hos bankerna och hos utländska kreditinstituts filialer när det föreskrivna minimibeloppet har nåtts.

Således föreslås det i bestämmelsen att garantiavgiften sänks till en tredjedel av garantiavgifterna enligt 65 d och 65 e § när minimivån i fråga om tillgångarna har nåtts. Om tillgångarna i insättningsgarantifonden sjunker under den föreskrivna målsatta nivån på grund av ersättande av deponenters fordringar eller på grund av att beloppet av depositioner som skall ersättas ökar, stiger garantiavgiften på nytt till de fulla belopp som avses i nämnda paragrafer tills den föreskrivna minimivån åter har nåtts.

När insättningsgarantifonden tvingas ersätta deponenters fordringar kan en sådan situation uppstå att fondens tillgångar inte räcker till för betalningen av ersättningarna. Därför föreslås i 65 n § att fonden i sådana situationer skall ha rätt att ta upp lån. Om insättningsgarantifonden har tvingats ta upp lån, kan enligt 2 mom. garantiavgifterna enligt 65 d och 65 e § höjas till högst det femdubbla till dess att fondens lån har återbetalats. Finansinspektionen fattar beslut om förhöjningen. Förhöjningen fördelar sig på den fasta avgiften och den avgift som baserar sig på soliditeten enligt förhållandet mellan dessa avgiftsandelar i banken i fråga.

65 g §. *Avbrytande av uppbörderna av garantiavgift.* Enligt paragrafen kan insättningsgarantifondens delegation bestämma att uppbörderna av garantiavgifter hos de banker som hör till fonden och hos utländska kreditinstituts filialer avbryts. En förutsättning

för att uppbörden skall avbrytas är att den såsom skillnaden mellan insättningsgarantifondens tillgångar och skulder beräknade nettoförmögenheten utgör minst 10 % av det sammanlagda beloppet av depositioner hos depositionsbankerna som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom. Om fondens nettoförmögenhet sjunker så att den är mindre än 10 % av de depositioner som ersätts, skall garantiavgift på nytt börja uppbäras.

När insättningsgarantifondens nettoförmögenhet är 10 % av de depositioner som ersätts, är den avkastning som fonden får på sina tillgångar redan så stor att den motsvarar garantiavgifterna för flera år. Det är då inte längre motiverat att bära upp garantiavgift.

65 h §. *Insättningsgarantifondens självständighet.* I 59 § i den gällande lagen bestäms om självständighet för bankernas säkerhetsfonder. Eftersom säkerhetsfonderna när det gäller ersättandet av deponenternas fordringar föreslås bli ersatta med en insättningsgarantifond som är gemensam för alla depositionsbanker, föreslås det att i bestämmelsen görs de ändringar i ordalydelsen som detta föranleder.

65 i §. *Tidpunkten då insättningsgarantifondens betalningsskyldighet uppkommer.* I 60 a § i den gällande lagen bestäms om tidpunkten då betalningsskyldighet för bankernas säkerhetsfonder uppkommer. Eftersom säkerhetsfonderna när det gäller ersättandet av deponenternas fordringar föreslås bli ersatta med en insättningsgarantifond som är gemensam för alla depositionsbanker, föreslås det att i bestämmelsen görs de ändringar i ordalydelsen som detta föranleder.

Vid bedömningen av om en banks ekonomiska svårigheter är tillfälliga eller inte skall finansinspektionen enligt det nya 3 mom. i fråga om en andelsbank som hör till sammanslutningen av andelsbanker beakta det solidariska ansvaret enligt andelsbankslagen. På grund av det solidariska ansvaret är tröskeln för att finansinspektionen skall fatta ett i paragrafen avsett beslut i fråga om en bank som hör till sammanslutningen i praktiken högre än när det gäller andra banker. Häri- genom är sannolikheten för att man av insättningsgarantifondens medel skall bli tvungen att ersätta fordringar som innehas av deponenter i en bank som hör till sammanslutningen mindre än i fråga om andra banker med motsvarande ekonomiska svårigheter. På samma sätt som sammanslutningen av andelsbanker skall också andra sådana arrangemang för solidariskt ansvar som avses i 65 j § 6 mom. beaktas när be-

slut som avses i paragrafen fattas. Å andra sidan har insättningsgarantifonden, om den blir tvungen att ersätta depositioner, tack vare det solidariska ansvaret bättre möjligheter att enligt 65 j § 7 mom. driva in de ersättningar den betalt.

65 j §. *Fordringar som skall ersättas.* I paragrafen definieras de fordringar som skall ersättas av insättningsgarantifondens medel. Ersättning betalas för det första för fordringar som finns på de konton som avses i lagens 50 §.

Ersättning betalas dessutom för fordringar som är avsedda att bokföras på dessa konton men som ännu inte bokförts utan är föremål för betalningsförmedling. En sådan fordran uppstår t.ex. när en bankkunds konto har debiterats men den andra kundens konto ännu inte har krediterats. Vilken banks skydd som anses omfatta en sådan fordran beror på om betalningen enligt de allmänna civilrättsliga principerna anses ha debiterats eller å andra sidan krediterats. Högsta domstolen har i vissa avgöranden (HD 1981 II 37 och HD 1989:17) ansett att den tidpunkt då betalningsmottagaren har fått förfoganderätt över det betalda beloppet och betalaren således har förlorat möjligheten att återta betalningen är avgörande när tidpunkten för en betalning som görs via bankgiro fastställs. Högsta domstolen ansåg att överföringen har skett när betalningen har bokförts på betalningsmottagarens konto.

Med en fordran som ersätts avses också den ränta som skall betalas på fordringen, om ränta skall betalas enligt kontovillkoren. Alla andra fordringar än de som avses ovan blir utanför skyddet enligt paragrafen. I detta avseende sker ingen förändring jämfört med den gällande lagen.

Det föreskrivs dock om ett maximibelopp, 150 000 mk, för en deponents fordringar som ersätts av insättningsgarantifondens medel. Maximibeloppet av ersättningen motsvarar den genomsnittliga ersättningsnivån i Europeiska unionens medlemsstater.

Deponentskyddet är specifikt för varje depositionsbank så att en deponents depositioner i en och samma bank, inklusive depositioner i bankens utlandsfilialer, betraktas som deponentens fordran hos en bank.

I bestämmelsen avses med deponent innehavaren av ett sådant konto som avses i 50 §. Om ett konto har flera innehavare, är var och en av dem en sådan deponent som avses i bestämmelsen. Däremot är en person som har rätt att använda kontot utan att han själv är kontoinnehavare inte en sådan deponent som avses i bestämmelsen.

Av exportförbudet för insättningsgaranti följer att ersättningen till deponenten kan bli lägre än ersättningen enligt den föreslagna lagen i fråga om depositioner i en utlandsfilial till en depositionsbank som har fått koncession i Finland. Exportförbudet tillämpas enligt artikel 4.1 i insättningsgarantidirektivet när hemstatens skyddssystem är mera heltäckande än värdstatens system. I Finland ersätts depositionerna enligt förslaget upp till ett belopp av 150 000 mk per bank och deponent. Om ersättningsbeloppet i den stat där depositionsbankens filial är belägen är lägre, och det är fråga om en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ersätts deponenterna i depositionsbankens filial enligt 2 mom. endast enligt värdstatens regler. Ersättningen betalas av den finska insättningsgarantifonden i finska mark.

Om å andra sidan den stat i vilken filialen är belägen har ett mera heltäckande skydd än det som insättningsgarantifonden garanterar i Finland, ersätts deponenternas fordringar på filialen av insättningsgarantifondens medel till ett belopp av högst 150 000 mk.

Begränsningen enligt 2 mom. gäller inte skyddet för fordringar som deponenter har på en filial till en depositionsbank som finns i någon annan stat än en som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har fått koncession i Finland. Fordringar som deponenter har på dessa filialer omfattas av samma skydd som deponenters fordringar på en depositionsbank i Finland.

Enligt artikel 7.3 i insättningsgarantidirektivet kan system för garanti av insättningar särskilt på grund av sociala skäl täcka vissa typer av insättningar helt. Enligt paragrafens 3 mom. ersätts medel som en deponent har fått vid försäljning av en bostad som varit i hans eget bruk och som deponerats i en bank helt och hållet av insättningsgarantifondens medel. Ett villkor för att full ersättning skall betalas är dock att deponenten på ett tillförlitligt sätt visar att de deponerade medlen faktiskt har fåtts vid försäljning av en bostad som varit i hans eget bruk och att de används för anskaffning av en ny bostad som är avsedd för hans eget bruk. Eftersom boendet i ägarbostäder är så allmänt i Finland och försäljningspriset på bostäder har så stor betydelse för de privata hushållen är det motiverat med ett mera omfattande skydd än det som föreslås i 1 mom. för de depositioner som avses i momentet.

Eftersom syftet med undantagsbestämmelsen i 3 mom. endast är att erbjuda skydd vid bostadsbyte, skall en viss utsatt tid gälla vid tillämpningen av momentet. Det fulla skyd-

det gäller endast depositioner där medel har deponerats på ett konto högst sex månader före finansinspektionens i 65 i § avsedda beslut om betalningsskyldighet för insättningsgarantifonden.

Bestämmelserna i 4 mom. om fordringar som innehas av andra kreditinstitut eller finansiella institut och poster som skall räknas till depositionsbankens egna medel enligt 73 och 74 § samt penningtvåttbrott motsvarar den gällande 61 § 2 mom.

Paragrafens 5 mom. är nytt. Bestämmelsen gäller sådana situationer då det ekonomiska läget för en bank till vars deponenter ersättning har betalats av insättningsgarantifondens medel förbättras så att banken kan fortsätta sin verksamhet. Av insättningsgarantifondens medel ersätts då, om ersättning för fordringar som innehas av samma banks deponenter måste betalas av insättningsgarantifondens medel, endast sådana fordringar som grundar sig på medel som har deponerats i banken efter den tidpunkt då den tidigare ersättningen betalades ut.

Enligt 6 mom. betraktas alla sådana arrangemang för solidariskt ansvar mellan banker som innebär att en depositionsbank helt eller delvis ansvarar för en annan depositionsbanks skulder eller förbindelser, som en enda depositionsbank med tanke på insättningsgarantin. Det centrala för det solidariska ansvaret enligt bestämmelsen är att banken är skyldig att delta i stödandet av en annan banks soliditet eller i fullgörandet av dess skulder och förbindelser.

Det solidariska ansvaret kan grunda sig på lag, avtal eller något annat arrangemang. Ett exempel på solidariskt ansvar som grundar sig på lag är de banker som hör till sammanlutningen av andelsbanker. Det solidariska ansvaret kan också grunda sig på avtal. Det är fråga om ett på avtal baserat solidariskt ansvar bl.a. när flera banker ingår i en krets där de helt eller delvis garanterar varandras skulder och förbindelser. Ett sådant annat arrangemang som avses i bestämmelsen är t.ex. en säkerhetsfond som enligt stadgarna i de situationer som avses i stadgarna är skyldig att bevilja medlemsbankerna soliditetsstöd. Det är fråga om sådant solidariskt ansvar som avses i bestämmelsen också om en säkerhetsfond enligt stadgarna på förhand kan fatta stödbeslut så att de medel som redan finns i fonden inte räcker till för betalning av stödet, utan de medel som behövs för det samlas in genom garantiavgifter som betalas senare. De banker som hör till säkerhetsfonden har då en framtida betalningsskyldighet och således skyldighet

att stöda de andra bankerna som hör till fonden.

Bestämmelsen skall dock inte tillämpas på banker som lämnat in en anmälan om utträde till en säkerhetsfond, även om den annars tillämpas på de banker som hör till fonden i fråga. Detta grundar sig på att de banker som gjort en anmälan om utträde samtidigt har uttryckt sin önskan att frigöra sig från det solidariska ansvaret. Om en bank som har gjort en anmälan om utträde efter att anmälan har gjorts ansöker om stöd hos fonden och stödet beviljas, omfattas också den av det arrangemang för solidariskt ansvar som avses i bestämmelsen, och dess depositioner har inte längre någon självständig insättningsgaranti.

För att det inte skall vara oklart om ett sådant solidariskt ansvar grundat på avtal eller något annat arrangemang förekommer eller inte, skall finansinspektionen underrättas om arrangemangen.

Ett medlemskap i en säkerhetsfond enligt vars stadgar beviljandet av stöd är beroende av prövning och för stödet endast kan användas medel som redan finns i fonden, utgör inte ett sådant arrangemang för solidariskt ansvar som avses i bestämmelsen. I en sådan säkerhetsfond har medlemsbankerna inte skyldighet att stöda andra banker, och de har inte heller någon framtida betalnings-skyldighet.

Enligt 7 mom. uppkommer för insättningsgarantifonden en fordran på depositionsbanken beträffande fordringar enligt 1 mom. som fonden ersatt. Beträffande de banker som omfattas av ett arrangemang för solidariskt ansvar enligt 6 mom. fördelar sig ansvaret för betalningen av insättningsgarantifondens fordringar på basis av bestämmelserna om solidariskt ansvar i andelsbankslagen i sista hand på hela sammanslutningen.

Ränta skall betalas på insättningsgarantifondens fordringar, om något annat inte bestäms i fondens stadgar. Om grunderna för fastställandet av räntan föreskrivs inte i lagen, utan om dem bestäms i insättningsgarantifondens stadgar.

65 k §. *Betalning av deponenternas fordringar.* Paragrafen motsvarar huvudsakligen den gällande 61 a §. Det gällande 1 mom. flyttas dock till den föreslagna 65 j §. I övrigt föreslås i paragrafen endast sådana ändringar som beror på att momentet flyttas och på att insättningsgarantifonden bildas.

65 l §. *Meddelande om att betalningsskyldighet har uppkommit.* Paragrafen motsvarar 61 b § i den gällande lagen, och i den föreslås endast sådana ändringar av ordalydelsen

som beror på att insättningsgarantifonden bildas.

65 m §. *Depositionsbankens informations-skyldighet.* Paragrafen motsvarar 61 c § i den gällande lagen, och i den föreslås endast sådana ändringar av ordalydelsen som beror på att insättningsgarantifonden bildas.

65 n §. *Insättningsgarantifondens upplåning.* Enligt paragrafen har insättningsgarantifonden rätt att ta upp lån för sin verksamhet, om dess egna medel inte räcker till för att ersätta deponenters fordringar. Bestämmelsen motsvarar 64 § i den gällande lagen, där det föreskrivs om säkerhetsfondens upplåning. För att insättningsgarantifondens verksamhet under alla omständigheter skall vara tryggad, föreslås bestämmelsen bli ändrad så, att i fondens stadgar skall föreskrivas om skyldighet för de banker som hör till fonden att vid behov bevilja fonden lån.

65 o §. *Investering av insättningsgarantifondens medel.* I paragrafen finns bestämmelser om investering av insättningsgarantifondens medel. Enligt 1 mom. skall principen om riskspridning iakttas vid investeringar, och investeringarna skall göras på ett säkert och effektivt sätt så att fondens likviditet tryggas. Detta innebär att fondens medel inte får bindas i sådana investeringsobjekt vilkas realisering kan vara alltför tidskrävande med tanke på fondens likviditet. Insättningsgarantifonden skall vara kapabel att betala deponenternas fordringar inom tre månader från den dag då finansinspektionen fattar beslut om att fonden är ersättnings-skyldig. I fråga om iakttagandet av principen om riskspridning anses det tillräckligt om vid investeringen av medlen iakttas begränsningar av den typ som finns i 37 § 1 mom. lagen om placeringsfonder (480/1987) t.ex. om en hur stor andel av medlen som kan placeras i aktier i ett och samma bolag.

I anslutning till principen om riskspridning förbjuds i 2 mom. placering av fondens medel i aktier eller andelar i en depositionsbank som hör till fonden samt i andra värdepapper som en sådan bank emitterat. Om insättningsgarantifondens medel skulle kunna placeras i en bank som är medlem av fonden, skulle dessa medel inte finnas att tillgå för betalningen av ersättningar om banken skulle bli insolvent och ersättnings-skyldighet skulle uppkomma för fonden. Om banken blir insolvent inverkar detta också på de samfunds solvens som hör till samma konsolideringsgrupp som banken och bankens säkerhetsfond, varför insättningsgarantifondens medel inte heller får placeras i dem. För att de finska depositionsbankerna

skall ha samma ställning som filialer till utländska kreditinstitut som hör till insättningsgarantifonden, gäller placeringsbegränsningen enligt bestämmelsen också utländska kreditinstitut som hör till fonden och samfund som hör till deras konsolideringsgrupper.

Avkastningen på insättningsgarantifondens investeringar skall enligt 1 mom. läggas till fondens kapital. Avkastningen kommer då alla fondens medlemmar till godo och minskar deras skyldighet att bidra med garantiavgifter.

I 3 mom. föreskrivs om insättningsgarantifondens likviditet. Bestämmelsen motsvarar lagens 66 §, som gäller kreditinstitutets likviditet.

65 p §. *Deponenternas fordringar vid återkallande av en depositionsbanks koncession.* Den föreslagna paragrafen motsvarar 65 a § i den gällande lagen. I paragrafen föreslås endast sådana ändringar av ordalydelsen som beror på att insättningsgarantifonden bildas.

10 kap. Kundskydd

82 a §. *Marknadsföringsbegränsning.* Bestämmelserna i 1 och 2 mom., som gäller användning av uppgifter om insättningsgarantifondens skydd, säkerhetsfondsskyddet eller annat motsvarande skydd för marknadsföringsändamål, motsvarar 61 d § i den gällande lagen. I dem föreslås endast sådana ändringar av ordalydelsen som beror på att insättningsgarantifonden bildas. Bestämmelserna grundar sig på artikel 9.3 i insättningsgarantidirektivet. Enligt artikeln skall medlemsstaterna se till att depositionsbankerna och kreditinstituten inte i sin marknadsföring använder information om skyddssystemet på ett sätt som försämrar banksystemets stabilitet eller insättarnas förtroende för det.

I 3 mom. förbjuds bankerna att påverka deponenter så att de gör en deposition i en annan depositionsbank samt annan motsvarande förmedling av depositioner från en bank till en annan. Bestämmelsen gäller inte normal betalningsförmedling, dvs. kontoöverföringar som görs på uppdrag av en kund. Med förmedling av depositioner avses verksamhet där en bank aktivt försöker påverka en kund så, att denne gör en deposition i en viss bank eller bankgrupp. Bestämmelsen är nödvändig för att en sund konkurrens mellan bankerna skall kunna tryggas, när det föreskrivs om ett maximibelopp för de depositioner som ersätts och banker som ansvarar för varandras förbindelser betraktas som en bank i ersättningsituationer.

Enligt 84 § övervakar finansinspektionen att paragrafen iakttas. Finansinspektionen kan enligt 86 § förbjuda ett kreditinstitut att fortsätta sådan förbjuden marknadsföring som avses i paragrafen. Finansinspektionen kan förena förbudet med vite.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. Det exportförbud för depositionsskyddet som insättningsgarantidirektivet förutsätter är enligt 2 mom. i kraft till utgången av 1999.

De tre säkerhetsfonderna enligt den gällande lagen ombildas när lagen träder i kraft till sådana frivilliga säkerhetsfonder som avses i den föreslagna lagen, om de inte har förpliktelser när lagen träder i kraft. Säkerhetsfondernas stadgar skall ändras så att de överensstämmer med den nya lagen inom ett år från ikraftträdandet. Fondernas tidigare stadgar skall dock fortfarande iakttas tills de nya stadgarna har fastställts, till den del de inte strider mot den föreslagna lagen. Bestämmelsen garanterar bl.a. att en bank om den så önskar kan utträda ur säkerhetsfonden redan innan de nya stadgarna har fastställts, trots att i säkerhetsfondens stadgar inte finns några föreskrifter om utträdet.

Beslut om att säkerhetsfonderna enligt den gällande lagen skall upplösas kan enligt 4 mom. fattas inom ett år efter att lagen trätt i kraft, om de inte har förpliktelser när lagen träder i kraft. Beslut härom fattas av fondens delegation, och beslutet skall vara enhälligt. Ett beslut om upplösning av en säkerhetsfond träder i kraft först när fonden inte längre har några medel. Även om beslutet om upplösning träder i kraft först senare, anses de banker som hör till fonden dock ha utträtt ur fonden från och med den tidpunkt då beslutet om upplösning fattades.

Om beslut har fattats om att en säkerhetsfond skall upplösas på det sätt som avses ovan, kan fonden inte längre bevilja understöd eller stödlån, fatta beslut om att inte återkräva ett beviljat stödlån eller ta upp lån för sin verksamhet. Säkerhetsfondens stadgar behöver inte heller ändras så att de överensstämmer med den föreslagna lagen.

Beslut om att en säkerhetsfond skall upplösas kan enligt 5 mom. fattas redan innan lagen trätt i kraft. De banker som hör till fonden anses då ha utträtt ur fonden fr.o.m. den tidpunkt när lagen träder i kraft. Om beslut fattas om att en säkerhetsfond skall upplösas innan lagen trätt i kraft, behöver de banker som hör till fonden inte längre betala garantiavgift till fonden för det kalenderår som föregår lagens ikraftträdande. Det är varken ändamålsenligt eller motiverat att bära upp garantiavgift, eftersom säkerhets-

fondens medel inte längre kan användas för att stödja de bankers soliditet som hör till fonden, och eftersom bankerna betalar garantiavgifter för tryggande av deponenternas fordringar till insättningsgarantifonden redan för det år då lagen träder i kraft.

Den gällande lagen innehåller inte en möjlighet att en säkerhetsfond upplösas. På grund av detta innehåller lagen inte heller stadganden om hur säkerhetsfonds förpliktelser fördelas vid säkerhetsfondens upplösning. För att trygga rättigheterna för säkerhetsfondens borgenär och innehavare av rättigheter som baserar sig på förbindelser avgivna av säkerhetsfonden är det nödvändigt att stifta tydliga stadganden om fördelning av säkerhetsfondens förpliktelser vid säkerhetsfondens upplösning. Detta förutsätter emellertid att saken utredas grundligt. Det är motiverat och vederbörligt att utredningen görs när stadgandena om det bolagsrättsliga form av insättningsgarantifonden och andra fonder av motsvarande typ stiftas. Regeringen kommer inom kort att avlåta riksdagen en skild proposition om detta. På grund av de skäl som nämnts tillämpas på en säkerhetsfond som har förpliktelser när lagen träder i kraft enligt 6 mom. inte stadganden som gäller säkerhetsfonder i den föreslagna lagen utan i stället för dem fortfarande stadganden i den förra lagen med undantag av stadganden om insättningsgaranti. Detta betyder att medlemskap i en säkerhetsfond som avses i momentet fortfarande är obligatorisk. I praktiken momentet skall bli tillämpat på andelsbankernas säkerhetsfond för att av de nuvarande säkerhetsfonder är fonden den enda som har förpliktelser.

Bildandet av insättningsgarantifonden och utarbetandet av fondens stadgar tar tid. Därför skall enligt 7 mom. de stadgar för fonden som avses i lagen utarbetas och sändas till ministeriet för fastställelse inom fyra månader efter att lagen trätt i kraft.

Bankerna skall betala garantiavgift till insättningsgarantifonden också för det år då fonden bildas. Därför föreslås det att denna garantiavgift första gången skall betalas inom sex månader efter att lagen trätt i kraft. Det sammanlagda beloppet av depositioner och soliditeten, vilka utgör grund för garantiavgiften, bestäms på basis av det senast fastställda bokslut som finns att tillgå, dvs. bokslutet för den räkenskapsperiod som sist löpt ut före lagens ikraftträdande.

Enligt 9 mom. skall, om beslut fattas om att en sådan säkerhetsfond som avses i den gällande lagen i enlighet med 4 mom. skall upplösas inom ett år efter att den föreslagna

lagen trätt i kraft eller i enlighet med 5 mom. redan innan lagen trätt i kraft, skall säkerhetsfonden till de banker som hört till fonden betala ett belopp som motsvarar den årliga avkastningen på de tillgångar som finns i fonden vid den tidpunkt när den föreslagna lagen träder i kraft. När de ifrågakvarande bankerna till insättningsgarantifonden i garantiavgifter har betalat ett belopp som tillsammans med avkastningen på garantiavgifterna motsvarar 2 % av beloppet av de depositioner i dessa banker som enligt den föreslagna lagen skall ersättas, betalas alla de tillgångar som finns hos säkerhetsfonden till bankerna.

Enligt 10 mom. får en säkerhetsfond beträffande vilken det har beslutats att den skall upplösas senast ett år efter att lagen trätt i kraft bevilja insättningsgarantifonden lån av sina medel så, att dessa medel används för fullgörande för de bankers del som hört till säkerhetsfonden av den i den föreslagna 65 n § avsedda skyldigheten att bevilja insättningsgarantifonden lån. Säkerhetsfondens tillgångar skulle således fortfarande, om en situation då depositioner skall ersättas uppstår, finnas tillgängliga så att de kommer deponenterna och de banker som hört till säkerhetsfonden till godo. Insättningsgarantifonden får snabbt de medel den behöver för ersättandet av deponenternas fordringar, och de banker som hört till säkerhetsfonden kan fullgöra sina skyldighet att bevilja lån.

Om en säkerhetsfond beviljar insättningsgarantifonden lån av sina medel, betalar insättningsgarantifonden räntor och amorteringar på lånekapitalet till säkerhetsfonden. Om säkerhetsfondens tillgångar i enlighet med 9 mom. betalas till de banker som hört till fonden och insättningsgarantifonden då fortfarande har skulder hos fonden, betalar insättningsgarantifonden räntorna och amorteringarna på lånekapitalet till den bank på vilken säkerhetsfondens rätt har överförts.

Enligt 11 och 12 mom. ersätts en deponents fordringar som grundar sig på en deposition som utgör säkerhet för kredit eller annan fordran eller som gjorts för viss tid till det fulla beloppet, och det föreslagna maximibeloppet om 150 000 mk tillämpas inte på dem. Ett villkor för att full ersättning skall betalas är dock att säkerheten har ställts eller depositionen gjorts senast vid avlåtandet av denna proposition till riksdagen. En deposition som utgör säkerhet omfattas av det obegränsade skyddet under högst tre år efter att den föreslagna lagen trätt i kraft. En tidsbunden deposition omfat-

tas av det obegränsade skyddet fram till det att den löper ut. Om en deposition som förfaller förnyas, skall det föreslagna maximibeloppet gälla för en fordran som grundar sig på den förnyade depositionen.

Dessa bestämmelser är motiverade eftersom i fråga om de ovan nämnda depositionerna som ställts som säkerhet eller gjorts för viss tid gäller att de omfattades av ett heltäckande skydd enligt den nuvarande lagen när de gjordes och deponenterna, till skillnad från andra deponenter, inte har möjlighet att om de så önskar överföra sina tillgångar till något annat investeringsobjekt innan depositionen har löpt ut.

De ovan avsedda depositioner som ersätts i sin helhet beaktas enligt 13 mom. till det fulla beloppet när garantiavgiften till insättningsgarantifonden räknas ut, eftersom de också ersätts i sin helhet.

1.2. Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland

7 a §. *Kompletterande skydd för filialer* och 7 b §. *Uteslutning av filial ur insättningsgarantifonden.* Det föreslås att i bestämmelserna om insättningsgaranti för deponenternas fordringar hos en i Finland belägen filial till ett kreditinstitut som fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet görs de ändringar av ordalydelsen som beror på att insättningsgarantifonden bildas. Också rubriken för 7 b § ändras så att den motsvarar de nya förhållandena.

Dessutom fogas till 7 a § en ändring som motsvarar den i kreditinstitutslagen föreslagna begränsningen av insättningsgarantin till 150 000 mk. Enligt ändringen ersätts på grundval av ett kompletterande skydd deponenternas fordringar på ett utländskt kreditinstituts filial i Finland till ett belopp som utgör skillnaden mellan hemstatens skydd och 150 000 mk. I överensstämmelse med 65 j § 3 mom. kreditinstitutslagen gäller också för filialer till utländska kreditinstitut ett heltäckande skydd i situationer med bostadsbyte.

9 §. *Tillstånd att inrätta filial*, 9 a §. *Ersättningskyldighet* och 9 b §. *Uteslutning av filial från medlemskap i insättningsgarantifonden.* Det föreslås att i bestämmelserna om en i Finland belägen filial till ett kreditinstitut som har fått koncession i någon annan stat än en som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och i rubriken för 9 b § görs de ändringar av ordalydelsen

som beror på att insättningsgarantifonden bildas. Dessutom föreslås att insättningsgarantin också i fråga om dessa filialer begränsas till högst 150 000 mk, i överensstämmelse med de begränsningar som införs inom den övriga insättningsgarantin. I överensstämmelse med 65 j § 3 mom. kreditinstitutslagen gäller också för filialer till utländska kreditinstitut ett heltäckande skydd i situationer med bostadsbyte.

13 §. *Gemensamma stadganden för filialer.* Möjligheten för utländska kreditinstituts filialer i Finland att höra till en finsk säkerhetsfond grundar sig enligt den gällande lagen på att trygghandet av deponenternas fordringar har ordnats genom säkerhetsfonderna. Eftersom en säkerhetsfond enligt propositionen efter att insättningsgarantifonden har bildats inte längre skall ha i uppgift att trygga deponenternas fordringar utan att stödja de bankers soliditet som hör till säkerhetsfonden, finns det inte längre någon grund för att en filial till ett utländskt kreditinstitut skall kunna höra till en säkerhetsfond. Däremot kan den höra till insättningsgarantifonden. En bestämmelse om detta finns i 1 mom.

I 2 och 3 mom. finns bestämmelser om en filials rätt att utträda ur insättningsgarantifonden samt om de uppgifter gällande insättningsgarantin som filialen skall ge deponenterna. Bestämmelserna överensstämmer med motsvarande bestämmelser i den gällande lagen, och i dem görs endast de ändringar av ordalydelsen som beror på att insättningsgarantifonden bildas. Dessutom fogas till 3 mom. en bestämmelse om skyldighet att också informera deponenterna om att insättningsgaranti saknas.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse. Om filialen till ett utländskt kreditinstitut har hört till en säkerhetsfond enligt den gällande lagen, skall den ansöka om medlemskap hos insättningsgarantifonden. Även om filialen inte ansöker om medlemskap i insättningsgarantifonden, anses den likväl ha utträtt ur säkerhetsfonden.

Enligt 3 mom. ersätts, på samma sätt som i fråga om inhemska banker, under en övergångstid på tre år också sådana depositioner hos utländska kreditinstituts filialer i Finland som utgör säkerhet för krediter eller andra fordringar till det fulla beloppet. Övergångstiden räknas fr.o.m. avlåtandet av regeringens proposition. På samma sätt ersätts tidsbundna depositioner som vid den tidpunkt när propositionen avläts finns hos utländska kreditinstituts filialer i Finland till det fulla beloppet av insättningsgarantifondens medel.

1.3. Affärsbankslagen

28, 30 och 54 §. Det föreslås att i paragraferna görs sådana ändringar av teknisk natur som de i kreditinstitutslagen föreslagna ändringarna gällande säkerhetsfonderna och insättningsgarantifonden förutsätter.

1.4. Sparbankslagen

93, 95 och 117 §. Det föreslås att i paragraferna görs sådana ändringar av teknisk natur som de i kreditinstitutslagen föreslagna ändringarna gällande säkerhetsfonderna och insättningsgarantifonden förutsätter.

119 §. Enligt den gällande lagen skall, om vid upplösning av en sparbank tillgångar återstår efter att bankens alla förpliktelser har uppfyllts och grundfonden och det med återbetalningsförbehåll insamlade grundkapitalet har betalats tillbaka, överskottet överförs till sparbankernas säkerhetsfond för att användas för sparfrämjande på det sätt som finansministeriet bestämmer. Eftersom medlemskapet i en säkerhetsfond enligt förslaget blir frivilligt för sparbankerna, föreslås att bestämmelsen ändras så att om användningen av överskottet föreskrivs i bankens stadgar.

1.5. Andelsbankslagen

41 a, 41 c och 41 j §. Det föreslås att i paragraferna görs sådana ändringar av teknisk natur som de i kreditinstitutslagen föreslagna ändringarna gällande säkerhetsfonderna och insättningsgarantifonden förutsätter. Eftersom det enligt de ändringar som föreslagits i kreditinstitutslagen skall vara frivilligt att höra till en säkerhetsfond, föreslås att den gällande 41 j § 3 mom., som gäller sådana situationer då en andelsbank som ombildats till affärsbank övergår från andelsbankernas säkerhetsfond till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, upphävs såsom onödig.

41 k §. I den gällande paragrafen föreskrivs att en andelsbank i aktiebolagsform som har hört till andelsbankernas gemensamma säkerhetsfond och som ombildats till affärsbank skall utträda ur nämnda fond. Eftersom medlemskapet i en säkerhetsfond enligt 55 § kreditinstitutslagen, som föreslås bli ändrad, skall vara frivilligt för alla banker och medlemskapet i en säkerhetsfond inte heller längre knyts till bankens samfundsform, föreslås paragrafen bli upphävd.

41 l §. Eftersom det skall vara frivilligt för bankerna att höra till en säkerhetsfond, före-

slås paragrafen bli ändrad så, att de banker i aktiebolagsform som avses i 41 a och 41 b § i sin firma kan använda ordet eller sammansättningsleden "andelsbank", oberoende av om de hör till en säkerhetsfond eller inte.

51, 53 och 75 §. Det föreslås att i paragraferna görs sådana ändringar av teknisk natur som de i kreditinstitutslagen föreslagna ändringarna gällande säkerhetsfonderna och insättningsgarantifonden förutsätter.

77 §. Enligt den gällande lagen skall, om vid upplösning av en andelsbank tillgångar återstår efter att bankens alla förbindelser har fullgjorts och såväl placeringsandelskapitalet som andelskapitalet har betalats tillbaka, överskottet överförs till andelsbankernas säkerhetsfond för att användas på det sätt som finansministeriet bestämmer, om inte något annat bestäms i bankens stadgar. Eftersom medlemskapet i en säkerhetsfond enligt förslaget blir frivilligt för andelsbankerna, föreslås att bestämmelsen ändras så att om användningen av överskottet föreskrivs i bankens stadgar.

1.6. Lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i en lag om ändring av andelsbankslagen

Det föreslås att i 3 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 26 juli 1996 om ändring av andelsbankslagen (575/1996) görs en sådan ändring av teknisk natur som de i kreditinstitutslagen föreslagna ändringarna gällande säkerhetsfonderna förutsätter.

1.7. Lagen om upphävande av 14 och 15 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform

1 §. Ett sparbanksaktiebolag skall enligt 14 § i den gällande lagen höra till sparbankernas säkerhetsfond. Eftersom medlemskapet i en säkerhetsfond enligt den föreslagna ändringen av 55 § kreditinstitutslagen skall vara frivilligt för alla banker och medlemskapet inte heller längre skall knytas till bankens samfundsform, föreslås paragrafen bli upphävd.

Den gällande 15 § innehåller bestämmelser om vilka skyldigheter en sparbank eller ett sparbanksaktiebolag som har ombildats till en affärsbank har efter att den utträtt ur sparbankernas säkerhetsfond. I 56 § kreditinstitutslagen föreslås allmänna bestämmelser om bankernas skyldigheter när de utträder ur en säkerhetsfond, varför paragrafen föreslås bli upphävd såsom onödig.

1.8. Lagen om finansinspektionen

15 a §. *Förbud mot och begränsning av mottagande av depositioner.* Enligt artikel 7.2 i insättningsgarantidirektivet kan en medlemsstat bestämma att vissa insättare eller insättningar, vilka anges i förteckningen i bilaga I till direktivet, skall vara undantagna från garanti eller ges en lägre garanti. Enligt punkt 11 i bilaga I är sådana insättningar bl.a. insättningar för vilka samma kreditinstitut på individuell grund har gett insättaren räntesatser och finansiella fördelar som har bidragit till att förvärva institutets finansiella ställning.

I propositionen föreslås ingen begränsning av insättningsgarantin på basis av nämnda punkt, eftersom en deponent enligt förslaget ersätts för en fordran som grundar sig på en deposition med högst 150 000 mk, även om depositionen överstiger detta belopp, och det med tanke på systemets funktionsduglighet och trovärdighet saknar betydelse om de depositioner som avses i punkten undantas från skyddet eller inte. Om en dylik begränsning togs in i lagen skulle detta också innebära att en bedömning måste göras i efterhand. Dessutom kan det ofta vara svårt för en enskild deponent att uppskatta huruvida hans deposition eller hans kundrelation i övrigt är förenade med sådana omständigheter som avses i bilagan.

Den ovan nämnda punkten i bilagan avser en sådan situation då man av insättningsgarantisystemets medel skulle tvingas ersätta deponenters fordringar som grundar sig på osund medelsanskaffning hos en bank. Sådan medelsanskaffning hänför sig ofta till att banken befinner sig i ett dåligt ekonomiskt läge. Därför föreslås att till lagen fogas en bestämmelse om att finansinspektionen har rätt att för viss tid förbjuda en depositionsbank att ta emot depositioner som avses i 50 § kreditinstitutslagen eller begränsa mottagandet av sådana depositioner. Ett villkor för förbudet eller begränsningen är att finansinspektionen på grundval av bankens ekonomiska läge har orsak att misstänka att banken uppenbart hotas av att försättas i likvidation, till följd av vilket det är sannolikt att insättningsgarantifonden tvingas ersätta deponenternas fordringar i enlighet med kreditinstitutslagen.

Bestämmelsen kompletterar den rätt för finansministeriet att avbryta eller förbjuda mottagandet av depositioner om vilken bestäms i 28 § 2 mom. affärsbankslagen, 93 § 2 mom. sparbankslagen och 51 § 2 mom. andelsbankslagen. För att ministeriet skall få

utöva sina befogenheter enligt de nämnda paragraferna förutsätts dock bl.a. att bankens soliditet understiger kraven enligt kreditinstitutslagen och att minst hälften av bankens bundna egna kapital har gått förlorat. Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att finansinspektionen skall ha möjlighet att ingripa i bankens anskaffning av depositioner redan innan en sådan situation som avses i de ovan nämnda paragraferna uppstår.

Eftersom det är fråga om ett ingripande av fundamental natur i bankens verksamhet, kan förbudet mot eller avbrytandet av mottagandet av depositioner endast vara temporärt. I bestämmelsen föreslås denna tid vara tre månader.

Det föreslås att finansinspektionen skall vara den instans som har befogenheter att avbryta eller förbjuda mottagandet av depositioner, eftersom finansinspektionen i egenkap av myndighet som utövar tillsyn över kreditinstituten bäst känner till depositionsbankernas verksamhet och huruvida någon enskild banks verksamhet uppvisar sådana drag som avses i bestämmelsen. Dessutom skall det förordnande om avbrytande eller förbud som avses i bestämmelsen utfärdas snabbt, för att bestämmelsens syfte skall uppnås.

Enligt 2 mom. skall bestämmelsen också tillämpas på i Finland belägna filialer till utländska kreditinstitut som är medlemmar i insättningsgarantifonden.

1.9. Lagen om statens säkerhetsfond

1 §. *Fondens uppgift.* Utgångspunkten för insättningsgarantidirektivet är att kreditinstituten själva ansvarar för kostnaderna för insättningsgarantin. Eftersom det i propositionen föreslås att ersättningsbeloppet skall begränsas till högst 150 000 mk, kan statens säkerhetsfonds uppgifter ändras så att de inte omfattar tryggande av deponenternas fordringar, vilket motsvarar principerna i direktivet bättre än den gällande lagen. Således föreslås det att statens säkerhetsfonds uppgift enligt 1 mom. ändras så att tryggandet av deponenternas fordringar inte längre skall ankomma på statens säkerhetsfond. Statens säkerhetsfond skall ha i uppgift att trygga stabiliteten i depositionsbankernas verksamhet.

I 2 mom. görs de ändringar av ordalydelsen som beror på de föreslagna ändringarna gällande depositionsbankernas säkerhetsfonder.

11 §. *Beviljande av stödlån och borgen.* I paragrafen görs de ändringar av ordalydelsen

som beror på de föreslagna ändringarna gällande depositionsbankernas säkerhetsfonder.

14 §. *Beslut om stödåtgärder*. Hänvisningarna till kreditinstitutslagen i 1 mom. ändras så att de motsvarar den ändrade paragrafnumreringen i nämnda lag.

1.10. Förmögenhetsskattelagen

5 §. Enligt den gällande lagen är bankernas säkerhetsfonder fria från förmögenhetsskatt. Eftersom det föreslås att uppgiften att trygga deponenternas fordringar skall överföras från säkerhetsfonderna till insättningsgarantifonden, föreslås även insättningsgarantifonden bli befriad från förmögenhetsskatt.

1.11. Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

8 §. Enligt den gällande lagen är de avgifter som depositionsbankerna och utländska kreditinstituts filialer i Finland betalar till säkerhetsfonderna avdragbara utgifter. Eftersom uppgiften att trygga deponenternas fordringar överförs från säkerhetsfonderna till insättningsgarantifonden, föreslås det att också avgifterna till insättningsgarantifonden skall vara avdragbara. Dessutom ändras bestämmelsen på grund av att medlemskapet i en säkerhetsfond blir frivilligt för bankerna så, att endast de lagstadgade avgifterna till bankernas säkerhetsfonder är avdragbara.

1.

Lag

om ändring av kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 10 § 2 mom. och 6 kap.,

dess lagrum sådana de lyder, 10 § 2 mom. i lag 570/1996 och 6 kap. jämte senare ändringar, samt

fogas till lagen ett nytt 6 a kap. och en ny 82 a § som följer:

10 §

Koncession

Över ett kreditinstituts ansökan om koncession skall finansinspektionens utlåtande

1.12. Lagen angående stämpelskatt

51 §. Paragrafen ändras så, att också ett fordringsbevis över ett lån som en bank beviljar insättningsgarantifonden skall vara befriat från stämpelskatt, på samma sätt som ett fordringsbevis över ett lån som en bank beviljar sin säkerhetsfond.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1998.

3. Lagstiftningsordning

Lagen om statens säkerhetsfond har stiftats i den ordning som 67 § riksdagsordningen föreskriver. Statens säkerhetsfond är en fond utanför statsbudgeten. I propositionen föreslås en nedskärning av fondens verksamhetsområde. Detta innebär samtidigt en inskränkning av det undantag som för fondens del har gjorts från kravet enligt 67 § regeringsformen på att inkomster och uppgifter i sin helhet skall tas upp i statsbudgeten. Enligt riksdagens grundlagsutskotts vedertagna praxis kan en dylik lagändring som inskränker ett tidigare undantag från grundlagen göras i vanlig lagstiftningsordning. Därför anser regeringen att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningordning.

Med stöd av vad som föreslagits ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan skall dessutom inhämtas insättningsgarantifondens utlåtande. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotter-

företag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall utlåtande av den statens tillsynsmyndighet inhämtas. På samma sätt skall förfaras i det fall att samma fysiska eller juridiska personer har bestämmanderätten såväl i den koncessionssökande samman slutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

6 kap.

Säkerhetsfond

55 §

Medlemskap i säkerhetsfond

För tryggande av en stabil verksamhet för depositionsbankerna kan en depositionsbank höra till en säkerhetsfond.

56 §

Utträde ur säkerhetsfond

En depositionsbank som hör till en säkerhetsfond kan utträda ur fonden genom att skriftligen meddela fondens styrelse detta. Utträdet träder i kraft efter utgången av det kalenderår som följer på det då anmälan gjordes.

Har till en bank som utträtt ur en säkerhetsfond under det år då utträdet skedde eller under de fem omedelbart föregående kalenderåren betalats understöd ur fonden, skall banken på yrkande av fonden och på det sätt som bestäms i fondens stadgar återbetala understödet till fonden.

57 §

Säkerhetsfonds stadgar

Ministeriet fastställer stadgarna för en säkerhetsfond och ändringar i dem.

I stadgarna skall anges

- 1) fondens namn och hemort,
- 2) hur en depositionsbank antas som medlem i fonden och hur den utträder ur fonden,
- 3) grunderna för bestämmande av anslutningsavgiften och garantiavgiften och den tidpunkt då dessa avgifter bärs upp,
- 4) antalet medlemmar i delegationen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt när delegationen är beslutför och dess uppgifter,
- 5) antalet medlemmar i styrelsen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt

- när styrelsen är beslutför och dess uppgifter,
- 6) grunderna för användningen av fondens årliga överskott,
- 7) fondens räkenskapsperiod,
- 8) antalet revisorer och deras mandatperiod,
- 9) den ordning i vilken stadgarna ändras, samt
- 10) hur fonden upplöses.

58 §

Säkerhetsfonds förvaltning

En säkerhetsfond sköts av en delegation som utses av de depositionsbanker som hör till fonden och av en styrelse som delegationen utser.

Om en säkerhetsfond har beviljats stödlån eller annat stöd som avses i lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) eller motsvarande stöd på grundval av fullmakter i statsbudgeten, har ministeriet rätt att till delegationen och styrelsen utse en medlem som företräder staten.

59 §

Garantiavgift till säkerhetsfond

En säkerhetsfonds delegation kan bestämma att de depositionsbanker som hör till fonden varje år skall betala en garantiavgift som är tillräcklig för tryggande av fondens förpliktelser.

Garantiavgiften skall basera sig på de risker som depositionsbanken tar i sin verksamhet. Grunden för beräkning av garantiavgiften skall vara densamma för alla banker som hör till säkerhetsfonderna. I fråga om depositionsbanker som har olika samfundsform kan grunderna för beräkning av avgiften dock skilja sig från varandra. Depositionsbanker som har olika samfundsform får dock inte utan grundad anledning försättas i olika ställning sinsemellan vid bestämmandet av beräkningsgrunden. De garantiavgifter som uppbärs till fonden varje år kan uppgå till högst 0,5 procent av de sammanräknade senast fastställda balansomslutningarna för de banker som hör till fonden.

Om en säkerhetsfond har beviljats stödlån eller annat stöd som avses i lagen om statens säkerhetsfond eller motsvarande stöd på grundval av fullmakter i statsbudgeten och om återbetalningen av stödet förutsätter en avgift som är högre än 0,5 procent, kan garantiavgifterna höjas till högst en procent av de ovan nämnda sammanräknade balans-

omslutningarna. Finansinspektionen kan bestämma att avgiften skall höjas, om den anser att den garantiavgift som delegationen har fastställt inte räcker till för att säkerhetsfondens förpliktelser skall kunna uppfyllas.

Säkerhetsfondens styrelse kan för viss tid befria en depositionsbank från skyldigheten att betala garantiavgift.

60 §

Säkerhetsfondernas självständighet

En depositionsbank som hör till en säkerhetsfond har inte rätt att kräva att dess andel i fonden skall avskiljas för den själv eller att överlåta andelen till någon annan. Andelen får inte räknas som bankens medel.

61 §

Beviljande av stöd

Understödslån eller understöd av en säkerhetsfonds medel kan beviljas en depositionsbank som hör till fonden och som har råkat i sådana ekonomiska svårigheter att det för tryggande av dess verksamhet är nödvändigt att understödslån eller understöd beviljas. En säkerhetsfond kan också ställa garanti för lån som tas upp av en depositionsbank som hör till fonden. Med tillstånd av finansinspektionen kan en säkerhetsfond även teckna ett kapitallån enligt 38 § som banken emitterat. Om en säkerhetsfond har ett stödlån med stöd av lagen om statens säkerhetsfond eller om staten eller Statens säkerhetsfond har ställt garanti för ett lån som en säkerhetsfond har tagit upp kan understödslån, understöd eller garantier beviljas samt kapitallån tecknas endast i den omfattning som ministeriet godkänner.

En säkerhetsfond får, när den fattar stödbeslut enligt 1 mom., inte utan grundad anledning försätta depositionsbanker som hör till fonden i en olikvärdig ställning sinsemellan. Varje stödbeslut skall grunda sig på noggrann utredning av det ekonomiska läget hos den bank som skall understödvas.

En säkerhetsfond kan besluta om överlåtelse av fondens medel till Statens säkerhetsfond att enligt 1 § lagen om statens säkerhetsfond användas för att stöda en finsk depositionsbank.

Om en sådan bank som avses i 1 mom. fusioneras med en annan bank, kan understödslån eller understöd ges också den mottagande banken.

Om en säkerhetsfond har beviljats sådant

stödlån som avses i 1 mom. skall samtycke av ministeriet inhämtas för att understödslån eller understöd skall kunna beviljas en bank av dessa lånemedel.

62 §

Avstående från att återkräva understödslån

Delegationen för en säkerhetsfond har på förslag av styrelsen rätt att helt eller delvis avstå från att återkräva ett understödslån, om återkravet är oskäligt mot den depositionsbank som har fått lånet. Säkerhetsfondens delegation och styrelse skall, när de fattar beslut om att ett understödslån inte skall återkrävas, iaktta vad som stadgas i 61 § 2 mom. Om säkerhetsfonden har beviljats sådant stödlån som avses i 61 § 1 mom. skall samtycke till avstående från återkrav inhämtas hos ministeriet.

Om en depositionsbank som av en säkerhetsfond har fått lån försätts i likvidation eller konkurs, får för återbetalning av understödslån endast användas medel som återstår när bankens övriga förbindelser har fullgjorts.

63 §

Säkerhetsfonds upplåning

En säkerhetsfond får inte ta upp lån för sin verksamhet, om inte ministeriet av särskilda skäl beviljar tillstånd för detta.

64 §

Investering av säkerhetsfonds medel

En säkerhetsfonds medel skall investeras på ett säkert sätt som tryggar fondens likviditet.

6 a kap.

Insättningsgarantifonden

65 §

Medlemskap i insättningsgarantifonden

För tryggande av deponenternas tillgodohavanden hos depositionsbankerna skall depositionsbankerna höra till insättningsgarantifonden.

En depositionsbank skall meddela insättningsgarantifonden och finansinspektionen

på vilket sätt deponenternas tillgodohavanden hos bankens filialer utomlands är tryggade.

65 a §

Insättningsgarantifondens stadgar

Ministeriet fastställer stadgarna för insättningsgarantifonden och ändringarna i dem.

I stadgarna skall anges

- 1) fondens namn och hemort,
- 2) den tidpunkt då garantiavgiften bärs upp,
- 3) antalet medlemmar i delegationen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt när delegationen är beslutför och dess uppgifter,
- 4) antalet medlemmar i styrelsen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt när styrelsen är beslutför och dess uppgifter,
- 5) fondens räkenskapsperiod,
- 6) antalet revisorer och deras mandatperiod, samt
- 7) den ordning i vilken stadgarna ändras.

Dessutom skall i stadgarna i fråga om ett utländskt kreditinstituts filial i Finland bestämmas om antagande som medlem i insättningsgarantifonden samt om utslutande ur fonden och om utträde ur fonden, om grunderna för anslutningsavgiften till fonden och om grunderna för fondens ersättningskyldighet.

65 b §

Insättningsgarantifondens förvaltning

Insättningsgarantifonden sköts av en delegation som utses av de banker som hör till fonden och av de utländska kreditinstitut som är medlemmar samt av en styrelse som delegationen utser. Av styrelsemedlemmarna skall åtminstone en företrädare filialerna till de utländska kreditinstitut som är medlemmar av insättningsgarantifonden.

65 c §

Garantiavgift till insättningsgarantifonden

Depositionsbankerna och i Finland belägna filialer till de utländska kreditinstitut som är medlemmar av insättningsgarantifonden skall varje år till fonden betala en garantiavgift för tryggande av deponenternas tillgodohavanden.

65 d §

Storleken av en depositionsbanks garantiavgift

En depositionsbanks garantiavgift består av en fast avgift och en avgift som grundar sig på bankens konsoliderade soliditet. Den fasta avgiften är 0,05 procent av det sammanlagda beloppet av de depositioner i banken som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom. Den avgift som grundar sig på soliditeten är 0,125 procent av det tal som fås då förhållandet mellan det sammanlagda belopp av konsoliderade egna medel som krävs för täckning av de konsoliderade risker som beräknats enligt 9 kap. och det sammanlagda beloppet av konsoliderade egna medel, beräknat enligt 9 kap., multipliceras med det sammanlagda beloppet av de depositioner i banken som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom. Den på soliditeten grundade avgiften är dock högst 0,25 procent av nämnda depositioner.

De depositionsbanker som hör till sammanslutningen av andelsbanker betraktas när garantiavgiften beräknas som en enda depositionsbank. För de bankers del som hör till sammanslutningen av andelsbanker betalas garantiavgiften till insättningsgarantifonden av sammanslutningens centralinstitut. Den garantiavgift som centralinstitutet betalar fördelas att betalas av dess medlemskreditinstitut enligt, beräknad enligt 9 kap. medlemskreditinstitutens soliditet. Med finansinspektionens tillstånd kan garantiavgiften också fördelas på annat sätt.

Det sammanlagda belopp av depositioner och det belopp av egna medel som avses i 1 mom. bestäms på basis av det fastställda bokslutet för den räkenskapsperiod som föregår betalningen av garantiavgiften.

65 e §

Garantiavgift för filialen till ett utländskt kreditinstitut

Garantiavgiften för en i Finland belägen filial till ett utländskt kreditinstitut som har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är medlem av insättningsgarantifonden bestäms enligt 65 d §. Grund för filialens garantiavgift är dock det sammanlagda beloppet av sådana depositioner i filialen som ersätts enligt 7 a § lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993). När den avgift

som grundar sig på soliditeten beräknas hänförs till det sammanlagda belopp av egna medel som krävs för täckning av det utländska kreditinstitutets risker de poster som enligt bestämmelserna i det utländska kreditinstitutets hemstat får hänföras till de ifrågasvarande posterna.

Garantiavgiften för en i Finland belägen filial till ett utländskt kreditinstitut som har fått koncession i någon annan stat än en som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är medlem av insättningsgarantifonden är 0,05 procent av det sammanlagda beloppet av depositioner i filialen.

Det sammanlagda belopp av depositioner som avses i 1 och 2 mom. samt det belopp av egna medel som avses i 1 mom. bestäms på basis av det fastställda bokslutet för den räkenskapsperiod som föregår betalningen av garantiavgiften.

65 f §

Sänkning och höjning av garantiavgift

När insättningsgarantifondens nettoförmögenhet, som beräknats såsom skillnaden mellan tillgångarna och skulderna, uppgår till minst två procent av det sammanlagda beloppet av de depositioner i depositionsbankerna som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom., är garantiavgiften en tredjedel av den garantiavgift om vilken bestäms i 65 d och 65 e §.

Om insättningsgarantifonden i enlighet med 65 n § har tvingats ta upp lån för sin verksamhet, kan finansinspektionen bestämma att den garantiavgift om vilken föreskrivs i 1 mom., 65 d § och 65 e § 1 mom. skall höjas så att den är högst 1,5 procent av det sammanlagda beloppet av de i 65 d § och 65 e § 1 mom. avsedda depositioner som ersätts, eller högst 0,25 procent av det sammanlagda beloppet av depositioner i en sådan filial som avses i 65 e § 2 mom., till dess att insättningsgarantifonden har återbetalat det ovan nämnda lånet.

65 g §

Avbrytande av uppbörderna av garantiavgift

Insättningsgarantifondens delegation kan bestämma att uppbörderna av garantiavgiften avbryts, om den såsom skillnaden mellan insättningsgarantifondens tillgångar och skulder beräknade nettoförmögenheten utgör minst tio hundradedelar av det sammanlagda belopp av depositioner i depositionsbankerna

som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom.

65 h §

Insättningsgarantifondens självständighet

En depositionsbank som hör till insättningsgarantifonden har inte rätt att kräva att dess andel i fonden skall avskiljas för banken själv eller att överlåta den till någon annan. Andelen får inte räknas som bankens medel.

65 i §

Tidpunkten då insättningsgarantifondens betalningsskyldighet uppkommer

Om en depositionsbank inte i enlighet med depositionsavtalet och denna lag har betalat en deponents förfallna och ostridiga fordringar som finns i depositionsbanken på ett sådant konto som avses i 50 §, kan deponenten anmäla saken till finansinspektionen.

Finansinspektionen skall inom 21 dagar efter en sådan anmälan som avses i 1 mom. eller efter att den på annat vis har fått kännedom om saken besluta huruvida insättningsgarantifonden skall betala bankdeponenternas i 65 j § 1—3 mom. avsedda fordringar. En förutsättning för att betalningsskyldighet skall föreläggas är att den fordran som avses i 1 mom. enligt erhållen utredning härom har lämnats obetalad på grund av bankens betalningssvårigheter eller andra ekonomiska svårigheter och att svårigheterna enligt finansinspektionens bedömning inte är tillfälliga.

Finansinspektionen skall vid bedömningen av om de svårigheter som avses i 2 mom. är tillfälliga eller inte beakta det solidariska ansvaret enligt 65 j §.

Finansinspektionen skall underrätta insättningsgarantifonden, depositionsbankens säkerhetsfond, depositionsbanken och ministeriet om beslut enligt 2 mom. Om banken har filialer utomlands, skall dessutom tillsynsmyndigheten och skyddssystemet i den stat där filialen är belägen underrättas om beslutet.

För verkställande av finansinspektionens i 2 mom. avsedda beslut skall depositionsbanken tillställa insättningsgarantifonden upplysningar om deponenterna och deras i 65 j § 1—3 mom. avsedda fordringar. Dessa upplysningar får insättningsgarantifonden inte ge till andra än till sådana myndigheter som enligt 94 § har rätt att få upplysningar som skall hemlighållas.

65 j §

Fordringar som skall ersättas

Av insättningsgarantifondens medel ersätts en deponents depositionsbanksfordringar på konton som avses i 50 § eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har bokförts på kontona, dock högst till ett belopp av 150 000 finska mark.

En deponents fordringar på en depositionsbanks filial inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ersätts av den finska insättningsgarantifondens medel upp till det belopp som skulle ersättas enligt skyddssystemet i den stat där filialen är belägen, dock högst till ett belopp av 150 000 finska mark.

Utan hinder av vad som i 1 mom. bestäms om ersättningsmaximibelopp, betalas deponentens fordran till sitt fulla belopp av insättningsgarantifondens medel, om deponenten på ett tillförlitligt sätt visar att fordran grundar sig på medel som han har fått vid försäljning av en bostad som varit i hans eget bruk och att dessa medel används för anskaffning av en ny bostad för hans eget bruk. Detta moment tillämpas endast på sådana medel som har deponerats på en depositionsbanks konto högst sex månader före finansinspektionens i 65 i § 1 mom. avsedda beslut.

Insättningsgarantifonden ersätter dock inte sådana fordringar som innehas av andra kreditinstitut eller andra finansiella institut eller poster som skall räknas till depositionsbankens egna medel enligt 73 och 74 §. Fonden ersätter inte heller fordringar som baserar sig på medel som erhållits genom brott som avses i 32 kap. strafflagen. Om förundersökning eller rättegång som gäller ovan nämnda brott pågår, kan insättningsgarantifonden skjuta fram betalningen av ersättningen tills domstolens beslut har vunnit laga kraft.

Om insättningsgarantifonden redan tidigare har ersatt en deponents fordringar så som avses i 1—3 mom., ersätter fonden deponentens fordringar på samma depositionsbank endast till den del fordringarna grundar sig på medel som har deponerats i banken efter att den ersättning som avses i detta moment har betalats ut.

Vid tillämpningen av denna paragraf betraktas depositionsbanker som på basis av lag, avtal eller något annat arrangemang helt eller delvis ansvarar för varandras skulder eller förbindelser som en enda bank. Utan hinder av vad som föreskrivs ovan tillämpas detta moment inte på depositionsbanker som enligt 56 § 1 mom. har meddelat att de ut-

träder ur en säkerhetsfond. Detta moment tillämpas dock på en bank till vilken efter att anmälan om utträde har gjorts betalas sådant stöd som avses i 61 §. Finansinspektionen skall underrättas om ett sådant avtal eller annat arrangemang som avses ovan.

För insättningsgarantifonden uppkommer en fordran på depositionsbanken i fråga om sådana fordringar enligt 1—3 mom. som fonden ersatt. Om den ränta som skall betalas på fordran bestäms i insättningsgarantifondens stadgar.

65 k §

Betalning av deponenternas fordringar

Insättningsgarantifonden skall betala deponenterna de fordringar som avses i 65 j § 1—3 mom. i finska mark inom tre månader efter finansinspektionens beslut enligt 65 i §. Om depositionsbanken har försatts i likvidation före det beslut som avses i 65 i §, räknas tidsfristen enligt detta moment från beslutet om likvidation.

Finansinspektionen kan sammanlagt tre gånger bevilja insättningsgarantifonden ytterligare tid om högst tre månader åt gången för betalningen av deponenternas fordringar. En förutsättning för att ytterligare tid för betalningen skall beviljas är att insättningsgarantifondens behov av mera tid baserar sig på exceptionella omständigheter och särskilda skäl.

Om insättningsgarantifonden inte inom den tid som bestäms i denna paragraf har ersatt en deponent för en fordran som avses i 65 j § 1—3 mom., uppkommer för deponenten en fordran som deponenten har rätt att hos domstol driva in hos insättningsgarantifonden.

65 l §

Meddelande om att betalningsskyldighet har uppkommit

Insättningsgarantifonden skall underrätta depositionsbankens deponenter om beslut enligt 65 i §. Insättningsgarantifonden skall också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina fordringar. Kungörelsen skall dessutom publiceras på landets officiella språk i de största dagstidningarna inom depositionsbankens verksamhetsområde.

65 m §

Depositionsbankens informationsskyldighet

Depositionsbanken skall ge sina deponenter uppgifter om hur insättningsgarantifonden skyddar deras tillgodohavanden eller om motsvarande annat skydd samt om ändringar i tidigare uppgifter.

Depositionsbanken skall ge de uppgifter som avses i 1 mom. även på de officiella språken i de länder där utlandsfilialerna är belägna.

65 n §

Insättningsgarantifondens upplåning

Insättningsgarantifonden kan på det sätt som föreskrivs i stadgarna ta upp lån för sin verksamhet, om dess egna medel inte räcker till för betalningen av de ersättningar som avses i detta kapitel. I insättningsgarantifondens stadgar skall tas in en bestämmelse om skyldighet för de depositionsbanker som hör till fonden att bevilja insättningsgarantifondens lån för uppfyllande av fondens förpliktelser.

65 o §

Investering av insättningsgarantifondens medel

Insättningsgarantifondens medel skall investeras på ett säkert och effektivt sätt som tryggar fondens likviditet och så, att principen om riskspridning iakttas. Avkastningen på investeringarna läggs till insättningsgarantifondens kapital.

Fondens medel får inte placeras i aktier eller andelar i en depositionsbank som hör till fonden eller i ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som en sådan bank, och inte heller i andra värdepapper som emitterats av en bank som hör till fonden eller av ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som en sådan bank eller av bankens säkerhetsfond. Fondens medel får inte heller på annat sätt placeras i en depositionsbank som hör till fonden eller i ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som en sådan bank eller i bankens säkerhetsfond. Vad som i detta moment föreskrivs om depositionsbanker gäller också ett utländskt kreditinstitut som är medlem av insättningsgarantifonden och ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som det.

Insättningsgarantifondens likviditet skall vara tillräckligt tryggad med hänsyn till fondens verksamhet. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om insättningsgarantifondens likviditet.

65 p §

Deponenternas fordringar vid återkallande av en depositionsbanks koncession

När ministeriet med stöd av 12 § fattar beslut om återkallande av en depositionsbanks koncession kan ministeriet samtidigt bestämma att deponenternas fordringar skall betalas av insättningsgarantifondens medel.

10 kap.

Kundskydd

82 a §

Marknadsföringsbegränsning

Depositionsbanken får inte i sin marknadsföring använda uppgifter om det skydd som insättningsgarantifonden garanterar för de positionerna eller om annat motsvarande skydd eller om säkerhetsfondsskyddet på ett sätt som äventyrar stabiliteten på finansmarknaden eller deponenternas förtroende.

Depositionsbanken får i sin marknadsföring endast använda uppgifter om det skydd som insättningsgarantifonden garanterar för de positionerna eller om annat motsvarande skydd eller om det egna säkerhetsfondsskyddet.

En depositionsbank får inte påverka en kund så att denne gör en deposition i en annan depositionsbank. Dylig förmedling av depositioner får inte heller ordnas tillsammans med en annan depositionsbank eller via eller med hjälp av bankens centralorganisation eller något annat motsvarande samfund eller på annat sätt.

-
1. Denna lag träder i kraft den 199 .
 2. Lagens 65 j § 2 mom. gäller till och med den 31 december 1999.
 3. När denna lag träder i kraft ombildas affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankernas säkerhetsfond, om de inte har förpliktelser, till sådana säkerhetsfonder som avses i 55 § i denna lag. Säkerhetsfonderna skall inom ett år efter att denna lag

har trätt i kraft ändra sina stadgar i överensstämmelse med lagens 57 §. Till dess att stadgarna har fastställts iakttas säkerhetsfondens tidigare stadgar, till den del de inte strider mot denna lag.

4. Delegationerna för affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankernas säkerhetsfond kan, om de inte har förpliktelser, inom ett år efter att denna lag trätt i kraft besluta att säkerhetsfonden skall upplösas. Beslutet om upplösning av säkerhetsfonden skall vara enhälligt. Ett i detta moment avsett beslut om upplösning av en säkerhetsfond träder i kraft när säkerhetsfonden inte längre har tillgångar. De depositionsbanker som hör till säkerhetsfonden anses dock ha utträtt ur säkerhetsfonden från och med den tidpunkt då beslutet om upplösning av fonden fattades. På en säkerhetsfond som skall upplösas tillämpas inte 61—63 § i denna lag. Om det i enlighet med detta moment har beslutats att en säkerhetsfond skall upplösas, behöver fondens stadgar inte ändras enligt 3 mom.

5. Ett beslut om upplösning av en säkerhetsfond enligt 4 mom. kan fattas redan innan denna lag trätt i kraft. De banker som hör till säkerhetsfonden anses då ha utträtt ur fonden när lagen träder i kraft. Om beslut fattas om att säkerhetsfonden skall upplösas innan lagen trätt i kraft, behöver till fonden inte betalas garantiavgift för det kalenderår som föregår ikraftträdandet.

6. Om en säkerhetsfond när denna lag träder i kraft har förpliktelser, tillämpas på den i stället för 6 kap. i denna lag dock fortfarande 55 § 1 och 2 mom., 56 § 1 och 2 mom., i 57 § 1 mom. första meningen och 2 mom., 58 och 59 §§ samt 62—65 §§ kreditinstitutslagen, sådana de lyder när denna lag träder i kraft.

7. Insättningsgarantifonden stadgar enligt 65 a § i denna lag skall utarbetas och sändas till ministeriet för fastställelse inom fyra månader efter att denna lag trätt i kraft.

8. Den garantiavgift till insättningsgarantifonden som avses i 65 d och 65 e § i denna lag skall första gången betalas senast sex månader efter att lagen trätt i kraft. Soliditeten och det sammanlagda beloppet av depo-

sitioner enligt nämnda paragrafer bestäms vid fastställandet av den i detta moment avsedda garantiavgiften på basis av det bokslut som fastställts för den räkenskapsperiod som sist gått ut före lagens ikraftträdande.

9. En säkerhetsfond för depositionsbanker som skall upplösas enligt 4 och 5 mom. betalar varje år till de depositionsbanker som avses i nämnda moment ett belopp som motsvarar den årliga avkastningen på säkerhetsfondens nettotillgångar. När bankerna till insättningsgarantifonden i sådana garantiavgifter som avses i 65 d § i denna lag har betalat ett belopp som tillsammans med avkastningen på garantiavgifterna motsvarar två procent av det sammanräknade beloppet av de depositioner i nämnda banker som skall ersättas på grundval av 65 j § 1 och 2 mom. i denna lag, betalas tillgångarna i säkerhetsfonden till de banker som avses i 4 och 5 mom.

10. Om de banker som hört till en sådan säkerhetsfond som avses i 9 mom. i enlighet med 65 n § tvingas bevilja insättningsgarantifonden lån innan säkerhetsfondens tillgångar på det sätt som avses i nämnda moment har betalats till dem, får säkerhetsfonden bevilja lånet i stället för de banker som hört till fonden.

11. En fordran enligt 65 j § 1 mom. som grundar sig på en deposition som deponenten gjort senast den 14 november 1997 och som utgör säkerhet för kredit eller annan fordran, ersätts utan hinder av 65 j § 1 mom. till det fulla beloppet av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar inom tre år efter att denna lag har trätt i kraft.

12. En fordran enligt 65 j § 1 mom. som grundar sig på en tidsbunden deposition som deponenten gjort senast den 14 november 1997 ersätts utan hinder av 65 j § 1 mom. till det fulla beloppet av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar innan den utsatta tiden för depositionen löper ut.

13. De depositioner som avses i 11 och 12 mom. beaktas till det fulla beloppet när garantiavgiften enligt 65 d § beräknas.

14. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 december 1993 om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) 7 a §, i 7 b § rubriken samt 1 och 3 mom., 9 § 1 och 2 mom., 9 a §, i 9 b § rubriken samt 1 och 2 mom. samt 13 §, dessa lagrum sådana de lyder i lag 898/1995 som följer:

7 a §

Kompletterande skydd för filialer

Ett kreditinstituts filial i Finland kan höra till den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen för att komplettera sin hemstats skydd i fråga om deponenternas tillgodohavanden, om filialen tar emot depositioner från allmänheten och skyddet i dess hemstat inte kan anses vara lika täckande som insättningsgarantifondens skydd enligt ovan nämnda lag. Det sammanlagda beloppet av skyddet i det utländska kreditinstitutets hemstat och insättningsgarantifondens skydd kan dock vara högst 150 000 finska mark. Utan hinder av vad som ovan i detta moment föreskrivs om ersättningens maximalbelopp, ersätts sådana medel som avses i 65 j § 3 mom. kreditinstitutslagen till sitt fulla belopp.

Ett kreditinstitut som avses i 1 mom. skall hos insättningsgarantifonden ansöka om medlemskap för sin filial i Finland. Ansökan skall innehålla tillräckliga uppgifter om kreditinstitutet och skyddssystemet i dess hemstat. Insättningsgarantifonden skall begära Finlands Banks och finansinspektionens utlåtande om ansökan. Insättningsgarantifonden kan avslå ansökan, om skyddet i kreditinstitutets hemstat kan anses vara tillräckligt.

I insättningsgarantifondens beslut med anledning av en ansökan enligt 2 mom. skall bestämmas vilka av deponenternas fordringar den finska insättningsgarantifonden ersätter och till vilka belopp samt den anslutningsavgift som kreditinstitutet skall betala.

Insättningsgarantifondens skyldighet att betala deponenternas fordringar enligt 3 mom. uppkommer när tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat har underrättat insättningsgarantifonden om att hemstatens skyddssystem har ålagts att ersätta deponenternas fordringar på kreditinstitutet.

Insättningsgarantifonden skall underrätta filialens deponenter om att betalningsskyldighet har uppkommit. Insättningsgaranti-

fonden skall genom en offentlig kungörelse, som också skall publiceras i de största dagstidningarna som utkommer inom filialens verksamhetsområde, meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina rättigheter.

För fullgörande av insättningsgarantifondens skyldighet enligt 5 mom. skall kreditinstitutet tillstålla insättningsgarantifonden upplysningar om deponenterna och deras i 1 mom. avsedda tillgodohavanden. Dessa upplysningar får insättningsgarantifonden inte ge till andra än till de myndigheter som enligt lag har rätt att få upplysningarna.

7 b §

Uteslutning av filial ur insättningsgarantifonden

Om en filial som avses i 7 a § inte har iakttagit stadgandena i denna lag eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den eller insättningsgarantifondens stadgar, kan den uteslutas av insättningsgarantifonden tidigast 12 månader efter att insättningsgarantifonden gett filialen en varning. Insättningsgarantifonden skall höra kreditinstitutet, finansinspektionen, Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan beslutet om uteslutning fattas.

Insättningsgarantifonden skall underrätta finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat om beslutet om uteslutning samt tillkännage det genom en offentlig kungörelse som också skall publiceras i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

9 §

Tillstånd att inrätta filial

Kreditinstitutet skall hos ministeriet anhålla om koncession för en filial som skall inrättas i Finland. Om ansökan skall inhämtas

utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen samt av den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen. Till ansökan skall fogas de handlingar och utredningar som ministeriet anser vara nödvändiga.

Ministeriet skall bevilja koncession, om kreditinstitutets verksamhet är stabil och den offentliga tillsynen är tillräckligt väl ordnad. Ministeriet har rätt att meddela föreskrifter om inrättandet av filialen, dess verksamhet och tillsynen över den. Ministeriet kan besluta om filialens medlemskap i den finska insättningsgarantifonden på de villkor som ministeriet bestämmer.

9 a §

Ersättningskyldighet

Tillgångarna i insättningsgarantifonden kan, i fråga om ett utländskt kreditinstitut som avses i 9 § och som försatts i likvidation eller konkurs, användas endast för betalning av sådana i 65 i och 65 j § kreditinstitutslagen avsedda fordringar tillhörande deponenterna som finns på konton som avses i 50 § kreditinstitutslagen och som bjuds ut till allmänheten av en filial som är belägen i Finland och är medlem av insättningsgarantifonden, förutsatt att de inte kan betalas med tillgångarna i det kreditinstitut som befinner sig i likvidation eller med konkursboets medel, dock per deponent högst den andel av fordringarna som inte överstiger 150 000 mark. Utan hinder av vad som ovan i detta moment föreskrivs om ersättningens maximibelopp, ersätts sådana medel som avses i 65 j § 3 mom. kreditinstitutslagen till sitt fulla belopp. Fordringarna kan betalas redan under tiden för konkursen eller likvidationen. Fordringarna betalas till deponenterna i finska mark.

Insättningsgarantifondens ersättningskyldighet uppkommer när tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat har underrättat fonden om att kreditinstitutet försatts i konkurs eller likvidation.

Insättningsgarantifonden skall underrätta filialens deponenter när den har fått uppgift om ett beslut enligt 2 mom. Insättningsgarantifonden skall också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina fordringar. Kungörelsen skall dessutom publiceras på landets officiella språk i de största dagstidningarna.

För fullgörande av insättningsgarantifondens skyldighet enligt 2 mom. skall kreditin-

stitutets filial tillstålla insättningsgarantifonden upplysningar om deponenterna och deras i 1 mom. avsedda fordringar. Dessa upplysningar får insättningsgarantifonden inte ge till andra än till de myndigheter som enligt lag har rätt att få upplysningarna.

9 b §

Uteslutning av filial från medlemskap i insättningsgarantifonden

Om en filial som avses i 9 § inte har iakttagit stadgandena i denna lag eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den eller insättningsgarantifondens stadgar, kan ministeriet utesluta den ur insättningsgarantifonden. Ministeriet skall höra finansinspektionen, Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan ministeriet fattar beslut om uteslutning.

Det utländska kreditinstitutets filial som avses i 1 mom. skall underrätta sina deponenter om uteslutningen ur insättningsgarantifonden. De depositioner som deponenterna gjort i en filial före uteslutningen är skyddade tills de förfaller till betalning.

13 §

Gemensamma stadganden för filialer

Filialen till ett utländskt kreditinstitut kan höra till den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen.

Ett utländskt kreditinstitutets filial kan säga upp sitt medlemskap i insättningsgarantifonden. Insättningsgarantifonden eller, i fråga om en filial som avses i 9 §, ministeriet skall på ansökan bevilja kreditinstitutet utträde ur insättningsgarantifonden. Innan utträde beviljas skall finansinspektionen, Finlands Bank samt tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat och dessutom, i fråga om en filial som avses i 9 §, insättningsgarantifonden höras. I beslutet kan ges närmare bestämmelser om utträdet.

Ett utländskt kreditinstitutets filial skall på Finlands officiella språk ge sina deponenter uppgifter om det skydd som insättningsgarantifonden ger deponenternas fordringar och om motsvarande skyddssystem eller om avsaknad av skydd, samt om ändringar i de tidigare uppgifterna.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Ett utländskt kreditinstitut skall senast den 30 juni 1998 ansöka om medlemskap enligt

denna lag i insättningsgarantifonden för en filial i Finland som när denna lag träder i kraft är medlem av en sådan säkerhetsfond som avses i 6 kap. kreditinstitutslagen. Om kreditinstitutet inte ansöker om medlemskap i insättningsgarantifonden enligt detta moment, anses det utländska kreditinstitutets filial ha utträtt ur den ovan nämnda säkerhetsfonden.

En deponents i 7 a § 3 mom. och 9 a § 1 mom avsedda fordran som grundar sig på en deposition som gjorts senast den 14 november 1997, vilken deposition som utgör säkerhet för krediter eller andra fordringar, ersätts utan hinder av maximibeloppet enligt 7 a § 1 mom. och 9 a § 1 mom. till sitt fulla

belopp av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar inom tre år efter att denna lag trätt i kraft.

En i 7 a § 3 mom. eller 9 a § avsedd fordran som grundar sig på en tidsbunden deposition som deponenten gjort senast den 14 november 1997 ersätts utan hinder av maximibeloppet enligt 7 a § 1 mom. och 9 a § 1 mom. till sitt fulla belopp av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar innan den utsatta tiden för depositionen löper ut.

Sådana depositioner som avses i 3 och 4 mom. beaktas till det fulla beloppet när garantiavgiften enligt 65 e § 1 mom. kreditinstitutslagen räknas ut.

3.

Lag

om ändring av affärsbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i affärsbankslagen av den 28 december 1990 (1269/1990) 28 § 1 mom., 30 § 3 mom. och 54 §, av dessa lagrum 28 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1609/1993, som följer:

28 §

Konstaterar revisorerna eller finansinspektionen att minst hälften av affärsbankens bundna egna kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur bankens säkerhetsfond eller på något annat sätt som finansinspektionen godkänner, eller att banken inte kan fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta ministeriet och insättningsgarantifonden samt, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden om detta.

30 §

Direktionens förslag enligt 1 och 2 mom. skall underställas finansinspektionen för godkännande. Finansinspektionen skall

begära utlåtande om förslaget av insättningsgarantifonden och, om banken hör till en säkerhetsfond, av säkerhetsfonden.

54 §

Likvidatorerna skall sammankalla en bolagsstämma för att besluta om affärsbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om finansinspektionen har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om bolagsstämman, sedan revisorerna och, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden har gett sitt utlåtande om bankens ställning, förordar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos ministeriet ansöka om att likvidationen skall upphöra.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag**om ändring av sparbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sparbankslagen av den 28 december 1990 (1270/1990) 93 § 1 mom., 95 §
 3 mom., 117 § och 119 § 2 mom.,
 av dessa lagrum 93 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1610/1993, som följer:

93 §

Konstaterar revisorerna, sparbanksinspektionen eller finansinspektionen att minst hälften av sparbanksens bundna egna kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur bankens säkerhetsfond eller på något annat sätt som finansinspektionen godkänner, eller att banken inte kan fullgöra sina förbindelser, skall bankens styrelse utan dröjsmål underrätta ministeriet och insättningsgarantifonden samt, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden om detta.

95 §

Styrelsens förslag enligt 1 och 2 mom. skall underställas finansinspektionen för godkännande. Finansinspektionen skall begära utlåtande om förslaget av insättningsgarantifonden och, om banken hör till en säkerhetsfond, av säkerhetsfonden.

117 §

Likvidatorerna skall sammankalla principalerna för att besluta om sparbanksens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om finansinspektionen har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om principalernas sammanträde, sedan revisorerna och, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden har gett sitt utlåtande om bankens ställning, förordar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos ministeriet ansöka om att likvidationen skall upphöra.

119 §

Återstår härefter tillgångar, skall överskottet användas på det sätt som bestäms i stadgarna.

Denna lag träder i kraft den 199 .

5.

Lag**om ändring av andelsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i andelsbankslagen av den 28 december 1990 (1271/1990) 41 c § 3 mom., 41 j § 3 mom. och 41 k §, av dessa lagrum 41 c § 3 mom. och 41 k § sådana de lyder i lag 1126/1993 samt 41 j § 3 mom. sådant det lyder i lag 575/1996,
ändras 41 a § 1 mom., 41 j § 1 mom. och 41 l §, 51 § 1 mom., 53 § 3 mom., 75 § och 77 § 2 mom., av dessa lagrum 41 a § 1 mom., 41 j § 1 mom. och 41 l § sådana de lyder i nämnda lag 1126/1993 samt 51 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 575/1996, som följer:

41 a §

En andelsbank kan i den ordning som bestäms i detta kapitel bilda ett aktiebolag vars ändamål är att fortsätta den överförda verksamheten och vars alla aktier tecknas av det andelslag som överför verksamheten samt överföra sin verksamhet till aktiebolaget. En andelsbank som erhållit direkt stöd från bankens säkerhetsfond kan på initiativ av säkerhetsfonden överföra sin verksamhet till en eller flera banker i aktiebolagsform som grundas av det centralinstitut som avses i 7 a §, av den affärsbank som är andelsbankernas centralpenninginrättning eller av andelsbankerna eller av någon av dem. Säkerhetsfonden kan ta initiativ till detta om de egna medlen i den andelsbank som erhåller stöd inte utan extra stöd räcker till för att täcka de förluster som uppkommit i banken. Ett aktiebolag som avses i detta moment är en kooperativ bank i aktiebolagsform.

41 j §

En i 41 a § 1 mom. och en i 41 b § avsedd bank kan ombildas till en affärsbank som avses i affärsbankslagen. För ombildning till affärsbank krävs tillstånd av ministeriet.

41 l §

En bank som avses i 41 a § 1 mom. eller 41 b § har, med avvikelse från vad som stadgas i 8 § kreditinstitutslagen, rätt att i sin firma utöver den beteckning som anger bankens samfundsform även använda ordet eller sammansättningsleden "andelsbank".

51 §

Konstaterar revisorerna, centralinstitutet, när andelsbanken hör till andelsbankssammanslutningens centralinstitut, eller finansinspektionen att minst hälften av andelsbankens bundna egna kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur bankens säkerhetsfond eller på något annat sätt som finansinspektionen godkänner, eller att banken inte kan fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta ministeriet och insättningsgarantifonden samt, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden om detta.

53 §

Direktionens förslag enligt 1 och 2 mom. skall underställas finansinspektionen för godkännande. Finansinspektionen skall begära utlåtande om förslaget av insättningsgarantifonden och, om banken hör till en säkerhetsfond, av säkerhetsfonden.

75 §

Likvidatorerna skall sammankalla en andelsstämma för att besluta om andelsbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om finansinspektionen har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om andelsstämman, sedan revisorerna och, om banken hör till en säkerhetsfond, säker-

hetsfonden har gett sitt utlåtande om bankens ställning, förordar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos ministeriet ansöka om att likvidationen skall upphöra.

77 §
Återstår härefter tillgångar, skall överskottet användas på det sätt som bestäms i stadgarna.

Denna lag träder i kraft den 199 .

6.

Lag

om ändring av ikraftträdelsestadgandet i en lag om ändring av andelsbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 3 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 26 juli 1996 om ändring av andelsbankslagen (575/1996) som följer:

Vad som stadgas i 50 och 51 § i denna lag och i 27 och 28 § affärsbankslagen skall under en övergångstid som löper ut den 31 december 2005 inte tillämpas på ett sådant medlemskreditinstitut som enbart handhar och realiserar riskbenägen egendom och förbindelser så som finansinspektionen godkänner och för vars finansiering andelsbanker-

nas i 3 eller 6 mom. i ikraftträdelsestadgandet till lagen om ändring av kreditinstitutslagen (7) avsedda säkerhetsfond, centralinstitutet eller andra medlemskreditinstitut svarar, förutsatt att den soliditet som beräknats för sammanslutningen överensstämmer med 9 kap. kreditinstitutslagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

7.

Lag

om upphävande av 14 och 15 § lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 14 och 15 § lagen den 6 november 1992 om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform

(972/1992).

2 §
Denna lag träder i kraft den 199 .

8.

Lag**om ändring av lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) en ny 15 a § som följer:

15 a §

Förbud mot och begränsning av mottagande av depositioner

Finansinspektionen kan för högst tre månader förbjuda en depositionsbank att ta emot depositioner som avses i 50 § kreditinstitutslagen eller begränsa mottagandet av sådana depositioner, om finansinspektionen på grundval av bankens ekonomiska läge har orsak att misstänka att banken uppenbarligen hotas av att försättas i likvidation och

att insättningsgarantifonden uppenbarligen kan bli tvungen att ersätta deponenternas fordringar i enlighet med 6 a kap. kreditinstitutslagen.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas också på ett utländskt kreditinstitut i Finland, om det utländska kreditinstitutet är medlem av den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen.

—————
Denna lag träder i kraft den 199 .

9.

Lag**om ändring av lagen om statens säkerhetsfond**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 april 1992 om statens säkerhetsfond (379/1992) 1 § 1 och 2 mom., 11 § och 14 § 1 mom., dessa lagrum sådana de lyder i lag 245/1996, som följer:

1 §

Fondens uppgift

För tryggnad av stabiliteten i depositionsbankernas verksamhet finns Statens säkerhetsfond, nedan fonden.

Av fondens medel kan de säkerhetsfonder som avses i 55 § kreditinstitutslagen (1607/1993) enligt denna lag beviljas lån på specialvillkor (*stödlån*). På fondens ansvar kan dessutom borgen ställas för lån som upptas av de nämnda säkerhetsfonderna.

11 §

Beviljande av stödlån och borgen

Stödlån och borgen beviljas på ansökan av en säkerhetsfond. Villkor för beviljande av lån och borgen är att en eller flera av de

banker som hör till den ansökande säkerhetsfonden har råkat i sådana ekonomiska svårigheter att det för tryggnad av bankens verksamhet och stabiliteten på finansmarknaden är nödvändigt att understödslån eller understöd beviljas ur säkerhetsfonden i fråga, och att säkerhetsfondens egna tillgångar inte räcker för ändamålet.

14 §

Beslut om stödåtgärder

Om samtycke som avses i 61 § 4 mom. och 62 § 1 mom. kreditinstitutslagen och om andra frågor i samband med stödåtgärder beslutar ministeriet, om det inte har uppdragits åt statsrådets allmänna sammanträde att besluta om dem.

—————
Denna lag träder i kraft den 199 .

10.

Lag**om ändring av 5 § förmögenhetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 5 § 2 mom. 2 punkten förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992
(1537/1992) som följer:

5 §

*Skattskyldighet för samfund och samfällda
förmåner*

(1607/1993) samt de utländska kreditinstituten för den del av förmögenheten som används för en i Finland belägen filials verksamhet,

Fria från förmögenhetsskatt är

2) sparbankerna, hypoteksföreningarna, den insättningsgarantifond och de säkerhetsfonder som avses i kreditinstitutslagen

Denna lag träder i kraft den 199 . La-
gen tillämpas första gången vid förmögenhetsbeskattningen för 1998.

11.

Lag**om ändring av 8 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet
(360/1968) 8 § 1 mom. 11 punkten, sådan den lyder i lag 1289/1990, som följer:

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro
bland andra:

i kreditinstitutslagen (1607/1993),

11) de lagstadgade överföringar som depositionsbanker och utländska kreditinstituts filialer i Finland gör till den insättningsgarantifond och de säkerhetsfonder som avses

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1998.

12.

Lag**om ändring av 51 § lagen angående stämpelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/1943) 51 § 1 mom., sådant det lyder i lag 519/1994, som följer:

51 §

Befriat från stämpelskatt, som skall betalas
då fordringsbevis utfärdas eller inteckning

söks, är fordringsbevis mot vilket av statsmedel eller ur någon statlig fond utges lån eller vilket utfärdas till en kommun, en

kommunal fond, ett kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen eller till ett utländskt kreditinstituts filial i Finland för lån som beviljats av statsmedel eller ur någon statlig fond. Befriat från stämpelskatt är även ett fordringsbevis över ett sådant lån som en säkerhetsfond som avses i 55 § kreditinstitutslagen beviljar en bank som hör till säkerhetsfonden eller en bank beviljar sin ovan nämnda säkerhetsfond eller insättningsgarantifonden eller en andelsbank beviljar den affärsbank som är andelsbankernas centrala

finansiella institut eller en sparbank den affärsbank som är sparbankernas centrala finansiella institut. Likaså är fordringsbevis över lån som av folkpensionsanstaltens medel har beviljats för bostadsbyggande, över lån som beviljats enligt landsbyggnäringslagen (1295/1990), över lån som avses i lagen om studiestöd (65/1994) samt över lån som beviljats av Kera Ab:s medel befriade från stämpelskatt.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Helsingfors den 14 november 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Sauli Niinistö*

1.

Lag**om ändring av kreditinstitutslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 (1607/1993) 10 § 2 mom. och 6 kap.,
dessas lagrum sådana de lyder, 10 § 2 mom. i lag 570/1996 och 6 kap. jämte senare ändringar, samt
fogas till lagen ett nytt 6 a kap. och en ny 82 a § som följer:

Gällande lydelse

10 §

*Koncession**Föreslagen lydelse*

10 §

Koncession

Över ett kreditinstituts ansökan om koncession skall finansinspektionens utlåtande inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan skall dessutom inhämtas den säkerhetsfonds utlåtande vilken banken kommer att höra till. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall den statens tillsynsmyndighets utlåtande inhämtas. På samma sätt skall förfaras i det fall att samma fysiska eller juridiska personer har bestämmanderätten såväl i den koncessionssökande sammanslutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

Över ett kreditinstituts ansökan om koncession skall finansinspektionens utlåtande inhämtas. Över en depositionsbanks ansökan skall dessutom inhämtas *insättningsgarantifondens* utlåtande. När koncession söks av en sammanslutning som är dotterföretag till ett kreditinstitut med verksamhetstillstånd i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av ett dotterföretag till ett sådant kreditinstituts moderföretag, skall utlåtande av den statens tillsynsmyndighet inhämtas. På samma sätt skall förfaras i det fall att samma fysiska eller juridiska personer har bestämmanderätten såväl i den koncessionssökande sammanslutningen som i det ovan angivna kreditinstitutet.

6 kap.

Säkerhetsfond

55 §

Medlemskap i säkerhetsfond

För att trygga en stabil verksamhet för depositionsbankerna och deponenternas fordringar skall affärsbankerna och Postbanken Ab höra till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankerna till sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankerna till andelsbankernas säkerhetsfond.

55 §

Medlemskap i säkerhetsfond

För tryggande av en stabil verksamhet för depositionsbankerna kan en depositionsbank höra till en säkerhetsfond.

Gällande lydelse

I stället för att höra till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond kan den affärsbank som är sparbankernas centrala finansiella institut eller den affärsbank som sparbankernas centrala finansiella institut äger eller den affärsbank som det och sparbankerna gemensamt äger höra till sparbankernas säkerhetsfond, och den affärsbank som är andelsbankernas centrala finansiella institut eller som andelsbankernas centrala finansiella institut äger eller den affärsbank som det och andelsbankerna gemensamt äger höra till andelsbankernas säkerhetsfond.

En depositionsbank skall meddela sin säkerhetsfond och finansinspektionen på vilket sätt deponenternas fordringar hos dess filialer utomlands är tryggade.

Föreslagen lydelse

56 §

Utträde ur säkerhetsfond

En depositionsbank som hör till en säkerhetsfond kan utträda ur fonden genom att skriftligen meddela fondens styrelse detta. Utträdet träder i kraft efter utgången av det kalenderår som följer på det då anmälan gjordes.

Har till en bank som utträtt ur en säkerhetsfond under det år då utträdet skedde eller under de fem omedelbart föregående kalenderåren betalats understöd ur fonden, skall banken på yrkande av fonden och på det sätt som bestäms i fondens stadgar återbetala understödet till fonden.

56 §

Stadgarna för säkerhetsfond

Finansministeriet fastställer stadgarna för en säkerhetsfond och ändringarna i dem.

I stadgarna skall anges

- 1) fondens namn och hemort,
- 2) grunderna för bestämmande av garantiavgiften och den tidpunkt när den bärs upp,
- 3) antalet medlemmar i delegationen, avgångsåldern och mandatperioden samt delegationens beslutanderätt och uppgifter,
- 4) antalet medlemmar i styrelsen, avgångsåldern, mandatperioden samt när styrelsen är beslutför och dess uppgifter,
- 5) grunderna för användningen av fondens årliga överskott,
- 6) fondens räkenskapsperiod,

57 §

Säkerhetsfonds stadgar

Ministeriet fastställer stadgarna för en säkerhetsfond och ändringar i dem.

I stadgarna skall anges

- 1) fondens namn och hemort,
- 2) hur en depositionsbank antas som medlem i fonden och hur den utträder ur fonden,
- 3) grunderna för bestämmande av anslutningsavgiften och garantiavgiften och den tidpunkt då dessa avgifter bärs upp,
- 4) antalet medlemmar i delegationen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt när delegationen är beslutför och dess uppgifter,
- 5) antalet medlemmar i styrelsen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt när styrelsen är beslutför och dess uppgifter,
- 6) grunderna för användningen av fondens

Gällande lydelse

7) antalet revisorer och deras mandatperiod, samt

8) den ordning i vilken stadgarna ändras.
Dessutom skall i stadgarna anges om antagande, utleslutandet och utträde av ett utländskt kreditinstitutets filial i Finland som medlem av säkerhetsfonden, om grunderna för anslutningsavgiften till säkerhetsfonden och om grunderna för säkerhetsfondens ersättningskyldighet.

57 §

Säkerhetsfondens förvaltning

Säkerhetsfonden sköts av en delegation som utses av de banker som hör till fonden och av de utländska kreditinstitut som är medlemmar samt av en styrelse som delegationen utser. Av styrelsemedlemmarna skall åtminstone en företrädare filialerna till de utländska kreditinstiut som är medlemmar av säkerhetsfonden.

Om säkerhetsfonden har beviljats stödlån eller annat stöd som avses i lagen om statens säkerhetsfond (379/92) eller motsvarande stöd på grundval av fullmakter i statsbudgeten, har finansministeriet rätt att till delegationen och styrelsen utse en medlem som företräder staten och statens säkerhetsfond.

58 §

Garantiavgift till säkerhetsfonden

De banker som hör till säkerhetsfonden skall varje år betala en av delegationen fastställd garantiavgift som är tillräcklig för att trygga deponenternas fordringar och fondens övriga förpliktelser.

Garantiavgiften skall bygga på de risker som depositionsbanken tar i sin verksamhet. Grunden för beräkning av garantiavgiften skall vara densamma för alla banker som hör till säkerhetsfonden. De garantiavgifter som årligen bärs upp till en säkerhetsfond skall tillsammans utgöra minst en tvåtusendedel och högst en hundradel av den sammanräknade slutsumman av de senast fastställda balansräkningarna för de banker som hör till fonden.

Garantiavgiftens storlek skall godkännas av finansinspektionen. Finansinspektionen kan bestämma att avgiften skall höjas, om den anser att den garantiavgift som delegationen fastställt inte räcker till för att trygga deponenternas fordringar och fondens övriga

Föreslagen lydelse

årliga överskott,

7) fondens räkenskapsperiod,

8) antalet revisorer och deras mandatperiod,

9) den ordning i vilken stadgarna ändras, samt

10) hur fonden upplöses.

58 §

Säkerhetsfonds förvaltning

En säkerhetsfond sköts av en delegation som utses av de depositionsbanker som hör till fonden och av en styrelse som delegationen utser.

Om en säkerhetsfond har beviljats stödlån eller annat stöd som avses i lagen om statens säkerhetsfond (379/1992) eller motsvarande stöd på grundval av fullmakter i statsbudgeten, har ministeriet rätt att till delegationen och styrelsen utse en medlem som företräder staten.

59 §

Garantiavgift till säkerhetsfond

En säkerhetsfonds delegation kan bestämma att de depositionsbanker som hör till fonden varje år skall betala en garantiavgift som är tillräcklig för tryggande av fondens förpliktelser.

Garantiavgiften skall basera sig på de risker som depositionsbanken tar i sin verksamhet. Grunden för beräkning av garantiavgiften skall vara densamma för alla banker som hör till säkerhetsfonden. *I fråga om depositionsbanker som har olika samfundsform kan grunderna för beräkning av avgiften dock skilja sig från varandra. Depositionsbanker som har olika samfundsform får dock inte utan grundad anledning försättas i olika ställning sinsemellan vid bestämmandet av beräkningsgrunden.* De garantiavgifter som uppbärs till fonden varje år kan uppgå till högst 0,5 procent av de sammanräknade senast fastställda balansomslutningarna för de banker som hör till fonden.

Om en säkerhetsfond har beviljats stödlån

Gällande lydelse

förpliktelser.

Säkerhetsfondens styrelse kan på grunder som finansinspektionen bestämmer för viss tid befria en bank från att betala garantiavgift.

59 §

Säkerhetsfondens självständighet

En bank som hör till fonden har inte rätt att kräva att dess andel i säkerhetsfonden skall avskiljas för den själv eller överlåta den till någon annan. Andelen får inte räknas som bankens medel.

62 §

Beviljande av lån

Av säkerhetsfondens medel kan beviljas *understödslån eller understöd* till en depositionsbank som hör till fonden och som har kommit i sådana ekonomiska svårigheter att det är nödvändigt att *understödslån eller understöd beviljas för att trygga dess verksamhet*. Säkerhetsfonden kan också ställa garanti för lån som tas upp av en depositionsbank som hör till fonden. Med tillstånd av finansinspektionen kan säkerhetsfonden även göra en i 36 § avsedd kapitalinvestering i banken. Om säkerhetsfonden har ett stödlån med stöd av lagen om statens säkerhetsfond eller om staten eller statens säkerhetsfond har ställt garanti för ett lån som säkerhetsfonden har tagit upp kan *understödslån, understöd eller garantier beviljas samt kapitalinvesteringar göras endast i den omfattning som finansministeriet godkänner*.

Säkerhetsfonden kan besluta om överlåtelse av fondens medel till statens säkerhetsfond att enligt 1 § lagen om statens säker-

Föreslagen lydelse

eller annat stöd som avses i lagen om statens säkerhetsfond eller motsvarande stöd på grundval av fullmakter i statsbudgeten och om återbetalningen av stödet förutsätter en avgift som är högre än 0,5 procent, kan garantiavgifterna höjas till högst en procent av de ovan nämnda sammanräknade balansomslutningarna. Finansinspektionen kan bestämma att avgiften skall höjas, om den anser att den garantiavgift som delegationen har fastställt inte räcker till för att *säkerhetsfondens förpliktelser skall kunna uppfyllas*.

Säkerhetsfondens styrelse kan för viss tid befria en depositionsbank från skyldigheten att betala garantiavgift.

60 §

Säkerhetsfondernas självständighet

En *depositionsbank* som hör till en *säkerhetsfond* har inte rätt att kräva att dess andel i *fonden* skall avskiljas för den själv eller att överlåta andelen till någon annan. Andelen får inte räknas som bankens medel.

61 §

Beviljande av stöd

Understödslån eller understöd av en säkerhetsfonds medel kan beviljas en depositionsbank som hör till fonden och som har råkat i sådana ekonomiska svårigheter att det *för tryggande av dess verksamhet* är nödvändigt att *understödslån eller understöd beviljas*. En *säkerhetsfond* kan också ställa garanti för lån som tas upp av en depositionsbank som hör till fonden. Med tillstånd av finansinspektionen kan en säkerhetsfond även *teckna ett kapitallån enligt 38 § som banken emitterat*. Om en *säkerhetsfond* har ett stödlån med stöd av lagen om statens säkerhetsfond eller om staten eller Statens säkerhetsfond har ställt garanti för ett lån som en säkerhetsfond har tagit upp kan *understödslån, understöd eller garantier beviljas samt kapitallån tecknas endast i den omfattning som ministeriet godkänner*.

En säkerhetsfond får, när den fattar stödbeslut enligt 1 mom., inte utan grundad anledning försätta depositionsbanker som hör till fonden i en olikvärdig ställning sinsemellan. Varje stödbeslut skall grunda sig på noggrann utredning av det ekonomiska läget hos den bank som skall understödjas.

En säkerhetsfond kan besluta om överlä-

Gällande lydelse

hetskassan (379/92) användas för att stöda en finländsk depositionsbank.

Om en bank som avses i 1 mom. fusioneras med en annan bank, kan understödslån eller understöd ges också den mottagande banken.

Om säkerhetsfonden har beviljats sådant stödlån som avses i 1 mom. skall samtycke av finansministeriet utverkas för att understödslån eller understöd skall kunna beviljas banken ur dessa lånemedel.

63 §

Avstående från att återkräva understödslån

Delegationen för säkerhetsfonden har på förslag av styrelsen rätt att helt eller delvis avstå från att återkräva ett understödslån, om återkravet är obilligt mot den depositionsbank som har fått lånet. Om säkerhetsfonden har beviljats sådant stödlån som avses i 62 § 1 mom. skall samtycke till avstående utverkas hos finansministeriet.

Om den bank som har fått understödslån försätts i likvidation eller konkurs, får för återbetalningen endast användas medel som återstår när bankens övriga förbindelser har uppfyllts.

64 §

Säkerhetsfondens upplåning

Säkerhetsfonden kan på sätt som föreskrivs i stadgarna ta upp lån för sin verksamhet, om dess egna medel inte räcker till för beviljande av de understödslån eller understöd som avses i denna lag. I säkerhetsfondens stadgar kan också tas i en föreskrift om skyldighet för de depositionsbanker som hör till fonden att bevilja säkerhetsfonden lån för uppfyllande av fondens förpliktelser.

65 §

Investering av säkerhetsfondens medel

Säkerhetsfondens medel skall investeras på ett säkert sätt som tryggar säkerhetsfondens

Föreslagen lydelse

telse av fondens medel till Statens säkerhetsfond att enligt 1 § lagen om statens säkerhetsfond användas för att stöda en finsk depositionsbank.

Om en sådan bank som avses i 1 mom. fusioneras med en annan bank, kan understödslån eller understöd ges också den mottagande banken.

Om en säkerhetsfond har beviljats sådant stödlån som avses i 1 mom. skall samtycke av *ministeriet inhämtas* för att understödslån eller understöd skall kunna beviljas en bank av dessa lånemedel.

62 §

Avstående från att återkräva understödslån

Delegationen för en säkerhetsfond har på förslag av styrelsen rätt att helt eller delvis avstå från att återkräva ett understödslån, om återkravet är *oskäligt* mot den depositionsbank som har fått lånet. *Säkerhetsfondens delegation och styrelse skall, när de fattar beslut om att ett understödslån inte skall återkrävas, iaktta vad som stadgas i 61 § 2 mom.* Om säkerhetsfonden har beviljats sådant stödlån som avses i 61 § 1 mom. skall samtycke till avstående från återkrav *inhämtas* hos ministeriet.

Om en depositionsbank som av en säkerhetsfond har fått lån försätts i likvidation eller konkurs, får för återbetalning av *understödslån* endast användas medel som återstår när bankens övriga förbindelser har *fullgjorts*.

63 §

Säkerhetsfonds upplåning

En säkerhetsfond får inte ta upp lån för sin verksamhet, om inte ministeriet av särskilda skäl beviljar tillstånd för detta.

64 §

Investering av säkerhetsfonds medel

En säkerhetsfonds medel skall investeras på ett säkert sätt som tryggar fondens likvi-

Gällande lydelse

likviditet.

Fondens medel får investeras i fastigheter samt aktier och andelar i fastighetssammanslutningar till högst 25 procent av slutsumman i fondens balansräkning, om inte finansinspektionen av särskilda skäl beviljar tillstånd till ett större belopp.

Föreslagen lydelse

ditet.

6 a kap.

Insättningsgarantifonden

65 §

Medlemskap i insättningsgarantifonden

För tryggnad av deponenternas tillgodohavanden hos depositionsbankerna skall depositionsbankerna höra till insättningsgarantifonden.

En depositionsbank skall meddela insättningsgarantifonden och finansinspektionen på vilket sätt deponenternas tillgodohavanden hos bankens filialer utomlands är tryggade.

65 a §

Insättningsgarantifondens stadgar

Ministeriet fastställer stadgarna för insättningsgarantifonden och ändringarna i dem.

I stadgarna skall anges

- 1) fondens namn och hemort,*
- 2) den tidpunkt då garantiavgiften bärs upp,*
- 3) antalet medlemmar i delegationen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt när delegationen är beslutför och dess uppgifter,*
- 4) antalet medlemmar i styrelsen, medlemmarnas avgångsålder och mandatperiod samt när styrelsen är beslutför och dess uppgifter,*
- 5) fondens räkenskapsperiod,*
- 6) antalet revisorer och deras mandatperiod, samt*
- 7) den ordning i vilken stadgarna ändras.*

Dessutom skall i stadgarna i fråga om ett utländskt kreditinstituts filial i Finland bestämmas om antagande som medlem i insättningsgarantifonden samt om uteslutande ur fonden och om utträde ur fonden, om grunderna för anslutningsavgiften till fonden och om grunderna för fondens ersättningskyldighet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

65 b §

Insättningsgarantifondens förvaltning

Insättningsgarantifonden sköts av en delegation som utses av de banker som hör till fonden och av de utländska kreditinstitut som är medlemmar samt av en styrelse som delegationen utser. Av styrelsemedlemmarna skall åtminstone en företrädare filialerna till de utländska kreditinstitut som är medlemmar av insättningsgarantifonden.

65 c §

Garantiavgift till insättningsgarantifonden

Depositionsbankerna och i Finland belägna filialer till de utländska kreditinstitut som är medlemmar av insättningsgarantifonden skall varje år till fonden betala en garantiavgift för tryggnad av deponenternas tillgodohavanden.

65 d §

Storleken av en depositionsbanks garantiavgift

En depositionsbanks garantiavgift består av en fast avgift och en avgift som grundar sig på bankens konsoliderade soliditet. Den fasta avgiften är 0,05 procent av det sammanlagda beloppet av de depositioner i banken som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom. Den avgift som grundar sig på soliditeten är 0,125 procent av det tal som fås då förhållandet mellan det sammanlagda belopp av konsoliderade egna medel som krävs för täckning av de konsoliderade risker som beräknats enligt 9 kap. och det sammanlagda beloppet av konsoliderade egna medel, beräknat enligt 9 kap., multipliceras med det sammanlagda beloppet av de depositioner i banken som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom. Den på soliditeten grundade avgiften är dock högst 0,25 procent av nämnda depositioner.

De depositionsbanker som hör till sammanslutningen av andelsbanker betraktas när garantiavgiften beräknas som en enda depositionsbank. För de bankers del som hör till sammanslutningen av andelsbanker betalas garantiavgiften till insättningsgarantifonden av sammanslutningens centralinstitut. Den garantiavgift som centralinstitutet betalar fördelas att betalas av dess medlemskreditin-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

stitut enligt, beräknad enligt 9 kap. medlemsskreditinstitutens soliditet. Med finansinspektionens tillstånd kan garantiavgiften också fördelas på annat sätt.

Det sammanlagda belopp av depositioner och det belopp av egna medel som avses i 1 mom. bestäms på basis av det fastställda bokslutet för den räkenskapsperiod som föregår betalningen av garantiavgiften.

65 e §

Garantiavgift för filialen till ett utländskt kreditinstitut

Garantiavgiften för en i Finland belägen filial till ett utländskt kreditinstitut som har fått koncession i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsrådet och som är medlem av insättningsgarantifonden bestäms enligt 65 d §. Grund för filialens garantiavgift är dock det sammanlagda beloppet av sådana depositioner i filialen som ersätts enligt 7 a § lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993). När den avgift som grundar sig på soliditeten beräknas hänförs till det sammanlagda belopp av egna medel som krävs för täckning av det utländska kreditinstitutets risker de poster som enligt bestämmelserna i det utländska kreditinstitutets hemstat får hänföras till de ifrågasvarande posterna.

Garantiavgiften för en i Finland belägen filial till ett utländskt kreditinstitut som har fått koncession i någon annan stat än en som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som är medlem av insättningsgarantifonden är 0,05 procent av det sammanlagda beloppet av depositioner i filialen.

Det sammanlagda belopp av depositioner som avses i 1 och 2 mom. samt det belopp av egna medel som avses i 1 mom. bestäms på basis av det fastställda bokslutet för den räkenskapsperiod som föregår betalningen av garantiavgiften.

65 f §

Sänkning och höjning av garantiavgift

När insättningsgarantifondens nettoförmögenhet, som beräknats såsom skillnaden mellan tillgångarna och skulderna, uppgår till minst två procent av det sammanlagda beloppet av de depositioner i depositionsbankerna som ersätts enligt 65 j § 1 och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 mom., är garantiavgiften en tredjedel av den garantiavgift om vilken bestäms i 65 d och 65 e §.

Om insättningsgarantifonden i enlighet med 65 n § har tvingats ta upp lån för sin verksamhet, kan finansinspektionen bestämma att den garantiavgift om vilken föreskrivs i 1 mom., 65 d § och 65 e § 1 mom. skall höjas så att den är högst 1,5 procent av det sammanlagda beloppet av de i 65 d § och 65 e § 1 mom. avsedda depositioner som ersätts, eller högst 0,25 procent av det sammanlagda beloppet av depositioner i en sådan filial som avses i 65 e § 2 mom., till dess att insättningsgarantifonden har återbetalat det ovan nämnda lånet.

60 §

Avbrott av uppbörd av garantiavgift

Uppbörderna av garantiavgiften kan avbrytas, om den såsom skillanden mellan säkerhetsfondens tillgångar och skulder beräknade nettoförmögenheten utgör minst en procent av den sammanräknade slutsumman av balansräkningarna för de depositionsbanker som hör till säkerhetsfonden.

65 g §

Avbrytande av uppbörden av garantiavgift

Insättningsgarantifondens delegation kan bestämma att uppbörden av garantiavgiften avbryts, om den såsom skillnaden mellan insättningsgarantifondens tillgångar och skulder beräknade nettoförmögenheten utgör minst tio hundradedelar av det sammanlagda belopp av depositioner i depositionsbankerna som ersätts enligt 65 j § 1 och 2 mom.

65 h §

Insättningsgarantifondens självständighet

En depositionsbank som hör till insättningsgarantifonden har inte rätt att kräva att dess andel i fonden skall avskiljas för banken själv eller att överlåta den till någon annan. Andelen får inte räknas som bankens medel.

60 a §

Tidpunkten då säkerhetsfondens betalningsskyldighet uppkommer

Ifall depositionsbanken inte i enlighet med depositionsavtalet och denna lag har betalat en deponents förfallna och ostridiga fordringar som finns i depositionsbanken på ett sådant konto som avses i 50 §, kan deponenten anmäla saken till finansinspektionen.

Finansinspektionen skall inom 21 dagar efter en anmälan som avses i 1 mom. eller efter att den i övrigt har fått kännedom om saken besluta huruvida depositionsbankens säkerhetsfond skall betala bankdeponenter-

65 i §

Tidpunkten då insättningsgarantifondens betalningsskyldighet uppkommer

Om en depositionsbank inte i enlighet med depositionsavtalet och denna lag har betalat en deponents förfallna och ostridiga fordringar som finns i depositionsbanken på ett sådant konto som avses i 50 §, kan deponenten anmäla saken till finansinspektionen.

Finansinspektionen skall inom 21 dagar efter en sådan anmälan som avses i 1 mom. eller efter att den på annat vis har fått kännedom om saken besluta huruvida insättningsgarantifonden skall betala bankdepo-

Gällande lydelse

nas fordringar som avses i 61 § 1 mom. En förutsättning för att betalningsskyldighet skall föreläggas är att den fordran som avses i 1 mom. har lämnats obetalad på grund av bankens betalningssvårigheter eller andra ekonomiska svårigheter och att svårigheterna enligt finansinspektionens bedömning inte är tillfälliga samt att en tillräcklig utredning har fått om dem.

Finansinspektionen skall underrätta säkerhetsfonden, depositionsbanken och finansministeriet samt, ifall banken har filialer utomlands, tillsynsmyndigheten och skyddssystemet i den stat där filialen är belägen om ett beslut enligt 2 mom.

För verkställande av finansinspektionens ovan i 2 mom. avsedda beslut skall depositionsbanken tillställa säkerhetsfonden upplysningar om deponenterna och deras i 61 § 1 mom. avsedda fordringar. Dessa upplysningar får säkerhetsfonden inte ge till andra än till sådana myndigheter som har rätt att få upplysningar som skall hemlighållas i enlighet med 94 §.

61 §

Fordringar som skall ersättas

Av säkerhetsfondens medel betalas deponenternas fordringar på konton som avses i 50 § eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har bokförts på kontona.

Föreslagen lydelse

nenternas i 65 j § 1—3 mom. avsedda fordringar. En förutsättning för att betalningsskyldighet skall föreläggas är att den fordran som avses i 1 mom. enligt erhållen utredning härom har lämnats obetalad på grund av bankens betalningssvårigheter eller andra ekonomiska svårigheter och att svårigheterna enligt finansinspektionens bedömning inte är tillfälliga.

Finansinspektionen skall vid bedömningen av om de svårigheter som avses i 2 mom. är tillfälliga eller inte beakta det solidariska ansvaret enligt 65 j §.

Finansinspektionen skall underrätta insättningsgarantifonden, depositionsbankens säkerhetsfond, depositionsbanken och ministeriet om beslut enligt 2 mom. Om banken har filialer utomlands, skall dessutom tillsynsmyndigheten och skyddssystemet i den stat där filialen är belägen underrättas om beslutet.

För verkställande av finansinspektionens i 2 mom. avsedda beslut skall depositionsbanken tillställa insättningsgarantifonden upplysningar om deponenterna och deras i 65 j § 1—3 mom. avsedda fordringar. Dessa upplysningar får insättningsgarantifonden inte ge till andra än till sådana myndigheter som enligt 94 § har rätt att få upplysningar som skall hemlighållas.

65 j §

Fordringar som skall ersättas

Av insättningsgarantifondens medel ersätts en deponents depositionsbanksfordringar på konton som avses i 50 § eller som är föremål för betalningsförmedling och ännu inte har bokförts på kontona, dock högst till ett belopp av 150 000 finska mark.

En deponents fordringar på en depositionsbanks filial inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ersätts av den finska insättningsgarantifondens medel upp till det belopp som skulle ersättas enligt skyddssystemet i den stat där filialen är belägen, dock högst till ett belopp av 150 000 finska mark.

Utän hinder av vad som i 1 mom. stadgas om ersättningens maximibelopp, betalas deponentens fordran till sitt fulla belopp av insättningsgarantifondens medel, om deponenten på ett tillförlitligt sätt visar att fordran grundar sig på medel som han har fått vid försäljning av en bostad som varit i hans eget bruk och att dessa medel används för anskaffning av en ny bostad för hans eget

Gällande lydelse

Säkerhetsfonden ersätter dock inte sådana i 1 mom. avsedda fordringar som innehas av andra kreditinstitut eller finansiella institut eller poster som skall räknas till depositionsbankens egna medel enligt 73 och 74 §§, och inte heller fordringar som baserar sig på medel som erhållits genom brott som avses i 32 kap. strafflagen. Om förundersökning eller rättegång som gäller ovan nämnda brott pågår, kan säkerhetsfonden framskjuta betalningen av ersättningen tills domstolens beslut vunnit laga kraft.

För säkerhetsfonden uppkommer en fordran på depositionsbanken i fråga om fordringar enligt 1 mom. som den ersatt.

61 a §

Betalning av deponenternas fordringar

De fordringar som avses i 61 § 1 mom. och som deponenterna har på samma depositionsbank skall betalas av säkerhetsfondens medel i finska mark. Deponenternas fordringar på bankens filialer inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall ersättas

Föreslagen lydelse

bruk. Detta moment tillämpas endast på sådana medel som har deponerats på en depositionsbanks konto högst sex månader före finansinspektionens i 65 i § 1 mom. avsedda beslut.

Insättningsgarantifonden ersätter dock inte sådana fordringar som innehas av andra kreditinstitut eller andra finansiella institut eller poster som skall räknas till depositionsbankens egna medel enligt 73 och 74 §. Fonden ersätter inte heller fordringar som baserar sig på medel som erhållits genom brott som avses i 32 kap. strafflagen. Om förundersökning eller rättegång som gäller ovan nämnda brott pågår, kan insättningsgarantifonden skjuta fram betalningen av ersättningen tills domstolens beslut har vunnit laga kraft.

Om insättningsgarantifonden redan tidigare har ersatt en deponents fordringar så som avses i 1—3 mom., ersätter fonden deponentens fordringar på samma depositionsbank endast till den del fordringarna grundar sig på medel som har deponerats i banken efter att den ersättning som avses i detta moment har betalats ut.

Vid tillämpningen av denna paragraf betraktas depositionsbanker som på basis av lag, avtal eller något annat arrangemang helt eller delvis ansvarar för varandras förbindelser eller förpliktelser som en enda bank. Utan hinder av vad som föreskrivs ovan tillämpas detta moment inte på depositionsbanker som enligt 56 § 1 mom. har meddelat att de utträder ur en säkerhetsfond. Detta moment tillämpas dock på en bank till vilken efter att anmälan om utträde har gjorts betalas sådant stöd som avses i 61 §. Finansinspektionen skall underrättas om ett sådant avtal eller annat arrangemang som avses ovan.

För insättningsgarantifonden uppkommer en fordran på depositionsbanken i fråga om sådana fordringar enligt 1—3 mom. som fonden ersatt. Om den ränta som skall betalas på fordran bestäms i insättningsgarantifondens stadgar.

65 k §

Betalning av deponenternas fordringar

Gällande lydelse

av den finska säkerhetsfondens medel upp till det belopp som skulle ersättas enligt skyddssystemet i den stat där filialen är belägen, dock högst till det belopp som säkerhetsfondens skydd ger rätt till.

Säkerhetsfonden skall betala deponenterna de fordringar som avses i 1 mom. inom tre månader efter finansinspektionens beslut enligt 60 a §. Om depositionsbanken har försatts i likvidation före beslutet enligt 60 a §, räknas tidsfristen enligt detta moment från beslutet om likvidation.

Finansinspektionen kan sammanlagt tre gånger bevilja säkerhetsfonden ytterligare tid om tre månader åt gången för betalningen av deponenternas fordringar. En förutsättning är att säkerhetsfondens behov av mera tid baserar sig på exceptionella omständigheter och särskilda skäl.

Ifall säkerhetsfonden inte har ersatt deponenterna för de fordringar som avses i 61 § 1 mom. inom den tid som stadgas i denna paragraf, uppkommer för deponenten en fordran som deponenten har rätt att hos domstol driva i av säkerhetsfonden.

61 b §

Meddelande om att betalningsskyldighet har uppkommit

Säkerhetsfonden skall underrätta depositionsbankens deponenter om ett beslut enligt 60 a §. Säkerhetsfonden skall också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina fordringar. Kungörelsen skall dessutom publiceras på landets officiella språk i de största dagstidningarna som utkommer inom depositionsbankens verksamhetsområde.

61 c §

Depositionsbankens informationsskyldighet

Depositionsbanken skall ge sina deponenter uppgifter om säkerhetsfondsskyddet eller motsvarande skyddssystem för deponenternas fordringar samt om ändringar i tidigare uppgifter.

Depositionsbanken skall ge de uppgifter som avses i 1 mom. även på de officiella språken i de länder där filialerna utomlands är belägna.

Föreslagen lydelse

Insättningsgarantifonden skall betala deponenterna de fordringar som avses i 65 j § 1—3 mom. i finska mark inom tre månader efter finansinspektionens beslut enligt 65 i §. Om depositionsbanken har försatts i likvidation före det beslut som avses i 65 i §, räknas tidsfristen enligt detta moment från beslutet om likvidation.

Finansinspektionen kan sammanlagt tre gånger bevilja *insättningsgarantifonden* ytterligare tid om högst tre månader åt gången för betalningen av deponenternas fordringar. En förutsättning för att *ytterligare tid för betalningen skall beviljas är att insättningsgarantifondens* behov av mera tid baserar sig på exceptionella omständigheter och särskilda skäl.

Om *insättningsgarantifonden* inte inom den tid som bestäms i denna paragraf har ersatt en deponent för en fordran som avses i 65 j § 1—3 mom., uppkommer för deponenten en fordran som deponenten har rätt att hos domstol driva in hos *insättningsgarantifonden*.

65 l §

Meddelande om att betalningsskyldighet har uppkommit

Insättningsgarantifonden skall underrätta depositionsbankens deponenter om beslut enligt 65 i §. *Insättningsgarantifonden* skall också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina fordringar. Kungörelsen skall dessutom publiceras på landets officiella språk i de största dagstidningarna inom depositionsbankens verksamhetsområde.

65 m §

Depositionsbankens informationsskyldighet

Depositionsbanken skall ge sina deponenter uppgifter om *hur insättningsgarantifonden skyddar deras tillgodohavanden eller om motsvarande annat skydd* samt om ändringar i tidigare uppgifter.

Depositionsbanken skall ge de uppgifter som avses i 1 mom. även på de officiella språken i de länder där *utlandsfilialerna* är belägna.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

65 n §

Insättningsgarantifondens upplåning

Insättningsgarantifonden kan på det sätt som föreskrivs i stadgarna ta upp lån för sin verksamhet, om dess egna medel inte räcker till för betalningen av de ersättningar som avses i detta kapitel. I insättningsgarantifondens stadgar skall tas in en bestämmelse om skyldighet för de depositionsbanker som hör till fonden att bevilja insättningsgarantifonden lån för uppfyllande av fondens förpliktelser.

65 o §

Investering av insättningsgarantifondens medel

Insättningsgarantifondens medel skall investeras på ett säkert och effektivt sätt som tryggar fondens likviditet och så, att principen om riskspridning iakttas. Avkastningen på investeringarna läggs till insättningsgarantifondens kapital.

Fondens medel får inte placeras i aktier eller andelar i en depositionsbank som hör till fonden eller i ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som en sådan bank, och inte heller i andra värdepapper som emitterats av en bank som hör till fonden eller av ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som en sådan bank eller av bankens säkerhetsfond. Fondens medel får inte heller på annat sätt placeras i en depositionsbank som hör till fonden eller i ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som en sådan bank eller i bankens säkerhetsfond. Vad som i detta moment föreskrivs om depositionsbanker gäller också ett utländskt kreditinstitut som är medlem av insättningsgarantifonden och ett samfund som hör till samma konsolideringsgrupp som det.

Insättningsgarantifondens likviditet skall vara tillräckligt tryggad med hänsyn till fondens verksamhet. Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om insättningsgarantifondens likviditet.

Gällande lydelse

65 a §

Deponenternas fordringar vid återkallande av depositionsbankens koncession

När finansministeriet med stöd av 12 § fattar beslut om återkallande av en depositionsbanks koncession kan ministeriet samtidigt bestämma att deponenternas fordringar skall betalas av den säkerhetsfonds medel till vilken depositionsbanken hör.

Föreslagen lydelse

65 p §

Deponenternas fordringar vid återkallande av en depositionsbanks koncession

När *ministeriet* med stöd av 12 § fattar beslut om återkallande av en depositionsbanks koncession kan ministeriet samtidigt bestämma att deponenternas fordringar skall betalas av *insättningsgarantifondens* medel.

10 kap.

Kundskydd

61 d §

Marknadsföringsbegränsning

Depositionsbanken får inte i sin marknadsföring använda uppgifter om det egna säkerhetsfondsskyddet eller annat motsvarande skydd på ett sätt som äventyrar stabiliteten på finansmarknaden eller deponenternas förtroende.

Depositionsbanken får i sin marknadsföring använda uppgifter *endast* om det egna säkerhetsfondsskyddet *eller annat motsvarande skydd*.

82 a §

Marknadsföringsbegränsning

Depositionsbanken får inte i sin marknadsföring använda uppgifter om det *skydd som insättningsgarantifonden garanterar för de positionerna eller om annat motsvarande skydd eller om säkerhetsfondsskyddet* på ett sätt som äventyrar stabiliteten på finansmarknaden eller deponenternas förtroende.

Depositionsbanken får i sin marknadsföring *endast* använda uppgifter om det *skydd som insättningsgarantifonden garanterar för de positionerna eller om annat motsvarande skydd eller om det egna säkerhetsfondsskyddet*.

En depositionsbank får inte påverka en kund så att denne gör en deposition i en annan depositionsbank. Dylig förmedling av depositioner får inte heller ordnas tillsammans med en annan depositionsbank eller via eller med hjälp av bankens centralorganisation eller något annat motsvarande samfund eller på annat sätt.

1. Denna lag träder i kraft den 199 .
2. Lagens 65 j § 2 mom. gäller till och med den 31 december 1999.
3. När denna lag träder i kraft ombildas affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankernas säkerhetsfond, om de inte har förpliktelser, till sådana säkerhetsfonder som avses i 55 § i denna lag. Säkerhetsfonderna skall inom ett år efter att denna lag har trätt i kraft ändra sina stadgar i överensstämmelse med lagens 57 §. Till dess att stadgarna har fastställts iakttas säkerhetsfondens tidigare stadgar, till den del de inte

strider mot denna lag.

4. Delegationerna för affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankernas säkerhetsfond kan, om de inte har förpliktelser, inom ett år efter att denna lag trätt i kraft besluta att säkerhetsfonden skall upplösas. Beslutet om upplösning av säkerhetsfonden skall vara enhälligt. Ett i detta moment avsett beslut om upplösning av en säkerhetsfond träder i kraft när säkerhetsfonden inte längre har tillgångar. De depositionsbanker som hör till säkerhetsfonden anses dock ha utträtt ur säkerhetsfonden från och med den tidpunkt då beslutet om upplösning av fonden fattades. På en säkerhetsfond som skall upplösas tillämpas inte 61—63 § i denna lag. Om det i enlighet med detta moment har beslutats att en säkerhetsfond skall upplösas, behöver fondens stadgar inte ändras enligt 3 mom.

5. Ett beslut om upplösning av en säkerhetsfond enligt 4 mom. kan fattas redan innan denna lag trätt i kraft. De banker som hör till säkerhetsfonden anses då ha utträtt ur fonden när lagen träder i kraft. Om beslut fattas om att säkerhetsfonden skall upplösas innan lagen trätt i kraft, behöver till fonden inte betalas garantiavgift för det kalenderår som föregår ikraftträdandet.

6. Om en säkerhetsfond när denna lag träder i kraft har förpliktelser, tillämpas på den i stället för 6 kap. i denna lag dock fortfarande 55 § 1 och 2 mom., 56 § 1 och 2 mom., i 57 § 1 mom. första meningen och 2 mom., 58 och 59 §§ samt 62—65 §§ kreditinstitutslagen, sådana de lyder när denna lag träder i kraft.

7. Insättningsgarantifonden stadgar enligt 65 a § i denna lag skall utarbetas och sändas till ministeriet för fastställelse inom fyra månader efter att denna lag trätt i kraft.

8. Den garantiavgift till insättningsgarantifonden som avses i 65 d och 65 e § i denna lag skall första gången betalas senast sex månader efter att lagen trätt i kraft. Soliditeten och det sammanlagda beloppet av depositioner enligt nämnda paragrafer bestäms vid fastställandet av den i detta moment avsedda garantiavgiften på basis av det bokslut som fastställts för den räkenskapsperiod som sist gått ut före lagens ikraftträdande.

9. En säkerhetsfond för depositionsbanker som skall upplösas enligt 4 och 5 mom. betalar varje år till de depositionsbanker som avses i nämnda moment ett belopp som motsvarar den årliga avkastningen på säkerhets-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

fondens nettotillgångar. När bankerna till insättningsgarantifonden i sådana garantiavgifter som avses i 65 d § i denna lag har betalat ett belopp som tillsammans med avkastningen på garantiavgifterna motsvarar två procent av det sammanräknade beloppet av de depositioner i nämnda banker som skall ersättas på grundval av 65 j § 1 och 2 mom. i denna lag, betalas tillgångarna i säkerhetsfonden till de banker som avses i 4 och 5 mom.

10. Om de banker som hört till en sådan säkerhetsfond som avses i 9 mom. i enlighet med 65 n § tvingas bevilja insättningsgarantifonden lån innan säkerhetsfondens tillgångar på det sätt som avses i nämnda moment har betalats till dem, får säkerhetsfonden bevilja lånet i stället för de banker som hört till fonden.

11. En fordran enligt 65 j § 1 mom. som grundar sig på en deposition som deponenten gjort senast den 14 november 1997 och som utgör säkerhet för kredit eller annan fordran, ersätts utan hinder av 65 j § 1 mom. till det fulla beloppet av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar inom tre år efter att denna lag har trätt i kraft.

12. En fordran enligt 65 j § 1 mom. som grundar sig på en tidsbunden deposition som deponenten gjort senast den 14 november 1997 ersätts utan hinder av 65 j § 1 mom. till det fulla beloppet av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar innan den utsatta tiden för depositionen löper ut.

13. De depositioner som avses i 11 och 12 mom. beaktas till det fulla beloppet när garantiavgiften enligt 65 d § beräknas.

14. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 december 1993 om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993) 7 a §, i 7 b § rubriken samt 1 och 3 mom., 9 § 1 och 2 mom., 9 a §, i 9 b § rubriken samt 1 och 2 mom. samt 13 §, dessa lagrum sådana de lyder i lag 898/1995 som följer:

Gällande lydelse

7 a §

Kompletterande skydd för filialer

Ett kreditinstituts filial i Finland kan höra till en sådan finsk säkerhetsfond som avses i 6 kap. kreditinstitutslagen för att komplettera sin hemstats skydd i fråga om deponenternas fordringar om filialen tar emot depositioner från allmänheten och skyddet i dess hemstat inte kan anses vara lika täckande som säkerhetsfondsskyddet enligt ovan nämnda lag.

Ett kreditinstitut som avses i 1 mom. skall hos säkerhetsfonden ansöka om medlemskap för sin filial i Finland. Ansökan skall innehålla tillräckliga uppgifter om kreditinstitutet och skyddssystemet i dess hemstat. Säkerhetsfonden skall begära Finlands Banks och finansinspektionens utlåtande om ansökan. Säkerhetsfonden kan avslå ansökan, om skyddet i kreditinstitutets hemstat kan anses vara tillräckligt.

I säkerhetsfondens beslut på en ansökan enligt 2 mom. skall bestämmas vilka depositioner den finska säkerhetsfonden ersätter och till vilka belopp samt den anslutningsavgift som kreditinstitutet skall betala.

Säkerhetsfondens skyldighet att betala deponenternas fordringar enligt 3 mom. uppkommer när tillsynsmyndigheten i kreditinstituts hemstat har underrättat säkerhetsfonden om att hemstatens skyddssystem har ålagts att ersätta deponenternas fordringar hos kreditinstitutet.

Säkerhetsfonden skall underrätta filialens deponenter om att betalningsskyldigheten

Föreslagen lydelse

7 a §

Kompletterande skydd för filialer

Ett kreditinstituts filial i Finland kan höra till *den insättningsgarantifond* som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen för att komplettera sin hemstats skydd i fråga om deponenternas *tillgodohavanden*, om filialen tar emot depositioner från allmänheten och skyddet i dess hemstat inte kan anses vara lika täckande som *insättningsgarantifondens* skydd enligt ovan nämnda lag. *Det sammanlagda beloppet av skyddet i det utländska kreditinstitutets hemstat och insättningsgarantifondens skydd kan dock vara högst 150 000 finska mark. Utan hinder av vad som ovan i detta moment föreskrivs om ersättningens maxibelopp, ersätts sådana medel som avses i 65 j § 3 mom. kreditinstitutslagen till sitt fulla belopp.*

Ett kreditinstitut som avses i 1 mom. skall hos *insättningsgarantifonden* ansöka om medlemskap för sin filial i Finland. Ansökan skall innehålla tillräckliga uppgifter om kreditinstitutet och skyddssystemet i dess hemstat. *Insättningsgarantifonden* skall begära Finlands Banks och finansinspektionens utlåtande om ansökan. *Insättningsgarantifonden* kan avslå ansökan, om skyddet i kreditinstitutets hemstat kan anses vara tillräckligt.

I insättningsgarantifondens beslut med *anledning* av en ansökan enligt 2 mom. skall bestämmas vilka av deponenternas fordringar den finska *insättningsgarantifonden* ersätter och till vilka belopp samt den anslutningsavgift som kreditinstitutet skall betala.

Insättningsgarantifondens skyldighet att betala deponenternas fordringar enligt 3 mom. uppkommer när tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat har underrättat *insättningsgarantifonden* om att hemstatens skyddssystem har ålagts att ersätta deponenternas fordringar på kreditinstitutet.

Insättningsgarantifonden skall underrätta

Gällande lydelse

har uppkommit. Säkerhetsfonden skall genom en offentlig kungörelse, som också skall publiceras i de största dagstidningarna som utkommer inom filialens verksamhetsområde, meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina rättigheter.

För fullgörande av säkerhetsfondens ovan i 5 mom. avsedda skyldighet skall kreditinstitutet tillstålla säkerhetsfonden upplysningar om deponenterna och deras i 1 mom. avsedda fordringar. Dessa upplysningar får säkerhetsfonden inte ge till andra än till de myndigheter som enligt lag har rätt att få upplysningarna.

7 b §

Uteslutning av filial ur säkerhetsfond

Om en filial som avses i 7 a § inte har iakttagit stadgandena i denna lag eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den samt säkerhetsfondens stadgar, kan den uteslutas av säkerhetsfonden tidigast 12 månader efter att säkerhetsfonden gett filialen en varning. Säkerhetsfonden skall höra kreditinstitutet, finansinspektionen, Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstituts hemstat innan beslutet om uteslutning fattas.

Säkerhetsfonden skall underrätta finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat om beslutet om uteslutning samt tillkännage det genom en offentlig kungörelse som också skall publiceras i de största dagstidningarna som utkommer inom filialens verksamhetsområde.

9 §

Tillstånd att inrätta filial

Kreditinstitutet skall hos finansministeriet anhålla om koncession för en filial som skall inrättas i Finland. Om ansökan skall inhämtas utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen samt av den säkerhetsfond till vilken den filial som tar emot depositioner i Finland har uppgett att den vill höra. Till ansökan skall fogas de handlingar och utredningar som finansministeriet anser vara nödvändiga.

Finansministeriet skall bevilja koncession,

Föreslagen lydelse

filialens deponenter om att betalningsskyldighet har uppkommit. *Insättningsgarantifonden* skall genom en offentlig kungörelse, som också skall publiceras i de största dagstidningarna som utkommer inom filialens verksamhetsområde, meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina rättigheter.

För fullgörande av *insättningsgarantifondens* skyldighet enligt 5 mom. skall kreditinstitutet tillstålla *insättningsgarantifonden* upplysningar om deponenterna och deras i 1 mom. avsedda *tillgodohavanden*. Dessa upplysningar får *insättningsgarantifonden* inte ge till andra än till de myndigheter som enligt lag har rätt att få upplysningarna.

7 b §

Uteslutning av filial ur insättningsgarantifonden

Om en filial som avses i 7 a § inte har iakttagit stadgandena i denna lag eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den eller *insättningsgarantifondens* stadgar, kan den uteslutas av *insättningsgarantifonden* tidigast 12 månader efter att *insättningsgarantifonden* gett filialen en varning. *Insättningsgarantifonden* skall höra kreditinstitutet, finansinspektionen, Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan beslutet om uteslutning fattas.

Insättningsgarantifonden skall underrätta finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat om beslutet om uteslutning samt tillkännage det genom en offentlig kungörelse som också skall publiceras i de största dagstidningarna inom filialens verksamhetsområde.

9 §

Tillstånd att inrätta filial

Kreditinstitutet skall hos *ministeriet* anhålla om koncession för en filial som skall inrättas i Finland. Om ansökan skall inhämtas utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen samt av *den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen*. Till ansökan skall fogas de handlingar och utredningar som *ministeriet* anser vara nödvändiga.

Ministeriet skall bevilja koncession, om

Gällande lydelse

om kreditinstitutets verksamhet är stabil och den offentliga tillsynen är tillräckligt väl ordnad. Finansministeriet har rätt att meddela föreskrifter om inrättandet av filialen, dess verksamhet och tillsynen över den. Finansministeriet kan besluta om filialens medlemskap i en finsk säkerhetsfond på de villkor som ministeriet bestämmer.

9 a §

Ersättningsskyldighet

Tillgångarna i en säkerhetsfond kan, vad gäller en utländsk kreditinstitut som avses i 9 § och som försatts i likvidation eller konkurs, användas endast för betalning av sådana fordringar tillhörande deponenterna som finns på konton som avses i 50 § kreditinstitutslagen och som bjuds ut till allmänheten av en filial som är belägen i Finland och hör till en säkerhetsfond, förutsatt att de inte kan betalas med tillgångarna i den kreditinstitut som befinner sig i likvidation eller med konkursboets medel. Fordringarna kan betalas redan under tiden för konkursen eller likvidationen. Fordringarna betalas till deponenterna i finska mark.

Säkerhetsfondens ersättningsskyldighet uppkommer när tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat har underrättat säkerhetsfonden om att kreditinstitutet försatts i konkurs eller likvidation.

Säkerhetsfonden skall underrätta filialens deponenter när den har fått uppgift om ett beslut enligt 2 mom. Säkerhetsfonden skall också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina fordringar. Kungörelsen skall dessutom publiceras på landets officiella språk i de största dagstidningarna.

För fullgörande av säkerhetsfondens ovan i 2 mom. avsedda skyldighet skall kreditinstitutets filial tillstålla säkerhetsfonden upplysningar om deponenterna och deras i 1 mom. avsedda fordringar. Dessa upplysningar får säkerhetsfonden inte ge till andra än till de

Föreslagen lydelse

kreditinstitutets verksamhet är stabil och den offentliga tillsynen är tillräckligt väl ordnad. Ministeriet har rätt att meddela föreskrifter om inrättandet av filialen, dess verksamhet och tillsynen över den. Ministeriet kan besluta om filialens medlemskap i den finska insättningsgarantifonden på de villkor som ministeriet bestämmer.

9 a §

Ersättningsskyldighet

Tillgångarna i *insättningsgarantifonden* kan, i fråga om ett utländskt kreditinstitut som avses i 9 § och som försatts i likvidation eller konkurs, användas endast för betalning av sådana i 65 i och 65 j § kreditinstitutslagen avsedda fordringar tillhörande deponenterna som finns på konton som avses i 50 § kreditinstitutslagen och som bjuds ut till allmänheten av en filial som är belägen i Finland och är medlem av *insättningsgarantifonden*, förutsatt att de inte kan betalas med tillgångarna i det kreditinstitut som befinner sig i likvidation eller med konkursboets medel, dock per deponent högst den andel av fordringarna som inte överstiger 150 000 mark. Utan hinder av vad som ovan i detta moment föreskrivs om ersättningens maximibelopp, ersätts sådana medel som avses i 65 j § 3 mom. kreditinstitutslagen till sitt fulla belopp. Fordringarna kan betalas redan under tiden för konkursen eller likvidationen. Fordringarna betalas till deponenterna i finska mark.

Insättningsgarantifondens ersättningsskyldighet uppkommer när tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat har underrättat *fonden* om att kreditinstitutet försatts i konkurs eller likvidation.

Insättningsgarantifonden skall underrätta filialens deponenter när den har fått uppgift om ett beslut enligt 2 mom. *Insättningsgarantifonden* skall också genom en offentlig kungörelse meddela vilka åtgärder deponenterna skall vidta för att trygga sina fordringar. Kungörelsen skall dessutom publiceras på landets officiella språk i de största dagstidningarna.

För fullgörande av *insättningsgarantifondens skyldighet enligt 2 mom.* skall kreditinstitutets filial tillstålla *insättningsgarantifonden* upplysningar om deponenterna och deras i 1 mom. avsedda fordringar. Dessa upplysningar får *insättningsgarantifonden* inte ge

Gällande lydelse

myndigheter som enligt lag har rätt att få upplysningarna.

9 b §

Uteslutning av filial från medlemskap i säkerhetsfond

Om en filial som avses i 9 § inte har iakttagit stadgandena i denna lag eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den samt säkerhetsfondens stadgar, kan finansministeriet utesluta den ur säkerhetsfonden. Finansministeriet skall höra finansinspektionen, Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan ministeriet fattar beslut om uteslutning.

Det utländska kreditinstitutets filial som avses i 1 mom. skall underrätta sina deponenter i den vederbörande filialen om uteslutningen ur säkerhetsfonden. De depositioner som deponenterna gjort i en filial före uteslutningen är skyddade tills de förfaller till betalning.

13 §

Gemensamma stadganden för filialer

Filialen till ett utländskt kreditinstitut kan höra till den säkerhetsfond till vilken finska depositionsbanker med motsvarande samskapsform hör.

Ett utländskt kreditinstitutets filial kan säga upp sitt medlemskap i säkerhetsfonden. Säkerhetsfonden eller, i fråga om en filial som avses i 9 §, finansministeriet skall på ansökan bevilja kreditinstitutet utträde ur säkerhetsfonden. Innan utträde beviljas skall finansinspektionen, Finlands Bank samt tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat och dessutom, i fråga om en filial som avses i 9 § säkerhetsfonden höras. I beslutet kan ges närmare bestämmelser om utträdet.

Ett utländskt kreditinstitutets filial skall på Finlands officiella språk ge sina deponenter uppgifter om säkerhetsfondsskyddet för deponenternas fordringar eller motsvarande skyddssystem samt om ändringar i de tidigare uppgifterna.

Föreslagen lydelse

till andra än till de myndigheter som enligt lag har rätt att få upplysningarna.

9 b §

Uteslutning av filial från medlemskap i insättningsgarantifonden

Om en filial som avses i 9 § inte har iakttagit stadgandena i denna lag eller de föreskrifter som meddelats med stöd av den eller *insättningsgarantifondens* stadgar, kan ministeriet utesluta den ur *insättningsgarantifonden*. Ministeriet skall höra finansinspektionen, Finlands Bank och tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat innan ministeriet fattar beslut om uteslutning.

Det utländska kreditinstitutets filial som avses i 1 mom. skall underrätta sina deponenter om uteslutningen ur *insättningsgarantifonden*. De depositioner som deponenterna gjort i en filial före uteslutningen är skyddade tills de förfaller till betalning.

13 §

Gemensamma stadganden för filialer

Filialen till ett utländskt kreditinstitut kan höra till *den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen*.

Ett utländskt kreditinstitutets filial kan säga upp sitt medlemskap i *insättningsgarantifonden*. *Insättningsgarantifonden* eller, i fråga om en filial som avses i 9 §, *ministeriet* skall på ansökan bevilja kreditinstitutet utträde ur *insättningsgarantifonden*. Innan utträde beviljas skall finansinspektionen, Finlands Bank samt tillsynsmyndigheten i kreditinstitutets hemstat och dessutom, i fråga om en filial som avses i 9 §, *insättningsgarantifonden* höras. I beslutet kan ges närmare bestämmelser om utträdet.

Ett utländskt kreditinstitutets filial skall på Finlands officiella språk ge sina deponenter uppgifter om *det skydd som insättningsgarantifonden ger* deponenternas fordringar och om motsvarande skyddssystem eller om *avsaknad av skydd*, samt om ändringar i de tidigare uppgifterna.

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Ett utländskt kreditinstitut skall senast den*

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

30 juni 1998 ansöka om medlemskap enligt denna lag i insättningsgarantifonden för en filial i Finland som när denna lag träder i kraft är medlem av en sådan säkerhetsfond som avses i 6 kap. kreditinstitutslagen. Om kreditinstitutet inte ansöker om medlemskap i insättningsgarantifonden enligt detta moment, anses det utländska kreditinstitutets filial ha utträtt ur den ovan nämnda säkerhetsfonden.

En deponents i 7 a § 3 mom. och 9 a § 1 mom avsedda fordran som grundar sig på en deposition som gjorts senast den 14 november 1997, vilken deposition som utgör säkerhet för krediter eller andra fordringar, ersätts utan hinder av maximibeloppet enligt 7 a § 1 mom. och 9 a § 1 mom. till sitt fulla belopp av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar inom tre år efter att denna lag trätt i kraft.

En i 7 a § 3 mom. eller 9 a § avsedd fordran som grundar sig på en tidsbunden deposition som deponenten gjort senast den 14 november 1997 ersätts utan hinder av maximibeloppet enligt 7 a § 1 mom. och 9 a § 1 mom. till sitt fulla belopp av insättningsgarantifondens medel, om fondens betalningsskyldighet börjar innan den utsatta tiden för depositionen löper ut.

Sådana depositioner som avses i 3 och 4 mom. beaktas till det fulla beloppet när garantiavgiften enligt 65 e § 1 mom. kreditinstitutslagen räknas ut.

3.

Lag**om ändring av affärsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i affärsbankslagen av den 28 december 1990 (1269/1990) 28 § 1 mom., 30 § 3 mom. och 54 §, av dessa lagrum 28 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1609/1993, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

28 §

Konstaterar revisorerna eller finansinspektionen att minst hälften av affärsbankens bundna kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur den säker-

28 §

Konstaterar revisorerna eller finansinspektionen att minst hälften av affärsbankens bundna egna kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur

Gällande lydelse

hetsfond till vilken banken hör eller på något annat av finansinspektionen godkänt sätt, eller *kan* banken inte fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta finansministeriet och sin säkerhetsfond om detta

30 §

Direktionens förslag enligt 1 och 2 mom. skall underställas bankinspektionen för godkännande. Bankinspektionen skall begära utlåtande om förslaget av den säkerhetsfond som banken hör till.

54 §

Likvidatorerna skall sammankalla en bolagsstämma för att besluta om affärsbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om bankinspektionen har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om bolagsstämman, sedan revisorerna samt den säkerhetsfond som avses i 28 § 1 mom. har givit sitt utlåtande om bankens ställning, förordnar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos finansministeriet ansöka om att likvidationen skall upphöra.

Föreslagen lydelse

bankens säkerhetsfond eller på något annat sätt som finansinspektionen godkänner, eller att banken inte *kan* fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta *ministeriet och insättningsgarantifonden samt, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden* om detta.

30 §

Direktionens förslag enligt 1 och 2 mom. skall underställas *finansinspektionen* för godkännande. *Finansinspektionen* skall begära utlåtande om förslaget av *insättningsgarantifonden och, om banken hör till en säkerhetsfond, av säkerhetsfonden*.

54 §

Likvidatorerna skall sammankalla en bolagsstämma för att besluta om affärsbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om *finansinspektionen* har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om bolagsstämman, sedan revisorerna *och, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden* har gett sitt utlåtande om bankens ställning, förordnar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos *ministeriet* ansöka om att likvidationen skall upphöra.

Denna lag träder i kraft den 199 .

4.

Lag

om ändring av sparbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i sparbankslagen av den 28 december 1990 (1270/1990) 93 § 1 mom., 95 § 3 mom., 117 § och 119 § 2 mom., av dessa lagrum 93 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1610/1993, som följer:

Gällande lydelse

93 §

Konstaterar revisorerna, sparbanksinspektionen eller finansinspektionen att minst

Föreslagen lydelse

93 §

Konstaterar revisorerna, sparbanksinspektionen eller finansinspektionen att minst

Gällande lydelse

hälften av sparbankens egna bundna kapital har gått förlorat och har banken inte egna medel som uppgår till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur sparbankernas säkerhetsfond eller på något annat sätt som finansinspektionen godkänner, eller kan banken inte fullgöra sina förbindelser, skall bankens styrelse utan dröjsmål underrätta finansministeriet och sparbankernas säkerhetsfond om detta.

95 §

Styrelsens förslag enligt 1 eller 2 mom., skall underställas bankinspektionen för godkännande. Bankinspektionen skall begära utlåtande om förslaget av *sparbankernas* säkerhetsfond.

117 §

Likvidatorerna skall sammankalla principalerna för att besluta om sparbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om bankinspektionen har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om principalernas sammanträde, sedan revisorerna och sparbankernas säkerhetsfond har givit sitt utlåtande om bankens ställning, förordar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos finansministeriet ansöka om att likvidationen skall upphöra.

199 §

Återstår herefter tillgångar, skall överskottet överföras till sparbankernas säkerhetsfond för att användas för sparfrämjande på det sätt som finansministeriet bestämmer.

Föreslagen lydelse

hälften av sparbankens *bundna egna* kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur *bankens* säkerhetsfond eller på något annat sätt som finansinspektionen godkänner, eller *att* banken inte kan fullgöra sina förbindelser, skall bankens styrelse utan dröjsmål underrätta *ministeriet* och *insättningsgarantifonden samt, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden* om detta.

95 §

Styrelsens förslag enligt 1 och 2 mom. skall underställas *finansinspektionen* för godkännande. *Finansinspektionen* skall begära utlåtande om förslaget av *insättningsgarantifonden och, om banken hör till en säkerhetsfond, av säkerhetsfonden*.

117 §

Likvidatorerna skall sammankalla principalerna för att besluta om sparbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om *finansinspektionen* har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om principalernas sammanträde, sedan revisorerna och, *om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden* har gett sitt utlåtande om bankens ställning, förordar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos *ministeriet* ansöka om att likvidationen skall upphöra.

119 §

Återstår herefter tillgångar, skall överskottet *användas på det sätt som bestäms i stadgarna*.

Denna lag träder i kraft den 199 .

5.

Lag

om ändring av andelsbankslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i andelsbankslagen av den 28 december 1990 (1271/1990) 41 c § 3 mom., 41 j § 3 mom. och 41 k §, av dessa lagrum 41 c § 3 mom. och 41 k § sådana de lyder i lag 1126/1993 samt 41 j § 3 mom. sådant det lyder i lag 575/1996, *ändras* 41 a § 1 mom., 41 j § 1 mom. och 41 l §, 51 § 1 mom., 53 § 3 mom., 75 § och 77 § 2 mom., av dessa lagrum 41 a § 1 mom., 41 j § 1 mom. och 41 l § sådana de lyder i nämnda lag 1126/1993 samt 51 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 575/1996, som följer:

Gällande lydelse

41 a §
 En andelsbank kan i den ordning som stadgas i detta kapitel bilda ett aktiebolag vars ändamål är att fortsätta den överförda verksamheten och vars alla aktier tecknas av det andelslag som överför verksamheten samt överföra sin verksamhet till aktiebolaget. En andelsbank som erhållit direkt stöd från Andelsbankernas säkerhetsfond kan på initiativ av Andelsbankernas säkerhetsfond överföra sin verksamhet till en eller flera banker i aktiebolagsform som grundas av det centralinstitut som avses i 7 a §, av den affärsbank som är andelsbankernas centralpenninginrättning eller av andelsbankerna eller av någon av dem. Andelsbankernas säkerhetsfond kan ta initiativ till detta om de egna medlen i den andelsbank som erhåller stöd inte utan extra stöd räcker till för att täcka de förluster som uppkommit i banken. Ett aktiebolag som avses i detta moment är en kooperativ bank i aktiebolagsform.

41 c §

En bank som avses i 41 a § 1 mom. och 41 b § skall höra till andelsbankernas säkerhetsfond.

41 j §

En i 41 a § 1 mom. och en i 41 b § avsedd bank kan ombildas till en affärsbank som avses i affärsbankslagen. För ombildning till affärsbank krävs tillstånd av finansministeriet. *Affärsbanken skall övergå till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond. Övergången från andelsbankernas säkerhetsfond till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond sker efter en övergångstid på två år som räknas från den dag då banken ombildades till en affärsbank.*

Föreslagen lydelse

41 a §
 En andelsbank kan i den ordning som bestäms i detta kapitel bilda ett aktiebolag vars ändamål är att fortsätta den överförda verksamheten och vars alla aktier tecknas av det andelslag som överför verksamheten samt överföra sin verksamhet till aktiebolaget. En andelsbank som erhållit direkt stöd från *bankens* säkerhetsfond kan på initiativ av *säkerhetsfonden* överföra sin verksamhet till en eller flera banker i aktiebolagsform som grundas av det centralinstitut som avses i 7 a §, av den affärsbank som är andelsbankernas centralpenninginrättning eller av andelsbankerna eller av någon av dem. *Säkerhetsfonden* kan ta initiativ till detta om de egna medlen i den andelsbank som erhåller stöd inte utan extra stöd räcker till för att täcka de förluster som uppkommit i banken. Ett aktiebolag som avses i detta moment är en kooperativ bank i aktiebolagsform.

41 c §

(upphävs)

41 j §

En i 41 a § 1 mom. och en i 41 b § avsedd bank kan ombildas till en affärsbank som avses i affärsbankslagen. För ombildning till affärsbank krävs tillstånd av *ministeriet*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Närmare föreskrifter om den övergång som nämns i 1 mom. meddelas av ministeriet. Innan föreskrifterna meddelas skall ministeriet begära utlåtande av finansinspektionen, andelsbankernas säkerhetsfond samt affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond. Tillsynen över den verksamhet som bedrivs av den affärsbank som ingår i sammanslutningen av andelsbanker utövas under en övergångstid av sammanslutningens centralinstitut.

41 k §

En i 41 j § avsedd affärsbank som från andelsbankernas säkerhetsfond övergår till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond är skyldig att inom den tid och så som finansministeriet bestämmer betala sin andel av de av andelsbankernas säkerhetsfonds förpliktelser som är kända vid tidpunkten för övergången. Om affärsbanken fått understöd från andelsbankernas säkerhetsfond, är banken skyldig att betala tillbaka hela stödet eller en del därav så som finansministeriet bestämmer.

I samband med att en i 1 mom. avsedd affärsbank övergår till affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond skall den som en extra garantiavgift av engångsnatur till den mottagande säkerhetsfonden betala ett belopp som är lika många delar av balansomslutningen för det senaste verksamhetsåret för affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond som balansomslutningen för det sista verksamhetsåret för den bank som övergår till säkerhetsfonden är av de sammanlagda balansomslutningarna för de banker som tillhör affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond. Finansministeriet har rätt att höja den extra garantiavgiften för att täcka en sådan risk som en affärsbank som övergår till säkerhetsfonden kan medföra. Garantiavgiften får dock vara högst tre procent av balansomslutningen för det föregående verksamhetsåret för den affärsbank som övergår till säkerhetsfonden.

41 l §

Under den tid då en i 41 a § 1 mom. och 41 b § avsedd bank hör till andelsbankernas säkerhetsfond har banken, med avvikelse från 6 § lagen om depositionsbanker, rätt att i firma utöver den beteckning som anger bankens samfundsform även använda ordet eller sammansättningsleden "andelsbank".

(upphävs)

41 k §

(upphävs)

41 l §

En bank som avses i 41 a § 1 mom. eller 41 b § har, med avvikelse från vad som stadgas i 8 § kreditinstitutslagen, rätt att i sin firma utöver den beteckning som anger bankens samfundsform även använda ordet eller sammansättningsleden "andelsbank".

Gällande lydelse

51 §

Konstaterar revisorerna, centralinstitutet när andelsbanken hör till det centralinstitut som ingår i sammanslutningen av andelsbanker, eller finansinspektionen att minst hälften av andelsbankens bundna egna kapital har gått förlorat och att banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen och att bankens fortsatta verksamhet inte kan tryggas med understöd eller understödslån ur Andelsbankernas säkerhetsfond eller på något annat av finansinspektionen godkänt sätt eller att banken inte kan fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta ministeriet och Andelsbankernas säkerhetsfond om detta.

53 §

Direktionens förslag enligt 1 eller 2 mom. skall underställas bankinspektionen för godkännande. Bankinspektionen skall begära utlåtande om förslaget av andelsbankernas säkerhetsfond.

75 §

Likvidatorerna skall sammankalla en andelsstämma för att besluta om andelsbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om bankinspektionen har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om andelsstämman, sedan revisorerna och andelsbankernas säkerhetsfond har givit sitt utlåtande om bankens ställning, förordar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos finansministeriet ansöka om att likvidationen skall upphöra.

77 §

Återstår härefter tillgångar, skall överskottet överföras till andelsbankernas säkerhetsfond för att användas så som finansministeriet bestämmer, om inte något annat bestäms i bankens stadgar.

Föreslagen lydelse

51 §

Konstaterar revisorerna, centralinstitutet, när andelsbanken hör till andelsbankssammanslutningens centralinstitut, eller finansinspektionen att minst hälften av andelsbankens bundna egna kapital har gått förlorat och banken inte har egna medel till det belopp som stadgas i 78 § kreditinstitutslagen, och kan bankens fortsatta verksamhet inte tryggas med understöd eller understödslån ur *bankens säkerhetsfond* eller på något annat sätt som finansinspektionen godkänner, eller att banken inte kan fullgöra sina förbindelser, skall bankens direktion utan dröjsmål underrätta *ministeriet och insättningsgarantifonden samt, om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden* om detta.

53 §

Direktionens förslag enligt 1 och 2 mom. skall underställas *finansinspektionen* för godkännande. *Finansinspektionen* skall begära utlåtande om förslaget av *insättningsgarantifonden och, om banken hör till en säkerhetsfond, av säkerhetsfonden*.

75 §

Likvidatorerna skall sammankalla en andelsstämma för att besluta om andelsbankens fortsatta verksamhet, om orsaken till att banken har trätt i likvidation inte längre föreligger eller om bankens ställning har förbättrats under likvidationen, och om *finansinspektionen* har konstaterat att banken uppfyller de krav som i lag ställs på bankverksamheten. Om andelsstämman, sedan revisorerna och, *om banken hör till en säkerhetsfond, säkerhetsfonden har gett* sitt utlåtande om bankens ställning, förordar att verksamheten återupptas, skall likvidatorerna hos *ministeriet* ansöka om att likvidationen skall upphöra.

77 §

Återstår härefter tillgångar, skall överskottet *användas på det sätt som bestäms i stadgarna*.

6.

Lag**om ändring av ikraftträdelsestadgandet i en lag om ändring av andelsbankslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 3 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 26 juli 1996 om ändring av andelsbankslagen (575/1996) som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Vad 50 och 51 §§ i denna lag och 27 och 28 §§ lagen om affärsbanker stadgar skall *inte tillämpas* under en övergångstid som löper ut den 31 december 2005 på ett sådant medlemskreditinstitut som enbart handhar och realiserar riskbenägen egendom och förbindelser så som finansinspektionen godkänner och för vars finansiering andelsbankernas säkerhetsfond, centralinstitutet eller andra medlemskreditinstitut svarar, förutsatt att den soliditet som beräknats för sammanslutningen överensstämmer med 9 kap. kreditinstitutslagen.

Vad som *stadgas* i 50 och 51 § i denna lag och i 27 och 28 § *affärsbankslagen* skall under en övergångstid som löper ut den 31 december 2005 *inte tillämpas* på ett sådant medlemskreditinstitut som enbart handhar och realiserar riskbenägen egendom och förbindelser så som finansinspektionen godkänner och för vars finansiering andelsbankernas i 3 eller 6 mom. i *ikraftträdelsestadgandet till lagen om ändring av kreditinstitutslagen* (/) *avsedda* säkerhetsfond, centralinstitutet eller andra medlemskreditinstitut svarar, förutsatt att den soliditet som beräknats för sammanslutningen överensstämmer med 9 kap. kreditinstitutslagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

8.

Lag**om ändring av lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) en ny 15 a § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

15 a §

Förbud mot och begränsning av mottagande av depositioner

Finansinspektionen kan för högst tre månader förbjuda en depositionsbank att ta emot depositioner som avses i 50 § kreditinstitutslagen eller begränsa mottagandet av sådana depositioner, om finansinspektionen på grundval av bankens ekonomiska läge har

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

orsak att misstänka att banken uppenbarligen hotas av att försättas i likvidation och att insättningsgarantifonden uppenbarligen kan bli tvungen att ersätta deponenternas fordringar i enlighet med 6 a kap. kreditinstitutslagen.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas också på ett utländskt kreditinstituts filial i Finland, om det utländska kreditinstitutet är medlem av den insättningsgarantifond som avses i 6 a kap. kreditinstitutslagen.

Denna lag träder i kraft den 199 .

9.

Lag

om ändring av lagen om statens säkerhetsfond

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 april 1992 om statens säkerhetsfond (379/1992) 1 § 1 och 2 mom., 11 § och 14 § 1 mom., dessa lagrum sådana de lyder i lag 245/1996, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Fondens uppgift

Fondens uppgift

För att trygga stabiliteten i depositionsbankernas verksamhet och deponenternas tillgodohavanden finns statens säkerhetsfond, nedan fonden.

Av fondens medel kan affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond och andelsbankernas säkerhetsfond enligt denna lag beviljas lån på specialvillkor (stödlån). På fondens ansvar kan dessutom borgen ställas för lån som upptas av de nämnda säkerhetsfonderna.

För tryggande av stabiliteten i depositionsbankernas verksamhet finns Statens säkerhetsfond, nedan fonden.

Av fondens medel kan de säkerhetsfonder som avses i 55 § kreditinstitutslagen (1607/1993) enligt denna lag beviljas lån på specialvillkor (stödlån). På fondens ansvar kan dessutom borgen ställas för lån som upptas av de nämnda säkerhetsfonderna.

11 §

11 §

Beviljande av stödlån och borgen

Beviljande av stödlån och borgen

Stödlån och borgen beviljas på ansökan av affärsbankernas och Postbanken Ab:s säkerhetsfond, sparbankernas säkerhetsfond eller andelsbankernas säkerhetsfond. Villkor för

Stödlån och borgen beviljas på ansökan av en säkerhetsfond. Villkor för beviljande av lån och borgen är att en eller flera av de banker som hör till den ansökande säker-

Gällande lydelse

beviljande av lån och borgen är att en eller flera av de banker som hör till den ansökande säkerhetsfonden har råkat i sådana ekonomiska svårigheter att det föreligger behov av understödslån eller understöd ur säkerhetsfonden i fråga, för att bankens verksamhet och stabiliteten på finansieringsmarknaden skall kunna tryggas, och att säkerhetsfondens egna tillgångar inte räcker för ändamålet.

14 §

Beslut om stödåtgärder

Om samtycke som avses i 62 § 4 mom. och 63 § 1 mom. kreditinstitutslagen och om andra ärenden i samband med stödåtgärder beslutar ministeriet, om det inte har uppdragits åt statsrådets allmänna sammanträde att besluta om dem.

Föreslagen lydelse

hetsfonden har råkat i sådana ekonomiska svårigheter att det för tryggnade av bankens verksamhet och stabiliteten på finansmarknaden är nödvändigt att understödslån eller understöd beviljas ur säkerhetsfonden i fråga, och att säkerhetsfondens egna tillgångar inte räcker för ändamålet.

14 §

Beslut om stödåtgärder

Om samtycke som avses i 61 § 4 mom. och 62 § 1 mom. kreditinstitutslagen och om andra frågor i samband med stödåtgärder beslutar ministeriet, om det inte har uppdragits åt statsrådets allmänna sammanträde att besluta om dem.

Denna lag träder i kraft den 199 .

10.

Lag

om ändring av 5 § förmögenhetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 5 § 2 mom. 2 punkten förmögenhetsskattelagen av den 30 december 1992 (1537/1992) som följer:

Gällande lydelse

5 §

Skattskyldighet för samfund och samfällda förmåner

Föreslagen lydelse

5 §

Skattskyldighet för samfund och samfällda förmåner

Fria från förmögenhetsskatt är

2) sparbankerna, hypoteksföreningarna och bankernas säkerhetsfonder samt de utländska kreditinstituten för den del av förmögenheten som används för en i Finland belägen filials verksamhet,

Fria från förmögenhetsskatt är

2) sparbankerna, hypoteksföreningarna, den insättningsgarantifond och de säkerhetsfonder som avses i kreditinstitutslagen (1607/1993) samt de utländska kreditinstituten för den del av förmögenheten som används för en i Finland belägen filials verksamhet,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagen tillämpas första gången vid förmögenhetsbeskattningen för 1998.

11.**Lag****om ändring av 8 § lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 8 § 1 mom. 11 punkten, sådan den lyder i lag 1289/1990, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

11) de lagstadgade överföringar som depositionsbanker och utländska kreditinrättningsars filialkontor i Finland gör till säkerhetsfonder,

11) de lagstadgade överföringar som depositionsbanker och utländska kreditinstituts filialer i Finland gör till *den insättningsgarantifond och de säkerhetsfonder som avses i kreditinstitutslagen (1607/1993)*,

Denna lag träder i kraft den 199 . Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1998.

12.**Lag****om ändring av 51 § lagen angående stämpelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/1943) 51 § 1 mom., sådant det lyder i lag 519/1994, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

51 §

Befriat från stämpelskatt, som skall betalas då fordringsbevis utfärdas eller inteckning söks, är fordringsbevis mot vilket av statsmedel eller ur någon statlig fond utges lån eller vilket utfärdas till en kommun, en kommunal fond, ett kreditinstitut som avses

51 §

Befriat från stämpelskatt, som skall betalas då fordringsbevis utfärdas eller inteckning söks, är fordringsbevis mot vilket av statsmedel eller ur någon statlig fond utges lån eller vilket utfärdas till en kommun, en kommunal fond, ett kreditinstitut som avses

Gällande lydelse

i kreditinstitutslagen eller till ett utländskt kreditinstituts filial i Finland för lån som beviljats av statsmedel eller ur någon statlig fond. Befriat från stämpelskatt är även ett fordringsbevis över ett sådant lån vilket en säkerhetsfond som avses i 55 § kreditinstitutslagen beviljar en bank *eller ett utländskt kreditinstituts filial* som hör till säkerhetsfonden eller en bank *eller ett utländskt kreditinstituts filial* beviljar sin säkerhetsfond eller en andelsbank beviljar den affärsbank som är andelsbankernas centrala finansiella institut eller en sparbank den affärsbank som är sparbankernas centrala finansiella institut. Likaså är fordringsbevis över lån som av folkpensionsanstaltens medel har beviljats för bostadsbyggande, över lån som beviljats enligt landsbygdsnäringslagen (1295/90), över lån som avses i lagen om studiestöd (65/94) samt över lån som beviljats av Kera Ab:s medel befriade från stämpelskatt.

Föreslagen lydelse

i kreditinstitutslagen eller till ett utländskt kreditinstituts filial i Finland för lån som beviljats av statsmedel eller ur någon statlig fond. Befriat från stämpelskatt är även ett fordringsbevis över ett sådant lån som en säkerhetsfond som avses i 55 § kreditinstitutslagen beviljar en bank som hör till säkerhetsfonden eller en bank beviljar sin ovan nämnda säkerhetsfond *eller insättningsgarantifonden* eller en andelsbank beviljar den affärsbank som är andelsbankernas centrala finansiella institut eller en sparbank den affärsbank som är sparbankernas centrala finansiella institut. Likaså är fordringsbevis över lån som av folkpensionsanstaltens medel har beviljats för bostadsbyggande, över lån som beviljats enligt landsbygdsnäringslagen (1295/1990), över lån som avses i lagen om studiestöd (65/1994) samt över lån som beviljats av Kera Ab:s medel befriade från stämpelskatt.

Denna lag träder i kraft den 199 .

